



# **Informacja o realizacji zadań oświatowych przez Miasto Częstochowę w roku szkolnym 2010/2011**

Zatwierdzam:



# SPIS TREŚCI

<b>WPROWADZENIE</b> .....	<b>3</b>
<b>I. SZKOŁY I PLACÓWKI OŚWIATOWE</b> .....	<b>5</b>
1. INFORMACJE OGÓLNE .....	5
2. EDUKACJA PRZEDSZKOLNA .....	7
3. SZKOŁY OGÓLNODOSTĘPNE.....	10
3.1 Szkoły podstawowe.....	10
3.2 Gimnazja .....	12
3.3 Szkoły ponadgimnazjalne.....	13
3.3.1. Licea ogólnokształcące .....	14
3.3.2. Szkolnictwo zawodowe.....	14
3.3.2.1. Zasadnicze szkoły zawodowe .....	15
3.3.2.2. Licea profilowane .....	15
3.3.2.3. Technika .....	16
3.3.2.4. Szkoły policealne.....	17
3.3.2.5. Centrum Kształcenia Praktycznego .....	17
4. SZKOLNICTWO SPECJALNE .....	18
5. NAUCZANIE INDYWIDUALNE .....	22
6. BAZA LOKALOWA I WYPOSAŻENIE SZKÓŁ .....	23
7. REMONTY, MODERNIZACJE I INWESTYCJE.....	28
8. NAUCZYCIELE I PRACOWNICY PEDAGOGICZNI SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH .....	30
8.1. Kwalifikacje i stopień awansu .....	30
8.2. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli .....	33
9. PRACOWNICY ADMINISTRACJI I OBSŁUGI SZKÓŁ ORAZ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH .....	36
<b>II. EFEKTYWNOŚĆ KSZTAŁCENIA</b> .....	<b>37</b>
1. WYNIKI SPRAWDZIANU I EGZAMINÓW ZEWNĘTRZNYCH .....	37
1.1. Sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych .....	37
1.2. Egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów .....	42
1.3. Egzamin maturalny .....	49
1.4. Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe .....	71
2. ZAJĘCIA POZALEKCYJNE .....	80
<b>III. INNOWACJE PEDAGOGICZNE</b> .....	<b>82</b>
<b>IV. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA SZKÓŁ</b> .....	<b>84</b>
<b>V. WYCHOWANIE I OPIEKA ORAZ POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA</b> .....	<b>86</b>
<b>VI. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW</b> .....	<b>89</b>
<b>VII. MIESIĘCZNY KOSZT KSZTAŁCENIA JEDNEGO UCZNIA W POSZCZEGÓLNYCH SAMORZĄDOWYCH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH W 2010 ROKU</b> .....	<b>90</b>
<b>VIII. WNIOSKI</b> .....	<b>95</b>
<b>SPIS TABEL</b> .....	<b>97</b>
<b>SPIS WYKRESÓW</b> .....	<b>99</b>



## WPROWADZENIE

Artykuł 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przedstawienia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informacji o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny. Przez zadania oświatowe Miasta Częstochowy na prawach powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego należy rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej.

Do zadań własnych Miasta Częstochowy należy zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi i przedszkoli specjalnych, publicznych szkół podstawowych w tym z oddziałami integracyjnymi, sportowymi i szkół podstawowych specjalnych, publicznych gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi i gimnazjów specjalnych, publicznych szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, poradni psychologiczno-pedagogicznych, publicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz innych placówek oświatowych (Centrum Kształcenia Ustawicznego, Młodzieżowy Dom Kultury).

Do zadań Miasta jako organu prowadzącego szkoły i placówki oświatowe należy w szczególności:

- zapewnienie materialnych i kadrowych warunków działania placówek, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki,
- wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie,
- zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej placówek,
- wyposażenie placówek w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych,
- udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Ponadto Rada Miasta Częstochowy określa zadania w zakresie kształcenia i wychowania na dany rok budżetowy. Priorytetowe zadania w roku szkolnym 2010/2011 to: poprawa warunków kształcenia i organizacji pracy placówek oświatowych w celu poszerzenia wysokiej jakości oferty edukacyjnej oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. W ramach tych priorytetów przewidziano:

- rozszerzenie nauczania integracyjnego i zwiększenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży,
- zapewnienie warunków do prawidłowego funkcjonowania szkół, przedszkoli i placówek oświatowo-wychowawczych oraz podwyższenie ich standardu poprzez modernizację i rozbudowę bazy szkolnej, w tym także bazy sportowo-rekreacyjnej,
- poprawę jakości kształcenia w szkołach poprzez organizację i system szkoleń dla nauczycieli, realizację doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz upowszechnienie dostępu do materiałów dydaktycznych wysokiej jakości,

- wspieranie utalentowanych uczniów poprzez rozszerzenie oferty zajęć rozwijających ich umiejętności i uzdolnienia,
- realizację projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej dotyczących poprawy jakości edukacji i wyrównywania szans edukacyjnych,
- rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych w szkołach,
- kontynuację i rozszerzenie współpracy między szkołami w kraju i zagranicą, podnoszenie jakości znajomości języków obcych oraz rozszerzenie nauczania dwujęzycznego,
- organizację i dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży,
- rozszerzenie oferty szkolnictwa zawodowego.

# I. Szkoły i placówki oświatowe

## 1. Informacje ogólne

W roku szkolnym 2010/2011 Miasto Częstochowa, realizując zadania gminy i powiatu, było organem prowadzącym dla 136 publicznych placówek oświatowych, w tym:

- 39 przedszkoli,
- 41 szkół podstawowych,
- 21 gimnazjów,
- 22 szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące, zespoły szkół, Centrum Kształcenia Praktycznego, Centrum Kształcenia Ustawicznego),
- 7 zespołów szkół specjalnych i specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych,
- 6 placówek pozaszkolnych:
  - Młodzieżowy Dom Kultury,
  - Publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne nr 1, 2 i 3,
  - Centrum Informacji Zawodowej – Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
  - Samorządowy Ośrodek Doskonalenia.

Do samorządowych szkół uczęszczało 36 895 dzieci i młodzieży (dane na 1.06.2011 r.) i było ich o 1219 mniej niż w roku szkolnym 2009/2010. Ogólne zestawienie tych szkół i placówek oświatowych według typów kształcenia wraz z liczbą dzieci i młodzieży przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 1.** Zestawienie samorządowych szkół i placówek oświatowych oraz liczby dzieci i uczniów

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba szkół/ placówek	Liczba dzieci/uczniów	
1	Przedszkola	39	<b>4 265</b>	
2	Szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi	41	<b>11 499</b>	
3	Gimnazja	25	<b>5 773</b>	
4	Szkoły ponadgimnazjalne	Licea ogólnokształcące	17	<b>7 756</b>
		Uzupełniające licea ogólnokształcące	1	<b>50</b>
		Licea profilowane	3	<b>89</b>
		Technika	11	<b>5 030</b>
		Technika uzupełniająca	1	<b>45</b>
		Szkoły policealne	3	<b>360</b>
		Zasadnicze szkoły zawodowe	9	<b>1 381</b>
5	Szkoły specjalne	Przedszkola	1	<b>38</b>
		Szkoły podstawowe	6	<b>245</b>
		Gimnazja	6	<b>198</b>
		Uzupełniające liceum ogólnokształcące	1	<b>38</b>
		Zasadnicze szkoły zawodowe	2	<b>76</b>
		Szkoły przysposabiające do pracy	3	<b>52</b>
6	Placówki oświatowe	6	-	

Ponadto Miasto prowadzi ewidencję szkół i placówek publicznych i niepublicznych prowadzonych przez inne osoby prawne lub osoby fizyczne oraz udziela im dotacji. Na dzień 31 sierpnia bieżącego roku w Częstochowie było zarejestrowanych 10 publicznych i 176 niepublicznych różnego rodzaju szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez inne osoby prawne lub osoby fizyczne, z czego dotowanych było 10 szkół i przedszkoli publicznych oraz 121 szkół i placówek oświatowych niepublicznych.

W roku szkolnym 2010/2011 Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwały dotyczące sieci częstochowskich szkół. Podjęto uchwałę o **likwidacji**:

- VII Liceum Profilowanego wchodzącego w skład Zespołu Szkół Samochodowo-Budowlanych
- Technikum Uzupełniającego nr 3 dla Młodzieży wchodzącego w skład Zespołu Szkół Samochodowo-Budowlanych.

Likwidacja związana była z brakiem zainteresowania ze strony uczniów wyżej wymienionymi typami szkół, bowiem mimo prowadzonej rekrutacji w ciągu ostatnich lat nie uruchomiono w nich oddziałów. Aby zapewnić dalszą edukację absolwentom gimnazjum specjalnego oraz przygotować uczniów niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym do zdobycia maksymalnej niezależności życiowej i funkcjonowania w społeczeństwie **utworzono**:

- Szkołę Specjalną Przystosowaną do Pracy nr 4 i włączono ją w strukturę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1.

W celu efektywniejszego zarządzania zasobami ludzkimi oraz administrowania majątkiem szkół pojęto uchwałę o **utworzeniu**:

- Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 poprzez połączenie Szkoły Podstawowej nr 40 im. Stefana Żeromskiego i Miejskiego Przedszkola nr 2
- Zespołu Szkół nr 15 poprzez połączenie Szkoły Podstawowej nr 15 im. Juliana Tuwima i Gimnazjum nr 19 im. Leopolda Okulickiego.

Uchwałą Rady Miasta z dnia 26 maja 2011 r. **włączono dwie szkoły w inne jednostki szkolne**:

- Gimnazjum nr 4 im. Wojska Polskiego do Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego
- Centrum Kształcenia Ustawicznego do Zespołu Szkół im. gen. Władysława Andersa.

Powyższa zamiana pozwoli na ograniczenie nakładów finansowych miasta związanych z kosztami pracowniczymi, a nie zmieni warunków nauki dla uczniów oraz dostępności szkół wchodzących w skład zespołów dla młodzieży i dorosłych. Ponadto miasto zyskało budynek przy ul. Legionów 58, do którego z dniem 1 września bieżącego roku przeniósł się Zespół Szkół Specjalnych nr 23 dysponujący do tej pory nie najlepszymi warunkami lokalowymi.



## 2. Edukacja przedszkolna

**W roku szkolnym 2010/2011 na terenie Częstochowy funkcjonowało 39 miejskich przedszkoli. Do 183 oddziałów uczęszczało 4 265 dzieci**, to jest o 128 dzieci więcej niż w roku szkolnym 2009/2010. W celu objęcia edukacją przedszkolną większej liczby dzieci, utworzono 9 nowych oddziałów. W Miejskim Przedszkolu nr 5 i Miejskim Przedszkolu nr 42 – 2 oddziały oraz 7 oddziałów zamiejscowych w następujących przedszkolach: Miejskim Przedszkolu nr 8, Miejskim Przedszkolu nr 16, Miejskim Przedszkolu nr 17, Miejskim Przedszkolu nr 37, Miejskim Przedszkolu nr 38. Oddziały zamiejscowe funkcjonują w sąsiadujących z przedszkolami szkołach podstawowych. Średnia liczebność dzieci w oddziale wynosiła 23,0 i była nieznacznie mniejsza niż w poprzednich 2 latach (o 0,8). Ponadto 1 166 dzieci w wieku przedszkolnym (o 18 więcej niż w ubiegłym roku szkolnym) uczęszczało do 67 oddziałów przedszkolnych (1 oddział mniej niż w poprzednim roku szkolnym) funkcjonujących w szkołach podstawowych. Do oddziałów przedszkolnych uczęszczały przede wszystkim dzieci 6-letnie, choć w związku z możliwością rozpoczęcia edukacji szkolnej w wieku 6 lat i prawem dziecka 5-letniego do rocznego przygotowania przedszkolnego, do oddziałów przedszkolnych uczęszczało także 290 5-latków (o 70 dzieci więcej niż w ubiegłym roku szkolnym). Do oddziałów przedszkolnych, zaznaczonych w tabeli nr 3 kolorem żółtym (pozycje: nr 1, 2, 11, 12, 13, 19, 23, 37), uczęszczały również dzieci 3-letnie (43 dzieci) i 4-letnie (70 dzieci). Średnia liczebność oddziału była niewielka i wynosiła 17,4, co jest związane ze szczególnie małą liczebnością oddziału w niektórych szkołach (7, 8, 12 dzieci). Ogółem edukacją przedszkolną w placówkach samorządowych objętych było 5 431 dzieci (71,6% częstochowskiej populacji dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 6 lat). Od 3 lat sukcesywnie zwiększa się liczba dzieci objętych samorządową edukacją przedszkolną. Szczegółowe dane przedstawiają tabele nr 2 i 3.

**Tabela 2.** Przedszkola samorządowe

Lp.	Przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Miejskie Przedszkole nr 1 im. Misia Uszatka	4	88	22,0
2	Miejskie Przedszkole nr 2	3	60	20,0
3	Miejskie Przedszkole nr 3 im. Bajkowej Krainy	4	98	24,5
4	Miejskie Przedszkole nr 4 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 20	7	131	18,7
5	Miejskie Przedszkole nr 5 im. Jana Kilińskiego	5	120	24,0
6	Miejskie Przedszkole nr 6 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 36	6	148	24,7
7	Miejskie Przedszkole nr 7	6	143	23,8
8	Miejskie Przedszkole nr 8 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 49	7	175	25,0
9	Miejskie Przedszkole nr 9	4	100	25,0
10	Miejskie Przedszkole nr 10	2	43	21,5
11	Miejskie Przedszkole nr 11	5	116	23,2

Lp.	Przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
12	Miejskie Przedszkole nr 12	4	100	25,0
13	Miejskie Przedszkole nr 13	6	130	21,7
14	Miejskie Przedszkole nr 14	4	100	25,0
15	Miejskie Przedszkole nr 15 im. Jana Pawła II	7	175	25,0
16	Miejskie Przedszkole nr 16 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 50	8	200	25,0
17	Miejskie Przedszkole nr 17 im. Siedmiu Krasnoludków wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 12	5	107	21,4
18	Miejskie Przedszkole nr 18	2	50	25,0
19	Miejskie Przedszkole nr 19	2	43	21,5
20	Miejskie Przedszkole nr 20	6	143	23,8
21	Miejskie Przedszkole nr 21	3	75	25,0
22	Miejskie Przedszkole nr 22 im. Marii Montessori	4	88	22,0
23	Miejskie Przedszkole nr 23 im. Jasia i Małgosi	4	98	24,5
24	Miejskie Przedszkole nr 25 im. Przyjaciół Kubusia Puchatka	3	73	24,3
25	Miejskie Przedszkole nr 26 im. Krasnala Hałabały	4	98	24,5
26	Miejskie Przedszkole nr 27	4	95	23,8
27	Miejskie Przedszkole nr 29	3	75	25,0
28	Miejskie Przedszkole nr 30	5	111	22,2
29	Miejskie Przedszkole nr 31	5	104	20,8
30	Miejskie Przedszkole nr 32	2	44	22,0
31	Miejskie Przedszkole nr 33	4	95	23,8
32	Miejskie Przedszkole nr 34	3	67	22,3
33	Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35 im. Małego Księcia	4	82	20,5
34	Miejskie Przedszkole nr 36	7	175	25,0
35	Miejskie Przedszkole nr 37 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 53	10	225	22,5
36	Miejskie Przedszkole nr 38 wraz z Oddziałami Zamiejscowymi w Szkole Podstawowej nr 38	7	175	25,0
37	Miejskie Przedszkole nr 41	4	97	24,3
38	Miejskie Przedszkole nr 42	6	138	23,0
39	Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43	4	80	20,0
<b>Razem</b>		<b>183</b>	<b>4 265</b>	<b>23,0</b>

**Tabela 3.** Oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Szkoła Podstawowa nr 1	1	21	21,0
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	3	52	17,3
3	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	2	25	12,5
4	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Stanisława Kostki	1	21	21,0
5	Szkoła Podstawowa nr 11 im. Marii Dąbrowskiej	1	21	21,0
6	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bolesława Chrobrego	2	34	17,0

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	Średnia liczebność oddziału
7	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	2	28	14,0
8	Szkoła Podstawowa nr 14 im. Henryka Sienkiewicza	1	18	18,0
9	Szkoła Podstawowa nr 15 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	1	9	9,0
10	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego	1	15	15,0
11	Szkoła Podstawowa nr 18	2	41	20,5
12	Szkoła Podstawowa nr 19 im. Juliana Tuwima	3	65	21,7
13	Szkoła Podstawowa nr 20 im. Bohaterów 6 Pułku Piechoty	2	42	21,0
14	Szkoła Podstawowa nr 21 m. ks. Stanisława Konarskiego	1	28	28,0
15	Szkoła Podstawowa nr 22 im. Gabriela Narutowicza	1	18	18,0
16	Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Marcina Szancera	2	35	17,5
17	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	1	21	21,0
18	Szkoła Podstawowa nr 26 im. Tadeusza Kościuszki	2	30	15,0
19	Szkoła Podstawowa nr 27 w Zespole Szkół nr 3	4	74	18,5
20	Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego	1	7	7,0
21	Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi	1	19	19,0
22	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	2	40	20,0
23	Szkoła Podstawowa nr 33	2	36	18,0
24	Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra hr. Fredry	2	43	21,5
25	Szkoła Podstawowa nr 35	3	47	15,7
26	Szkoła Podstawowa nr 36	2	36	18,0
27	Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II	1	8	8,0
28	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhofa	1	17	17,0
29	Szkoła Podstawowa nr 39 im. Marii Konopnickiej	2	28	14,0
30	Szkoła Podstawowa nr 40 im. Stefana Żeromskiego	1	12	12,0
31	Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	2	25	12,5
32	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	1	10	10,0
33	Szkoła Podstawowa nr 47 im. Marii Konopnickiej	1	16	16,0
34	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 48 im. gen. Zygmunta Berlinga	3	56	18,7
35	Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	2	28	14,0
36	Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Wł. Sikorskiego	2	39	19,5
37	Szkoła Podstawowa nr 51 im. Marii Curie-Skłodowskiej	1	25	25,0
38	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie	3	64	21,3
39	Szkoła Podstawowa nr 54 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	1	12	12,0
<b>Razem</b>		<b>67</b>	<b>1 166</b>	<b>17,4</b>

Przy rekrutacji do miejskich przedszkoli na rok szkolny 2010/2011 przyjęto 92% ubiegających się o to dzieci. Otwarcie dodatkowych oddziałów oraz uważna i przemyślana rekrutacja w maju 2011 r. na rok szkolny 2011/2012 sprawiły, że 94% chętnych dzieci będzie objętych samorządową edukacją przedszkolną w tym roku szkolnym.

Oprócz samorządowych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, w mieście, w roku szkolnym 2010/2011 działało 26 placówek edukacji przedszkolnej

prowadzonych przez inne osoby prawne lub fizyczne (16 przedszkoli, 5 punktów przedszkolnych i 5 szkół podstawowych z 8 oddziałami przedszkolnymi). Uczęszczało do nich 1 156 dzieci, z czego 183 było w oddziałach przedszkolnych.

Łącznie edukacją przedszkolną publiczną i niepubliczną w roku szkolnym 2010/2011 było objętych na terenie Częstochowy 6 587 dzieci (o 314 więcej niż w ubiegłym roku szkolnym). Stanowi to 87% częstochowskiej populacji dzieci w wieku przedszkolnym od 3 do 6 lat i jest to wskaźnik wyższy zarówno od województwa śląskiego (75,6%) jak i kraju (69,9%).

### 3. Szkoły ogólnodostępne

#### 3.1 Szkoły podstawowe

W Częstochowie sieć samorządowych szkół podstawowych jest zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnienie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać 3 km, w przypadku uczniów klas I-IV oraz 4 km, w przypadku uczniów klas V i VI. **W roku szkolnym 2010/2011 w 41 samorządowych szkołach podstawowych uczyło się 10 333 uczniów.** W porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010 zmalała liczba uczniów o 372 (średniej wielkości szkoła). Nie zmieniła się natomiast liczba oddziałów, więc zmalała średnia liczebności oddziału – 19,8 (20,6 w poprzednim roku szkolnym). Niepokoi fakt szczególnie niskiej średniej liczebności oddziału w niektórych szkołach, co niewątpliwie przekłada się na wzrost kosztów kształcenia w takich placówkach. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 4.

**Tabela 4.** Szkoły podstawowe samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Szkoła Podstawowa nr 1	12	280	23,3
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	16	343	21,4
3	Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	12	254	21,2
4	Szkoła Podstawowa nr 10 im. Stanisława Kostki	6	133	22,2
5	Szkoła Podstawowa nr 11 im. Marii Dąbrowskiej	12	246	20,5
6	Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bolesława Chrobrego	13	243	18,7
7	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	17	390	22,9
8	Szkoła Podstawowa nr 14 im. Henryka Sienkiewicza	12	219	18,3
9	Szkoła Podstawowa nr 15 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	6	116	19,3
10	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego	10	165	16,5
11	Szkoła Podstawowa nr 18	6	92	15,3
12	Szkoła Podstawowa nr 19 im. Juliana Tuwima	12	183	15,3
13	Szkoła Podstawowa nr 20 im. Bohaterów 6 Pułku Piechoty	7	103	14,7
14	Szkoła Podstawowa nr 21 m. ks. Stanisława Konarskiego	17	340	20,0

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
15	Szkoła Podstawowa nr 22 im. Gabriela Narutowicza	11	149	13,5
16	Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Marcina Szancera	12	270	22,5
17	Szkoła Podstawowa nr 25 im. Stanisława Staszica	6	102	17,0
18	Szkoła Podstawowa nr 26 im. Tadeusza Kościuszki	11	209	19,0
19	Szkoła Podstawowa nr 27 w Zespole Szkół nr 3	9	174	19,3
20	Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi	15	349	23,3
21	Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego	6	124	20,7
22	Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi	24	532	22,2
23	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	17	338	19,9
24	Szkoła Podstawowa nr 33	17	374	22,0
25	Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra hr. Fredry	18	400	22,2
26	Szkoła Podstawowa nr 35	14	262	18,7
27	Szkoła Podstawowa nr 36	15	324	21,6
28	Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II	6	80	13,3
29	Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhafa	13	233	17,9
30	Szkoła Podstawowa nr 39 im. Marii Konopnickiej	14	299	21,4
31	Szkoła Podstawowa nr 40 im. Stefana Żeromskiego	11	202	18,4
32	Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	15	280	18,7
33	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	6	96	16,0
34	Szkoła Podstawowa nr 47 im. Marii Konopnickiej	9	199	22,1
35	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 48 im. gen. Zygmunta Berlinga	23	490	21,3
36	Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	12	237	19,8
37	Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Wł. Sikorskiego	17	342	20,1
38	Szkoła Podstawowa nr 51 im. Marii Curie-Skłodowskiej	6	54	9,0
39	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	14	265	18,9
40	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej-Curie	29	658	22,7
41	Szkoła Podstawowa nr 54 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	13	184	14,2
<b>Razem</b>		<b>521</b>	<b>10 333</b>	<b>19,8</b>

Nowelizacja ustawy o systemie oświaty z dnia 19 marca 2009 roku wprowadza od dnia 1 września 2012 roku obowiązek szkolny dla dzieci sześciolatków. W okresie trzyletnim, poprzedzającym wprowadzenie tego obowiązku, sześciolatek ma prawo do wcześniejszego rozpoczęcia edukacji szkolnej pod warunkiem dopełnienia rocznego przygotowania przedszkolnego. Natomiast w przypadku, gdy dziecko nie uczęszczało do przedszkola, wymagana jest opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej. Decyzję o rozpoczęciu edukacji dziecka w wieku sześciu lat podejmują rodzice i dyrektor szkoły. **W roku szkolnym 2010/2011 do klas pierwszych 15 szkół podstawowych uczęszczało 71 sześciolatek** (o 30 więcej niż w poprzednim roku szkolnym), co stanowi 4,2% pierwszoklasistów wszystkich samorządowych szkół podstawowych. Sześciolatki w klasach pierwszych stanowią 3,94% dzieci uprawnionych do nauki

w tym wieku w Częstochowie (dla kraju 9%). Szczegółowe dane obrazuje poniższa tabela.

**Tabela 5.** Liczba 6-latków w klasach pierwszych w samorządowych szkołach podstawowych

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w klasie pierwszej	Liczba 6-latków w klasie pierwszej	% 6-latków
1	Szkoła Podstawowa nr 1	51	3	5,88
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	55	3	5,45
3	Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	58	8	13,79
4	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego	16	1	6,25
5	Szkoła Podstawowa nr 21 m. ks. Stanisława Konarskiego	48	4	8,33
6	Szkoła Podstawowa nr 26 im. Tadeusza Kościuszki	41	4	9,76
7	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	37	5	13,51
8	Szkoła Podstawowa nr 33	52	4	7,69
9	Szkoła Podstawowa nr 36	40	16	40,00
10	Szkoła Podstawowa nr 37 im. Jana Pawła II	11	1	9,09
11	Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	44	1	2,27
12	Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	14	3	21,43
13	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 48 im. gen. Zygmunta Berlinga	97	8	8,25
14	Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	38	9	23,68
15	Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Wł. Sikorskiego	53	1	1,89
<b>Razem</b>		<b>655</b>	<b>71</b>	<b>10,84</b>

### 3.2 Gimnazja

Sieć samorządowych gimnazjów, podobnie jak sieć szkół podstawowych, jest zorganizowana w sposób umożliwiający młodzieży spełnienie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga z domu do szkoły nie może przekraczać 4 km. **W roku szkolnym 2010/2011 do 25 samorządowych gimnazjów (24 dla młodzieży i 1 dla dorosłych) uczęszczało 5 773 uczniów.** Zmniejszenie liczby uczniów o 346 w porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010 jest kontynuacją tendencji spadkowej, którą obserwuje się już od kilku lat zarówno w szkołach podstawowych, jak i gimnazjach, a wynikającej ze zmniejszającej się systematycznie aż do 2003 roku liczby urodzeń. Automatycznie zmniejszyła się o 12 liczba oddziałów, przy prawie takiej samej średniej liczebności oddziału – 23,1, jak w poprzednim roku szkolnym. Dane szczegółowe zawiera tabela nr 6.

**Tabela 6.** Gimnazja samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	Gimnazjum nr 1 im. Jana III Sobieskiego	9	207	23,0
2	Gimnazjum nr 2 im. Pokolenia Kolumbów	10	221	22,1
3	Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej	21	585	27,9
4	Gimnazjum nr 4 im. Wojska Polskiego	3	59	19,7
5	Gimnazjum nr 5 im. Mikołaja Reja	8	221	27,6
6	Gimnazjum nr 6 w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	7	139	19,9
7	Gimnazjum nr 7 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	12	273	22,8
8	Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków	13	288	22,2
9	Gimnazjum nr 9 im. Adama Mickiewicza	14	330	23,6
10	Gimnazjum nr 10 w Zespole Szkół nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego	3	64	21,3
11	Gimnazjum nr 11 im. Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	9	216	24,0
12	Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki	16	411	25,7
13	Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ignacego Jana Paderewskiego	12	275	22,9
14	Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi	12	302	25,2
15	Gimnazjum nr 15 z Oddziałami Sportowymi im. Stefana Banacha	10	205	20,5
16	Gimnazjum nr 16 im. Bolesława Chrobrego	13	309	23,8
17	Gimnazjum nr 17	7	160	22,9
18	Gimnazjum nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi im. Kazimierza Wielkiego	20	416	20,8
19	Gimnazjum nr 19 im. gen. Leopolda Okulickiego	10	172	17,2
20	Gimnazjum nr 20 im. Aleksandra Fredry	9	194	21,6
21	Gimnazjum nr 21 im. Orłąt Lwowskich	7	152	21,7
22	Gimnazjum nr 22	11	283	25,7
23	Gimnazjum nr 23 w Zespole Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	3	64	21,3
24	Gimnazjum nr 24 w Zespole Szkół nr 3	4	87	21,8
25	Gimnazjum dla Dorosłych w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	7	140	19,9
<b>Razem</b>		<b>250</b>	<b>5 773</b>	<b>23,1</b>

### 3.3 Szkoły ponadgimnazjalne

W roku szkolnym 2010/2011 do samorządowych szkół ponadgimnazjalnych, zarówno dla młodzieży (licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, zasadnicze szkoły zawodowe i szkoły policealne), jak i dla dorosłych (Centrum Kształcenia Ustawicznego) uczęszczało 14 711 uczniów i słuchaczy (o 642 mniej niż w poprzednim roku szkolnym). W samorządowych szkołach dla młodzieży 54,1% uczniów uczyło się w liceach ogólnokształcących, 36,716% w średnich szkołach zawodowych (technikach i liceach profilowanych) i 9,51% w zasadniczych szkołach zawodowych.

### 3.3.1. Licea ogólnokształcące

**W roku szkolnym 2010/2011 w mieście funkcjonowało 16 liceów ogólnokształcących dla młodzieży oraz 2 licea ogólnokształcące dla dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego. Uczęszczało do nich 7 806 uczniów.** W porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010 było mniej uczniów o 243, a więc zmniejszyła się również o 6 liczba oddziałów i wynosiła 261. Średnia liczebność oddziału nieznacznie, ale zmniejsza się systematycznie od 2007 roku (31,1>30,9>30,6>29,9). Na zmniejszenie się owej średniej miał wpływ duży spadek liczby uczniów w takich liceach jak: XI LO w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa i XV LO w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych oraz stosunkowo niska liczebność oddziałów w: XIII LO w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta i XIV LO w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 7.

**Tabela 7.** Licea ogólnokształcące samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału
1	I LO im. Juliusza Słowackiego	21	658	31,3
2	II LO im. Romualda Traugutta	19	630	33,2
3	III LO w Zespole Szkół im. dr. Władysława Biegańskiego	19	591	31,1
4	IV LO im. Henryka Sienkiewicza	27	861	31,9
5	V LO im. Adama Mickiewicza	18	548	30,4
6	VI LO im. Jarosława Dąbrowskiego	16	506	31,6
7	VII LO im. Mikołaja Kopernika	25	818	32,7
8	VIII LO Samorządowe	13	367	28,2
9	IX LO w Zespole Szkół im. C. K. Norwida	29	880	30,3
10	X LO w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	14	420	30,0
11	XI LO w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	10	200	20,0
12	XII LO w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	16	500	31,3
13	XIII LO w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta	12	285	23,8
14	XIV LO w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	4	103	25,8
15	XV LO w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	2	47	23,5
16	XVI LO w Zespole Szkół Ekonomicznych	8	239	29,9
17	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	6	103	17,2
18	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące w Centrum Kształcenia Ustawicznego	2	50	25,0
<b>Razem</b>		<b>261</b>	<b>7 806</b>	<b>29,9</b>

### 3.3.2. Szkolnictwo zawodowe

Szkolnictwo zawodowe jest reprezentowane przez zasadnicze szkoły zawodowe, licea profilowane, technika oraz szkoły policealne. Licea profilowane i technika to średnie szkoły zawodowe. W roku szkolnym 2010/2011 do samorządowych szkół zawodowych wszystkich typów uczęszczało 6 905 uczniów (o 399 mniej niż



w poprzednim roku szkolnym). Zostały uruchomione nowe kierunki kształcenia, które poszerzają ofertę edukacyjną szkół zawodowych. Uczniowie mogą zdobywać wiedzę i umiejętności na takich dodatkowych kierunkach jak: *technik elektryk* w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego, *fotograf* w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa, *technik usług fryzjerskich i tapicer* w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta, *technik gazownictwa* w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych, *technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej* w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa, *florysta i opiekunka środowiskowa* w Centrum Kształcenia Ustawicznego.

### 3.3.2.1. Zasadnicze szkoły zawodowe

**W Częstochowie funkcjonuje 9 zasadniczych szkół zawodowych i w roku szkolnym 2010/2011 pobierało w nich naukę 1 381 uczniów**, czyli o 101 więcej niż w ubiegłym roku szkolnym. Jest to drugi rok szkolny z kolei, gdy liczba uczniów wzrosła. Automatycznie zwiększyła się liczba oddziałów o 5 i wynosiła 52. Szczegółowe dane z uwzględnieniem kierunków kształcenia zawiera tabela nr 8.

**Tabela 8.** Zasadnicze szkoły zawodowe samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Kierunek kształcenia
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	2	50	25,0	sprzedawca
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa	2	45	22,5	technolog robót wykończeniowych w budownictwie
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	5	128	25,6	fryzjer
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta	6	139	23,2	fryzjer, krawiec ,stolarz
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie	6	171	28,5	piekarz, cukiernik, rzeźnik – wędliniarz, kucharz małej gastronomii
6	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	6	152	25,3	mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk
7	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	12	353	29,4	elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy
8	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 9 w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa	3	69	23,0	elektromechanik, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, monter maszyn i urządzeń
9	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych	10	274	27,4	technolog robót wykończeniowych w budownictwie, posadzkarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, murarz , malarz – tapeciarsz
<b>Razem</b>		<b>52</b>	<b>1 381</b>	<b>26,6</b>	-

### 3.3.2.2. Licea profilowane

**W roku szkolnym 2010/2011 bardzo gwałtownie zmniejszyła się liczba uczniów liceów profilowanych w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, bo o 52% i wynosiła 89 uczniów.** Zmniejszyła się liczba oddziałów z 7 do 4 oraz średnia liczebność oddziału z 25,9 do 22,3. Żadne z liceów nie utworzyło klasy pierwszej i należy domniemywać, iż w ciągu najbliższych dwóch lat licea profilowane znikną

z mapy częstochowskich szkół zawodowych. Szczegółowe dane z uwzględnieniem profili kształcenia zawiera tabela nr 9.

**Tabela 9.** Licea profilowane samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Kierunek kształcenia
1	I Liceum Profilowane w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	1	23	23,0	ekonomiczno-administracyjny
2	II Liceum Profilowane w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	2	39	19,5	socialny
3	III Liceum Profilowane w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego	1	27	27,0	zarządzanie informacją
<b>Razem</b>		<b>4</b>	<b>89</b>	<b>22,3</b>	-

### 3.3.2.3. Technika

**W roku szkolnym 2010/2011 do 11 techników dla młodzieży i 1 technikum uzupełniającego dla dorosłych w CKU uczęszczało 5 075 uczniów.** Zmniejszyła się o 375 liczba uczniów, w porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym i jednocześnie zmniejszyła się liczba oddziałów o 6. Średnia liczebność oddziału zmniejsza się systematycznie od 2007 roku (28,8>26,9>26,3>24,9). Szczegółowe dane z uwzględnieniem kierunków kształcenia zawiera tabela nr 10.

**Tabela 10.** Technika samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Kierunek kształcenia
1	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego	10	219	21,9	technik ekonomista, technik logistyki, technik handlowiec
2	Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	20	528	26,4	technik ekonomista, technik handlowiec, technik obsługi turystycznej
3	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. Władysława Andersa	7	138	19,7	technik budownictwa, technik architektury krajobrazu, technik ochrony środowiska, technik cyfrowych procesów graficznych
4	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego	47	1 309	27,9	technik elektroniki, technik mechaniki, technik teleinformatyki, technik informatyki, technik ochrony środowiska, technik budownictwa, technik architektury krajobrazu,
5	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	17	489	28,8	technik hotelarstwa, technik budownictwa, technik organizacji usług gastronomicznych, technik usług fryzjerskich, technik ochrony środowiska
6	Technikum nr 7 w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta	5	118	23,6	technik technologii odzieży, technik organizacji reklamy
7	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie	27	665	24,6	kucharz, kelner, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik hotelarstwa, technik technologii żywności, technik organizacji usług gastronomicznych
8	Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego	11	227	20,6	technik mechaniki, technik informatyki, technik elektryki, technik elektroniki, technik ochrony środowiska, technik teleinformatyki, technik telekomunikacji, technik analityki
9	Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	25	565	22,6	technik pojazdów samochodowych, technik budownictwa, technik mechaniki

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Kierunek kształcenia
10	Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. Bolesława Prusa	17	398	23,4	technik elektronik, technik informatyk, fototechnik, technik ochrony środowiska, technik mechatronik, technik geodeta, technik mechanik, technik elektryk
11	Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	15	374	24,9	technik architektury krajobrazu, technik informatyk, technik budownictwa, technik urządzeń sanitarnych, technik drogownictwa
12	Technikum Uzupełniające nr 1 dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	3	45	15,0	technik elektryk, technik mechanik, technik technologii drewna
<b>Razem</b>		<b>204</b>	<b>5 075</b>	<b>24,9</b>	

#### 3.3.2.4. Szkoły policealne

Szkoły policealne dają możliwość zdobycia kwalifikacji zawodowych osobom, które ukończyły liceum ogólnokształcące bądź inną szkołę średnią i z różnych względów nie kontynuują nauki na uczelniach wyższych. Są szybszym i prostszym sposobem na zdobycie zawodu. W samorządowych szkołach policealnych jest to nauka bezpłatna trwająca 2 lata. **W roku szkolnym 2010/2011 Miasto było organem prowadzącym dla 3 szkół policealnych, w których uczyło się 360 słuchaczy (o 43 mniej niż w poprzednim roku szkolnym).** Szczegółowe dane z uwzględnieniem kierunków kształcenia zawiera tabela nr 11.

**Tabela 11.** Szkoły policealne samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem	Średnia liczebność oddziału	Kierunek kształcenia
1	Szkoła Policealna nr 3 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego	2	41	20,5	technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik informatyk
2	Szkoła Policealna nr 5 w Centrum Kształcenia Ustawicznego	13	194	14,9	technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik elektronik, technik organizacji reklamy, technik prac biurowych, florysta, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik informatyk
3	Policealna Szkoła Województwa Śląskiego w Zespole Szkół im. dr. Władysława Biegańskiego	6	125	20,8	ratownik medyczny, technik farmaceutyczny, technik masażysta
<b>Razem</b>		<b>21</b>	<b>360</b>	<b>17,1</b>	

#### 3.3.2.5. Centrum Kształcenia Praktycznego

Placówką ściśle współpracującą zarówno ze średnimi, jak i zasadniczymi szkołami zawodowymi jest Centrum Kształcenia Praktycznego. Realizuje ono zadania z zakresu przygotowania zawodowego młodzieży i dorosłych, wynikające z programów nauczania dla danego zawodu, a także inne zadania zlecone przez szkoły i organ prowadzący lub inne jednostki i podmioty gospodarcze. Liczba uczniów korzystających z praktycznej nauki zawodu w CKP jest ściśle związana z liczbą uczniów w szkołach zawodowych. **W roku szkolnym 2010/2011 kształciło się tutaj 2 137 uczniów.**

CKP uczestniczył również w realizacji projektu „Idziemy w parze – ja i mój zawód”. W drugiej połowie 2008 roku została podpisana umowa partnerska pomiędzy Częstochowską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości a Gminą Miasto Częstochowa,

dotycząca zasad realizacji projektu w okresie od 5 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. Projekt był finansowany w większości ze środków Europejskich Funduszy Strukturalnych, przy udziale własnym Gminy. Celem projektu było podniesienie jakości nauczania w częstochowskich szkołach zawodowych. Założono, że osiągnie się go poprzez realizację celów szczegółowych takich jak:

- zwiększenie dostępu uczniów szkół zawodowych do zajęć pozalekcyjnych,
- dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb pracodawców poprzez uruchomienie nowych kierunków kształcenia,
- zwiększenie dostępu do praktyk zawodowych bezpośrednio u przedsiębiorców oraz nawiązanie aktywnej współpracy pomiędzy szkołami a pracodawcami,
- zmniejszenie zjawiska wewnętrznego podziału uczniów.

W ramach projektu zostało uruchomione przy Częstochowskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości Centrum Aktywizacji Zawodowej, w którym można uzyskać informacje dotyczące wyboru zawodu i odbywania praktycznej nauki zawodu u pracodawców. W trakcie realizacji projektu wielokrotnym wsparciem objętych zostało 3 372 uczniów z trzech częstochowskich szkół zawodowych: Zespołu Szkół Samochodowo–Budowlanych, Zespołu Szkół Technicznych oraz Zespołu Szkół im. B. Prusa.

#### 4. Szkolnictwo Specjalne

Dziecko niepełnosprawne, posiadające specjalne potrzeby edukacyjne, ma prawo do pobierania nauki we wszystkich typach szkół i dostosowania treści, metod i organizacji nauczania do ich możliwości psychofizycznych oraz do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dlatego też celem działań w zakresie edukacji niepełnosprawnych jest: stworzenie im odpowiednich warunków do nauki, w zależności od rodzaju oraz stopnia zaburzeń i odchyłeń; kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwi naukę w dostępnym dla nich zakresie; usprawnianie zaburzonych funkcji poprzez rewalidację oraz zapewnienie specjalistycznej pomocy. Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się w większości w szkołach specjalnych różnego typu, jak również w placówkach z klasami integracyjnymi oraz w placówkach ogólnodostępnych. **W roku szkolnym 2010/2011 do wszystkich typów samorządowych placówek oświatowych uczęszczało 1 039 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.** Szczegółowe dane ilustruje tabela nr 12.

**Tabela 12.** Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach placówek oświatowych

Typ szkoły	Typ oddziału						Razem	
	specjalny	integracyjny	ogólnodostępny	specjalny przysposabiający do pracy	przysposabiający do pracy terapeutyczny	sportowy		
Przedszkola	65	46	12	-	-	4	-	<b>127</b>
Szkoły podstawowe	253	90	73	-	-	-	-	<b>416</b>
Gimnazja	198	46	42	-	-	-	1	<b>287</b>
Licea ogólnokształcące	38	-	-	-	-	-	-	<b>38</b>
Zasadnicze szkoły zawodowe	76	-	-	-	-	-	-	<b>76</b>
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	-	-	-	42	10	-	-	<b>52</b>
Internat	43	-	-	-	-	-	-	<b>43</b>
<b>Razem</b>	<b>673</b>	<b>182</b>	<b>127</b>	<b>42</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>1039</b>

W porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym zwiększyła się o 130 liczba dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych objętych edukacją przedszkolną i szkolną, i wzrost ten dotyczył liczby dzieci zarówno w oddziałach specjalnych (o 23), w oddziałach integracyjnych (o 21) i w oddziałach ogólnodostępnych (o 66). Największy wzrost nastąpił w oddziałach integracyjnych, bo aż o 100%. Jest to zmiana na taką skalę po raz pierwszy od wielu lat.

**W Częstochowie funkcjonuje 7 samorządowych specjalnych placówek kształcących uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, do których uczęszczało w roku szkolnym 2010/2011 647 uczniów.** Zestawienie obrazuje tabela nr 13.

**Tabela 13.** Szkoły specjalne samorządowe

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów ogółem*	Średnia liczebność oddziału
1	Zespół Szkół Specjalnych nr 23 im. Janusza Korczaka	31	112	3,6
2	Zespół Szkół Specjalnych nr 28	11	77	7,0
3	Zespół Szkół Specjalnych nr 43	13	88	6,8
4	Zespół Szkół Specjalnych nr 45	12	75	6,3
5	Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej	19	164	8,6
6	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1	13	72	5,5
7	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 5	9	59	6,6
<b>Razem</b>		<b>108</b>	<b>647</b>	<b>6,0</b>

\*liczba nie uwzględnia dzieci z Oddziału Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dzieci, które mogą uczęszczać do innych placówek, oraz dzieci przebywających w internacie

W porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym liczba uczniów tych placówek zmalała o 5, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby oddziałów o 6. Jest to spowodowane tym, iż w szkołach specjalnych jest coraz mniej dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, dla których standardem jest od 10 do 16 uczniów w oddziale, a przeważają dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym – od 6 do 8 w oddziale albo niepełnosprawnościami sprzężonymi – od 2 do 4 w oddziale. Jest również z roku na rok coraz więcej dzieci autystycznych. Powstaje zatem więcej oddziałów, ale z mniejszą ilością dzieci w oddziale. Średnia liczebność dzieci w oddziale w roku szkolnym 2010/2011 wynosiła 6,6 i była zbliżona do tej w poprzednim roku szkolnym – 6,4.

W skład zespołów szkół specjalnych lub specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych wchodzi kilka typów placówek. Poniżej wymieniono te placówki i omówiono ich specyfikę.

### **Zespół Szkół Specjalnych nr 23 im. J. Korczaka**

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 23,
- Gimnazjum Specjalne nr 25,
- Szkoła Przystosowująca do Pracy nr 3 kształcąca w kierunkach: rękodzielnictwo artystyczne i pomoc w gospodarstwie domowym.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi. Oprócz 31 oddziałów, w szkole działa począwszy od 2002 roku, Oddział Wczesnego Wspomagania Rozwoju dla Dzieci z Autyzmem i Pokrewnymi Zaburzeniami, którego celem jest pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Zespół ten tworzony jest przez specjalistów: pedagogów, psychologów i logopedów. Terapia prowadzona w oddziale obejmuje od 4 do 14 godzin tygodniowo dla każdego dziecka. W roku szkolnym 2010/2011 było nią objętych 26 dzieci. Część z nich uczęszczała do miejskich przedszkoli, natomiast przychodzili do tej placówki na kilkugodzinną indywidualną terapię. Przy szkole działa również Punkt Konsultacyjny dla rodziców dzieci z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi.

### **Zespół Szkół Specjalnych nr 28**

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 28,
- Gimnazjum Specjalne nr 28.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i jednocześnie z dysfunkcją narządów ruchu. Uczniowie pochodzą z terenu całej Polski i korzystają z całodobowej opieki w internacie prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia i Ośrodek Leczniczo-Wychowawczy prowadzony przez Braci Szkolnych. Do szkoły należą 2 oddziały klas przyszpitalnych znajdujące się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. prof. W. Orłowskiego i w Miejskim Szpitalu Zespolonym przy ulicy Królowej Bony.

### **Zespół Szkół Specjalnych nr 43**

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 43 im. O. Augustyna Kordeckiego,
- Gimnazjum Specjalne nr 29.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym.

### **Zespół Szkół Specjalnych nr 45**

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 45,
- Gimnazjum Specjalne nr 27,
- Szkoła Przesposabiająca do Pracy nr 2 kształcąca w kierunkach: pomoc w gospodarstwie domowym i rękodzielnictwo artystyczne.

Jest to placówka przeznaczona dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, a jednocześnie z dysfunkcją narządów ruchu.

### **Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej**

W jego skład wchodzi:

- Gimnazjum Specjalne nr 26 - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym,
- Szkoła Specjalna Przesposabiająca do Pracy nr 1 - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcąca w kierunkach: pomoc w gospodarstwie domowym, rękodzielnictwo artystyczne, prace ogrodnicze i prace stolarskie,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, kształcąca w zawodach: krawiec, tapicer, stolarz, kucharz małej gastronomii, cukiernik,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 – dla uczniów w normie intelektualnej z niepełnosprawnością ruchową i przewlekle chorych, kształcąca w zawodach: krawiec, tapicer,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne - placówka dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim oraz uczniów w normie intelektualnej z niepełnosprawnością ruchową i przewlekle chorych.

### **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1**

W jego skład wchodzi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim z oddziałami dla dzieci z upośledzeniem umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz dla dzieci upośledzonych umysłowo z dodatkowymi dysfunkcjami narządów wzroku i słuchu,
- Gimnazjum Specjalne dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim z oddziałami dla dzieci z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym,
- Internat.

## **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 5**

W jego skład wchodzi:

- Przedszkole Specjalne,
- Szkoła Podstawowa Specjalna,
- Internat.

Wychowankami są niepełnosprawni uczniowie w wieku od 3 do 19 roku życia, którzy objęci są edukacją, terapią logopedyczną, psychologiczną, muzykoterapią i rehabilitacją ruchową.

Oprócz sieci szkół specjalnych, oferujących naukę dzieciom i młodzieży z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, są w Częstochowie szkoły oraz przedszkola z oddziałami integracyjnymi. W oddziale integracyjnym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami. Tego typu oddziały funkcjonują w następujących przedszkolach i szkołach:

- Miejskie Przedszkole nr 37,
- Miejskie Przedszkole nr 31,
- Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35,
- Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 43,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 31,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 48 im. gen. Zygmunta Berlinga,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 53 im. Marii Skłodowskiej -Curie,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 54 im. Powstania Warszawskiego w Zespole Szkół nr 1,
- Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 10 im. Powstania Warszawskiego w Zespole Szkół nr 1,
- Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 18 im. Kazimierza Wielkiego.

## **5. Nauczanie indywidualne**

Dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły, mają możliwość indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania, zgodnie z art. 71b ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Ta forma nauczania przeznaczona jest dla uczniów poważnie chorych, z ciężkimi urazami, po wypadkach, operacjach itp. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego lub zajęcia indywidualnego nauczania prowadzi się: w miejscu pobytu ucznia, w domu rodzinnym, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Są one również



organizowane odpowiednio: z grupą wychowawczą w przedszkolu lub w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej, lub z oddziałem w szkole, albo indywidualnie w odrębnym pomieszczeniu w przedszkolu lub w szkole. W roku szkolnym 2010/2011 wydano decyzję o indywidualnym przygotowaniu przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniu dla 335 dzieci i młodzieży. Tabela nr 14 przedstawia liczbę dzieci i młodzieży realizujących indywidualne przygotowanie przedszkolne lub indywidualne nauczanie wraz etatami nauczycieli zaangażowanych w to nauczanie w poszczególnych typach szkół.

**Tabela 14.** Nauczanie indywidualne

Lp.	Typ szkoły	Liczba etatów nauczycieli	Liczba dzieci
1	Przedszkole	0,69	3
2	Szkoła podstawowa	48,05	113
3	Gimnazjum	75,37	121
4	Liceum ogólnokształcące	29,82	44
5	Liceum profilowane	3,80	7
6	Technikum	30,31	25
7	Zasadnicza szkoła zawodowa	4,32	9
8	Centrum Kształcenia Praktycznego	0,23	3
9	Szkoła policealna	0,30	2
10	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	6,38	8
<b>Razem</b>		<b>199,27</b>	<b>335</b>

\*liczba dzieci według raportu SIO na 31 marca 2011 - Zbiorcze informacje o uczniach na podstawie tabel U1

## 6. Baza lokalowa i wyposażenie szkół

Częstochofskie szkoły i placówki oświatowe zlokalizowane są w 121 budynkach. Z tego 108 obiektów stanowi własność Gminy Miasta Częstochowy, a 12 należy do innych podmiotów, od których Miasto wynajmuje lub użycza lokale dla następujących placówek: Miejskie Przedszkole nr 1, 3, 7, 23, 26, 31, 33, 34; Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Specjalnych nr 28 i 45 oraz Szkoła Podstawowa Specjalna nr 45. Miejskie Przedszkole nr 36 mieści się w budynku o nieuregulowanym stanie prawnym.

Zdecydowana większość szkół i placówek oświatowych mieści się w budynkach wybudowanych w latach 1945 – 1980. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

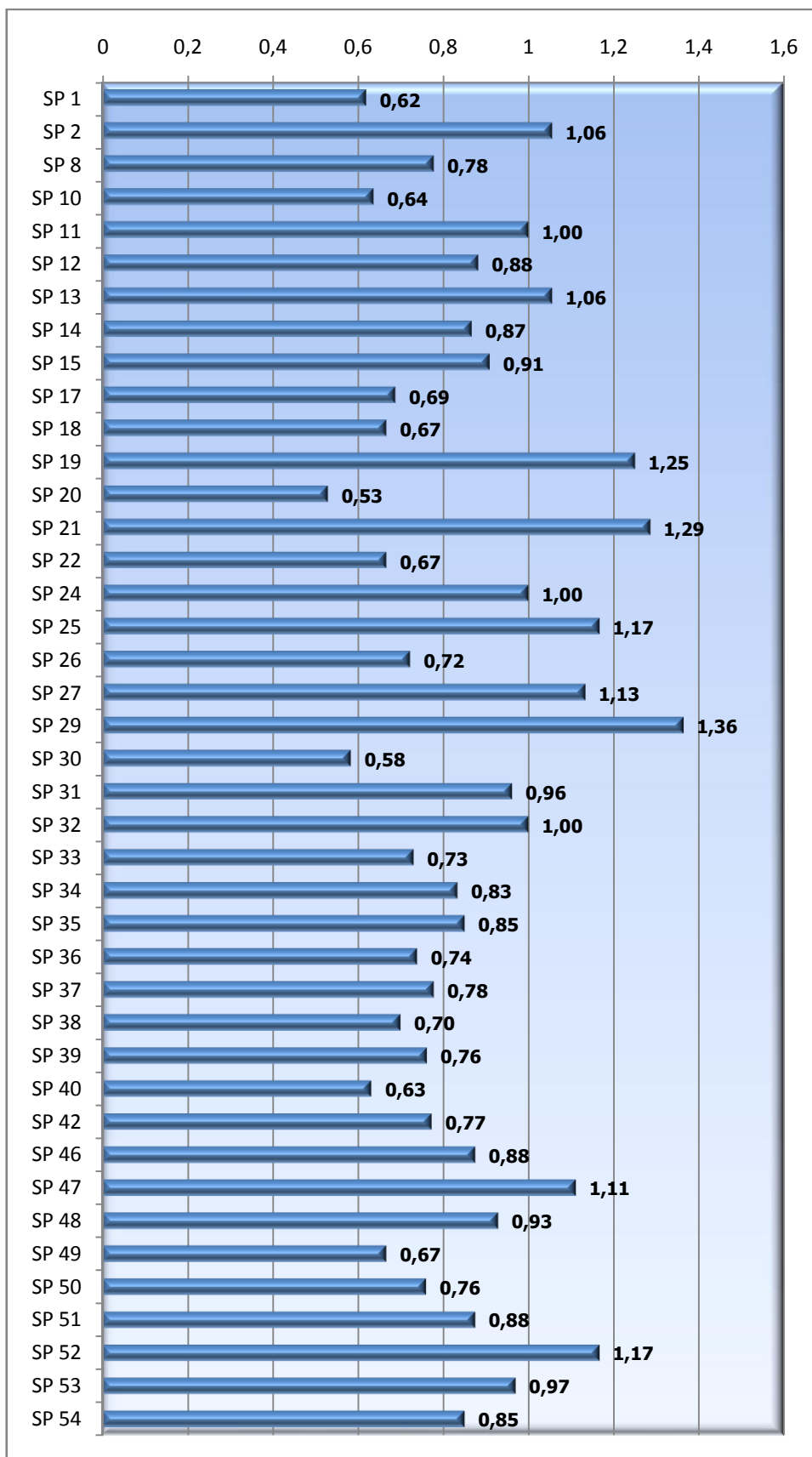
**Tabela 15.** Baza lokalowa szkół i placówek oświatowych wg roku budowy

Budynki wybudowane przed 1945 rokiem	Budynki wybudowane w latach 1945 - 1980	Budynki wybudowane po 1980 roku
MP nr 10, 18, 21, 22, 32	MP nr 1, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 23, 25, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 41, 42, 43	MP nr 5, 7, 8, 14, 15, 16, 19, 20, 27, 29, 36, 37, 38
SP nr 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 30	SP nr 1, 12, 13, 19, 24, 26, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 46, 47, 51, 52 Zespół Szkół nr 2	SP nr 2, 48, 49, 50, 53 Zespół Szkół nr 1, 3
Gimnazjum nr 9	Gimnazjum nr 5, 7, 12, 16, 17	Gimnazjum nr 8
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego III Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Biegańskiego IV Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza V Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza Zespół Szkół im. C. K. Norwida Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Zespół Szkół Specjalnych nr 23 Zespół Szkół Specjalnych nr 28 MDK, Internat I LO	II Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Dąbrowskiego VII Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego Zespół Szkół Ekonomicznych Zespół Szkół Gastronomicznych Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych Zespół Szkół Elektroniczno - Mechanicznych Zespół Szkół im. Wł. Reymonta Centrum Kształcenia Praktycznego Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Techniczne Zakłady Naukowe Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych CKU, SOD, PPP-P nr 1, 2, 3, CIZ, internat ZS im. W. Andersa	Zespół Szkół im. gen. W. Andersa Szkolny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 5

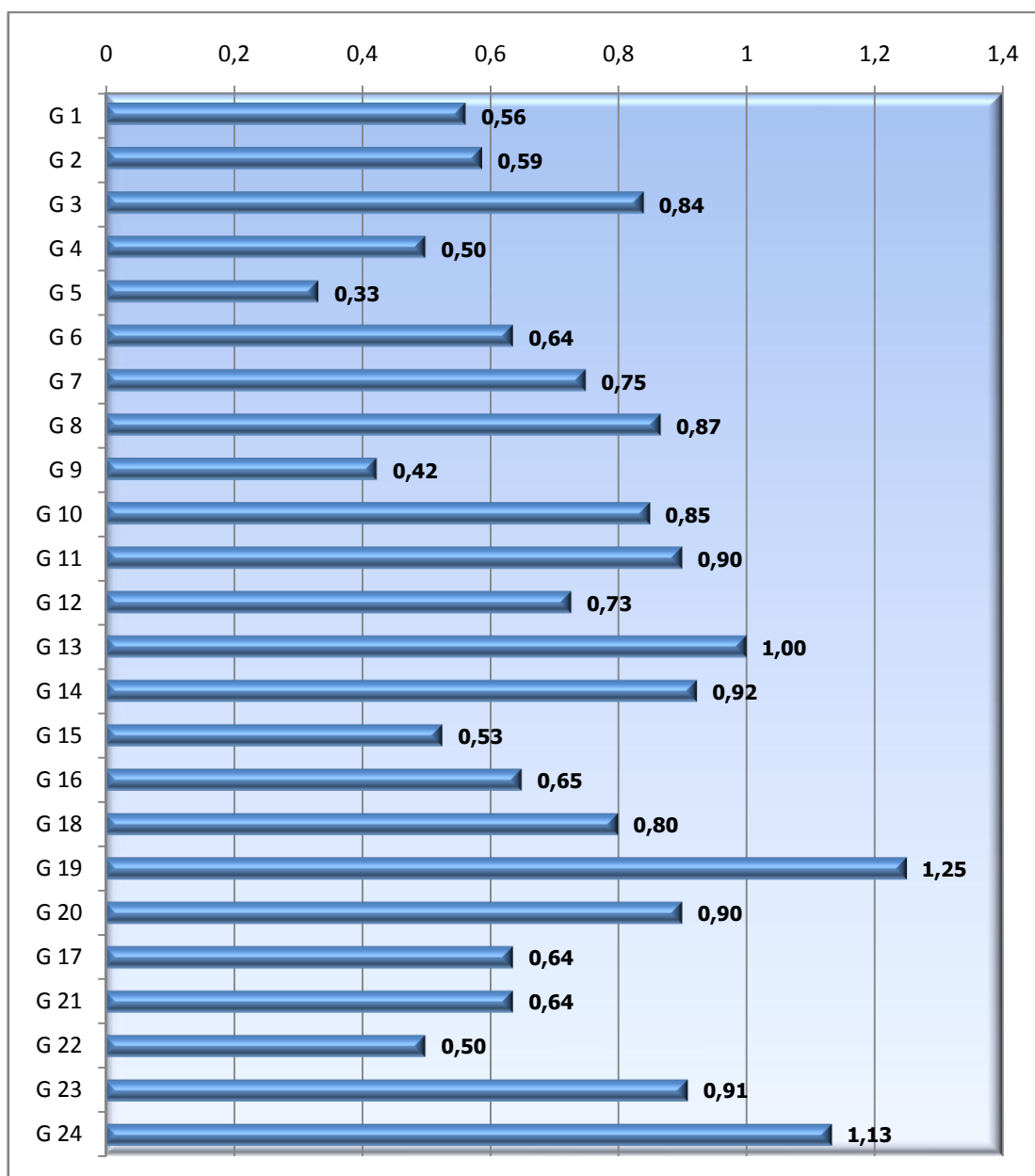
Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Częstochowy

Na wykresach nr 1, 2 i 3 przedstawiony został wskaźnik wykorzystania budynków poszczególnych miejskich szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wskaźnik określa stosunek liczby oddziałów do liczby sal dydaktycznych, obrazując w ten sposób stopień wykorzystania bazy szkoły, czyli tzw. zmianowość. Jeżeli sal dydaktycznych jest tyle samo co oddziałów, to zmianowość wynosi 1. Monitorowanie zmianowości w poszczególnych szkołach jest podstawą do decyzji dotyczących sieci szkół.

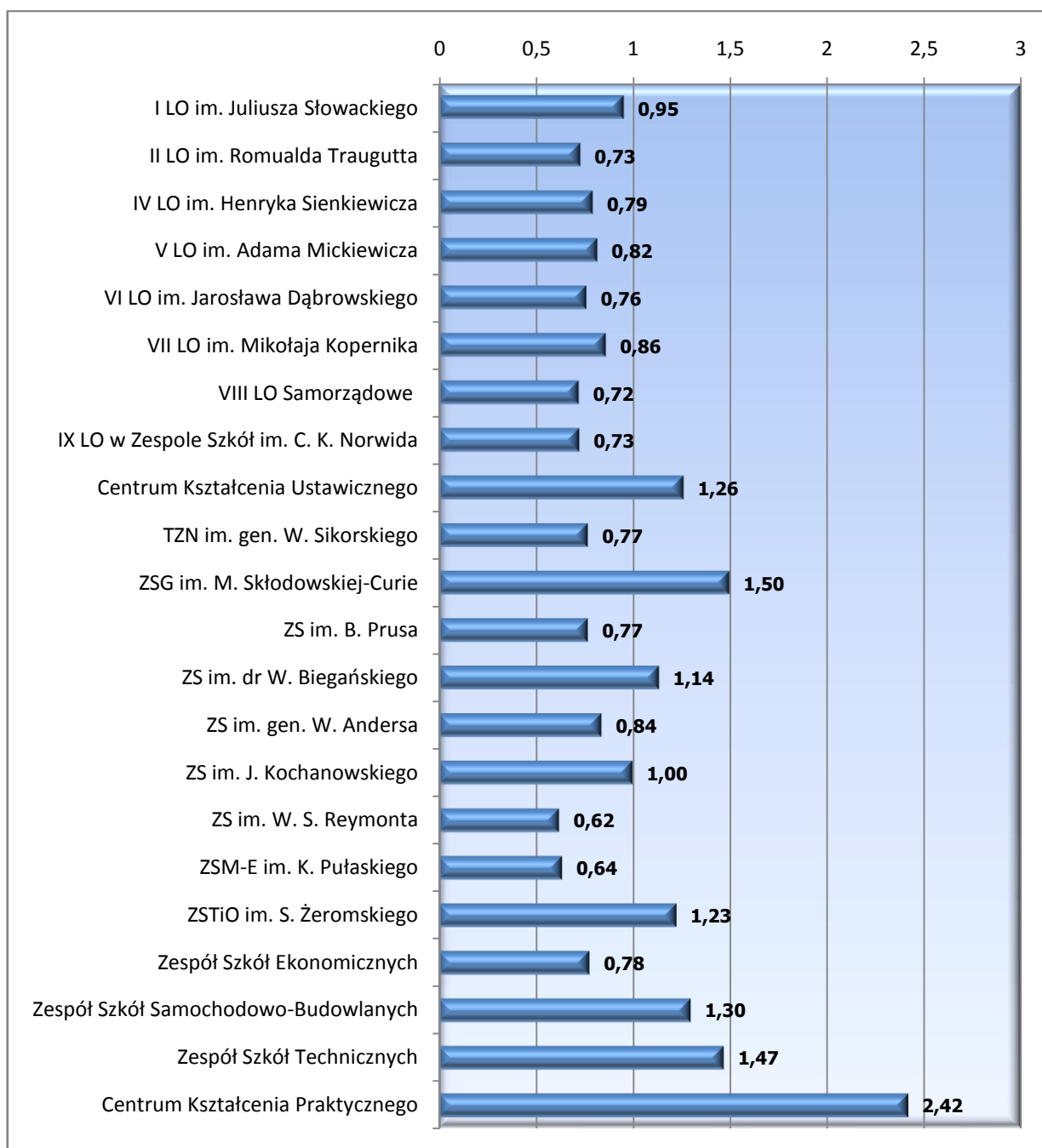
**Wykres 1.** Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły podstawowe w roku szkolnym 2010/2011



**Wykres 2.** Wskaźnik wykorzystania budynku – gimnazja w roku szkolnym 2010/2011



**Wykres 3.** Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2010/2011



## 7. Remonty, modernizacje i inwestycje

Jednym z zadań określonych przez Radę Miasta Częstochowy jest podwyższenie standardu szkół, przedszkoli i placówek oświatowo-wychowawczych poprzez modernizację i rozbudowę częstochowskiej bazy szkolnej, w tym także bazy sportowo-rekreacyjnej. W związku z tym Miasto Częstochowa zabezpieczyło w budżecie znaczne środki finansowe na realizację inwestycji i remontów. Szkoły i placówki oświatowe określiły swoje potrzeby w zakresie remontów i inwestycji, uwzględniając przede wszystkim potrzeby wynikające z zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

**W roku szkolnym 2010/2011 zrealizowano następujące inwestycje, na łączną kwotę 5 226 226,3 zł:**

- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 21 - 4 486 280,40 zł,
- termomodernizacja Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego – 200.000,00 zł.
- budowa boiska przy Szkole Podstawowej nr 14 – 539 945,97 zł.

**W roku szkolnym 2010/2011 Miasto wydało kwotę 1 246 753,13 zł na remonty szkół i placówek oświatowych.** Szczegółowy wykaz zrealizowanych prac w ramach tych remontów, z uwzględnieniem szkół i placówek, w których zostały wykonane przedstawiony został w tabeli nr 16

**Tabela 16.** Zestawienie prac remontowych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych

Lp.	Zakres rzeczowy robót	Nazwa szkoły
1	Hydroizolacja ścian fundamentowych zewnętrznych	Szkoła Podstawowa nr 10
2	Remont dachu	Miejskie Przedszkole nr 4, 14,15 i 16; Szkoła Podstawowa nr 39,53; Gimnazjum nr 11 i 14; VI Liceum Ogólnokształcące im. J Dąbrowskiego, SOD, SOS-W nr 1 i 5; ZSZS im. M. Grzegorzewskiej
3	Wymiana okien – 203 sztuki	Miejskie Przedszkole nr 17; Szkoła Podstawowa nr 31; Gimnazjum nr 14, Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych; PPP-P nr 2
4	Remont kotłowni	Zespół Szkół nr 3
5	Dostawa i montaż drzwi aluminiowych	Zespół Szkół im. C. K. Norwida

Dodatkowo w ramach remontów wynikających z zadania „Zmiana systemów ogrzewania w placówkach oświatowych” realizowanego w latach 2004-2010 wydatkowano w roku 2010 kwotę wysokości 1 441 527, 24 zł.

Oprócz inwestycji i remontów zrealizowanych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych, a przedstawionych powyżej, Wydział Edukacji i Sportu zrealizował remonty wynikające z bieżącego utrzymania szkół i placówek oświatowych, remonty związane z nakazami jednostek kontrolujących takich jak Państwowa Inspekcja Sanitarna i Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz pokrył koszty usunięcia awarii w szkołach i placówkach oświatowych. Koszty tego typu remontów i awarii

wyniosły w roku szkolnym 2010/2011 1 256 466 zł. Szczegółowy wykaz zrealizowanych prac i ich koszty zawierają tabele nr 17.

**Tabela 17.** Zestawienie prac w ramach awarii i remontów wynikających z bieżącego utrzymania budynków zrealizowanych w samorządowych szkołach i placówkach oświatowych

Lp.	Zakres rzeczowy robót	Nazwa szkoły/placówki	Kwota (zł)	
1	Awarie: windy, instalacji: elektrycznej, kanalizacyjnej, CO	Miejskie Przedszkole nr 14, 25, Szkoła Podstawowa nr 1, 19, 38, 50, Gimnazjum nr 2, 14, 16, Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych, SOS-W nr 5	52 218	
2	Remonty	instalacja wewnętrzna i zewnętrzna	Miejskie Przedszkole nr 5, 14, 43, Szkoła Podstawowa nr 22, 24, 33, 35, 38, 43, Gimnazjum nr 16, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego, Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego, Samorządowy Ośrodek Doskonalenia	191 094
		pomieszczenia	Miejskie Przedszkole nr 7, 30, Szkoła Podstawowa nr 21, 22, 31, 50, Gimnazjum nr 7, I LO im. J. Słowackiego, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego, Centrum Informacji Zawodowej	149 336
		sala gimnastyczna	Szkoła Podstawowa nr 12, 50, Gimnazjum nr 13, Zespół Gimnazjów im. Marszałka J. Piłsudskiego, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół im. dra W. Biegańskiego	62 991
		wymiana tynków	Miejskie Przedszkole nr 32, Szkoła Podstawowa nr 8, Gimnazjum nr 2, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego	25 022
		sanitariaty i łazienki	Miejskie Przedszkole nr 6, 9, 12, 15, Szkoła Podstawowa nr 1, 42,46,52, Gimnazjum nr 7, 13	229 877
		remont/wymiana podłóg, okien	Miejskie Przedszkole nr 43, Szkoła Podstawowa nr 1, 8, 25, 30, 31, 39, 50, Gimnazjum nr 5, 8, 12, 16, I LO im. J. Słowackiego, Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego, Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	283 041
		naprawa schodów	Miejskie Przedszkole nr 9, 14, Szkoła Podstawowa nr 8, 35, Gimnazjum nr 18	50 950
		dachy	Szkoła Podstawowa nr 18, Gimnazjum nr 9, 17, I LO im. J. Słowackiego, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół im. B. Prusa, Centrum Kształcenia Praktycznego	77 335
		zamontowanie monitoringu wizyjnego	Szkoła Podstawowa nr 38	5 000
		modernizacja boiska	Szkoła Podstawowa nr 13, 46, V LO im. A. Mickiewicza	25 072
		basen – instalacja hydrauliczna, wodociągowa i kanalizacyjna, naprawa okien i remont obsadzenia szyb	Szkoła Podstawowa nr 2, II LO im. R. Traugutta	31 070
		odprowadzenie wody odpadowej z rur spustowych i terenu pod którym znajdują się pomieszczenia szatni, położenie izolacji nad stropem szatni, położenie chodnika okapowego i nawierzchni	Szkoła Podstawowa nr 8	28 290
		wykonanie bram wjazdowych	Szkoła Podstawowa nr 36	3 690
		utyliczacja azbestu	Zespół Szkół Ekonomicznych	1 000
		budowa parkingu	Samorządowy Ośrodek Doskonalenia	40 480
<b>Razem</b>			<b>1 256 466</b>	

W związku z obniżeniem wieku, w którym dziecko rozpoczyna edukację szkolną do 6 lat, Miasto dostosowuje bazę lokalową i wyposażenie szkół podstawowych do edukacji szkolnej 6-latków oraz edukacji przedszkolnej 5-latków w oddziałach przedszkolnych. Rząd wspiera w latach 2009-2014 jednostki samorządu terytorialnego w realizacji tych zamierzeń w ramach programu „Radosna szkoła”. Wsparcie finansowe dotyczy zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole (od 6 000 zł do 12 000 zł w zależności od liczby uczniów, z 20% wkładem własnym organu prowadzącego) oraz utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw (pokrycie 50% kosztów). W roku szkolnym 2010/2011 w ramach programu „Radosna szkoła” 13 szkół otrzymało wsparcie na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole w kwocie 16 978,58 zł.

## 8. Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych

### 8.1. Kwalifikacje i stopień awansu

W częstochowskich szkołach, w roku szkolnym 2010/2011, zatrudnionych było 4 694 nauczycieli na 4391,49 etatach kalkulacyjnych. W stosunku do roku szkolnego 2009/2010 zwiększyła się liczba etatów kalkulacyjnych o 5,22 oraz zmniejszyła się liczba nauczycieli o 102 osoby. 167 nauczycieli (153,25 etatu) przebywało na urloпах dla poratowania zdrowia w roku szkolnym 2010/2011. W związku z wysokimi dla miasta kosztami tychże urloпов, Wydział Edukacji wprowadził procedurę odwoławczą. Działanie to przyniosło skutek, bowiem Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Katowicach odmówił przyznania rocznego płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w kilkunastu przypadkach, a w niektórych skrócił czas jego trwania do 3 lub 6 miesięcy.

Zdecydowana większość częstochowskich nauczycieli – 98,1% - legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim z przygotowaniem pedagogicznym, co obrazuje tabela nr 18 i 19



**Tabela 18.** Kwalifikacje nauczycieli etatami z uwzględnieniem typów szkół, w których są zatrudnieni

Typ szkoły	Rodzaj wykształcenia											Liczba nauczycieli
	doktorat z p. pedagog.	mgr z p. pedagog.	mgr bez p. pedagog.	licencjat(inż.) z p. pedagog.	licencjat(inż.)	studium nauczycielskie	kolegium naucz.	studium wych. przedszk.	średnie z p. pedagog.	średnie bez p. pedagog.	mistrz w zawodzie z p. pedagog.	
Przedszkole	-	414,33	-	3,11	-	9,02	1,00	2,00	-	-	-	429,47
Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	-	1 326,84	1,06	12,89	-	1,00	-	-	-	-	-	1 341,78
Gimnazjum	1,86	724,76	-	7,37	-	0,18	-	-	-	-	-	734,17
Szkoła ponadgimnazjalna	10,20	1 451,81	6,76	8,04	1,22	0,21	-	-	7,39	3,07	-	1 488,70
Szkoła specjalna	-	293,11	-	4,02	-	-	-	-	1,00	-	1,22	299,34
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	-	98,03	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98,03
<b>Razem</b>	<b>12,06</b>	<b>4 308,88</b>	<b>7,82</b>	<b>35,43</b>	<b>1,22</b>	<b>10,41</b>	<b>1,00</b>	<b>2,00</b>	<b>8,39</b>	<b>3,07</b>	<b>1,22</b>	<b>4 391,49</b>

**Tabela 19.** Liczba nauczycieli z uwzględnieniem ich kwalifikacji i typów szkół, w których są zatrudnieni

Typ szkoły	Rodzaj wykształcenia											Liczba nauczycieli
	doktorat z p. pedagog.	mgr z p. pedagog.	mgr bez p. pedagog.	licencjat(inż.) z p. pedagog.	licencjat(inż.)	studium nauczycielskie	kolegium naucz.	studium wych. przedszk.	średnie z p. pedagog.	średnie bez p. pedagog.	mistrz w zawodzie z p. pedagog.	
Przedszkole	-	472	-	5	-	9	1	2	-	-	-	489
Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	-	1 480	1	15	-	1	-	-	-	-	-	1 497
Gimnazjum	3	785	-	10	-	1	-	-	-	-	-	799
Szkoła ponadgimnazjalna	12	1 473	17	8	1	1	-	-	7	4	-	1 523
Szkoła specjalna	-	282	-	4	-	-	-	-	1	-	1	288
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	-	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98
<b>Razem</b>	<b>15</b>	<b>4 590</b>	<b>18</b>	<b>42</b>	<b>1</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>4 694</b>

W czasie swojej pracy zawodowej nauczyciel ma możliwość uzyskiwania kolejnych stopni awansu zawodowego – od stażysty do nauczyciela dyplomowanego. 61,98% częstochowskich nauczycieli ma najwyższy stopień awansu zawodowego i jest nauczycielami dyplomowanymi i jest to o 3,29% więcej, niż w poprzednim roku szkolnym. Procent nauczycieli kontraktowych utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast zmniejszył się odsetek nauczycieli mianowanych.

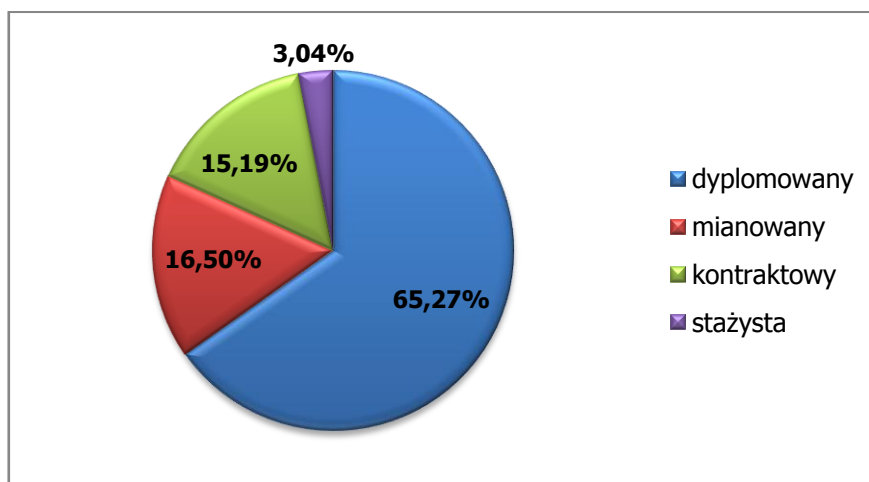
**Tabela 20.** Liczba etatów kalkulacyjnych nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego i typ szkoły

Typ szkoły	Stopień				Razem
	dyplomowany	mianowany	kontraktowy	stażysta	
Przedszkole	239,82	59,56	103,76	26,33	429,47
Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	895,79	222,58	181,43	41,99	1 341,78
Gimnazjum	527,00	96,58	93,18	17,41	734,17
Szkoła ponadgimnazjalna	981,06	277,60	200,91	29,13	1 488,70
Szkoła specjalna	148,95	58,83	75,05	16,51	299,34
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	73,93	9,50	12,60	2,00	98,03
<b>Razem</b>	<b>2 866,54</b>	<b>724,65</b>	<b>666,93</b>	<b>133,37</b>	<b>4 391,49</b>

**Tabela 21.** Liczba nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego i typ szkoły

Typ szkoły	Stopień				Razem
	dyplomowany	mianowany	kontraktowy	stażysta	
Przedszkole	258	76	122	33	489
Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	932	267	236	62	1 497
Gimnazjum	536	109	123	31	799
Szkoła ponadgimnazjalna	944	295	226	58	1 523
Szkoła specjalna	136	58	76	18	288
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	72	10	14	2	98
<b>Razem</b>	<b>2 878</b>	<b>815</b>	<b>797</b>	<b>204</b>	<b>4 694</b>

**Wykres 4.** Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego



75% częstochowskich nauczycieli jest zatrudnionych na pełen etat w jednej szkole. Tylko 2,8% jest pełnozatrudnionych, ale uzupełniających etat w innej szkole. Pozostałe 22,2% to nauczyciele niepełnozatrudnieni, ale bardzo często pracujący na odrębne umowy w więcej niż jedna szkole., co nie sprzyja racjonalizacji zatrudnienia. Ponadto analizując zatrudnienie nauczycieli warto zwrócić uwagę na fakt wielozatrudnienia 49 nauczycieli, gdzie łączny etat przeliczeniowy każdego z nich przekracza 1,5.

**Tabela 22.** Liczba nauczycieli z podziałem na typ zatrudnienia

Typ szkoły	Pełnozatrudniony	Pełnozatrudniony uzupełniający etat w innej szkole	Niepełnozatrudniony	Razem
Przedszkole	401	27	61	489
Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	1 106	53	338	1 497
Gimnazjum	537	21	241	799
Szkoła ponadgimnazjalna	1 168	23	332	1 523
Szkoła specjalna	244	5	39	288
Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	92	1	5	98
<b>Razem</b>	<b>3 548,00</b>	<b>130,00</b>	<b>1 016,00</b>	<b>4 694,00</b>

## 8.2. Doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

Zgodnie z art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela w budżetach organów prowadzących placówki oświatowe wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego

w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Zgodnie z Zarządzeniem nr 2544/10 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 30 kwietnia 2010 roku finansowane są następujące formy doskonalenia i doskonalenia nauczycieli.

### **1. Studia podyplomowe oraz kursy kwalifikacyjne w zakresie:**

- nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć,
- nauczania języka obcego nowożytnego dla nauczycieli nauczania zintegrowanego,
- nauczania zintegrowanego dla nauczycieli języków obcych nowożytnych,
- ścieżek edukacyjnych,
- edukacji dla bezpieczeństwa
- pracy z uczniami dysfunkcyjnymi oraz uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym terapia pedagogiczna i oligofrenopedagogika dla nauczycieli szkół specjalnych i masowych,
- wychowania z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, poszerzania wiedzy psychologicznej,
- organizacji i zarządzania oświatą,
- przygotowania do pracy edukatorskiej dla kadry kierowniczej szkół i placówek oświatowych, konsultantów i doradców metodycznych oraz liderów WDN.

### **2. Kursy doskonalące w zakresie:**

- nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć poprzez doskonalenie: metod nauczania; programowania, planowania i ewaluacji pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej; oceniania szkolnego i pomiaru dydaktycznego; technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu,
- pracy z uczniami z deficytami rozwojowymi, np.: dysleksją, dyskalkulią, dysortografią,
- doskonalenia umiejętności wychowawczych z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień, poszerzenie wiedzy psychologicznej,
- języków obcych dla nauczycieli realizujących programy europejskie lub inne formy współpracy zagranicznej,
- ścieżek edukacyjnych,
- prawa oświatowego i awansu zawodowego nauczyciela,
- mierzenia jakości pracy szkoły, programowania jej rozwoju,
- poradnictwa, preorientacji i doradztwa zawodowego,
- organizacji turystyki i wypoczynku dzieci i młodzieży.

W Częstochowie nauczyciele mogą doskazywać się oraz doskazywać swoje umiejętności, korzystając z oferty między innymi Samorządowego Ośrodka Doskonalenia. Jest to placówka, która w swojej ofercie ma doskazywanie i doskazywanie nauczycieli prowadzone w oparciu o wyniki corocznie wykonywanej diagnozy ich

potrzeb. Nauczyciele, którzy brali udział w badaniu przeprowadzonym w marcu 2010 na konferencjach metodycznych, wskazali, iż najbardziej efektywnymi formami zajęć są: konferencje przedmiotowo-metodyczne prowadzone przez doradców metodycznych oraz lekcje otwarte. Jeżeli chodzi o problematykę doskonalenia i doradztwa, to z analizy ankiet wynika, że nauczyciele najbardziej zainteresowani są podnoszeniem swoich umiejętności w zakresie:

- wychowania, opieki, profilaktyki - praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (min. uczniem sprawiającym trudności i uczniem zdolnym),
- kształcenia - nowa podstawa programowa w praktyce szkolnej, motywowanie uczniów do nauki,
- technologii komputerowej w nauczaniu - tablica multimedialna w szkole, wykorzystanie multimedii na lekcji,
- rozwoju zawodowego nauczyciela – radzenie sobie z sytuacjami trudnymi w szkole, stresem, wypaleniem zawodowym itp.), pisanie projektów na pozyskanie funduszy unijnych

Tematyka i zakresy szkoleń SOD na rok szkolny 2010/2011 zostały opracowane w oparciu o powyższe wnioski i uwzględniają kierunki polityki oświatowej państwa oraz priorytety Śląskiego Kuratora Oświaty w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Analizując dane liczbowe dotyczące nauczycieli korzystających z oferty SOD, można zaobserwować duże zainteresowanie różnymi formami dokształcania i doskonalenia proponowanymi przez Ośrodek. W roku szkolnym 2010/2011 18 332 nauczycieli (o 2006 osób więcej niż w poprzednim roku szkolnym) skorzystało z oferty nieodpłatnej i odpłatnej placówki. W tym:

- z konsultacji indywidualnych u doradców metodycznych i konsultantów – 3506,
- z konferencji przedmiotowo-metodycznych – 1 491,
- ze szkoleń nieodpłatnych – 4 599,
- ze szkoleń rad pedagogicznych – 5 745,
- z konsultacji zespołowych u doradców – 738,
- z kursów odpłatnych – 1 147,
- z kursów kwalifikacyjnych – 58,
- ze studiów podyplomowych – 20,
- z konferencji naukowych – 509,
- z innych – 519.

Część z kursów odpłatnych miała formę grantów (koszty za nauczyciela pokrywało Kuratorium Oświaty w Katowicach). Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie pozyskał dofinansowanie w wysokości 14 059 zł z Kuratorium Oświaty w Katowicach na realizację grantów – szkoleń wygranych w przetargu nieograniczonym ogłoszonym przez Kuratorium w ramach zadań edukacyjnych *Doskonalenie nauczycieli*

w województwie śląskim w 2010 r. Szkoleniami objęto 230 nauczycieli realizując 180 godzin zajęć dydaktycznych.

Analizując uczestnictwo nauczycieli w różnych formach doształcania i doskonalenia proponowanych przez Ośrodek zaobserwowano, iż najwięcej nauczycieli uczestniczyło w szkoleniach rad pedagogicznych, których tematyka była związana między innymi z: planowaniem, projektowaniem i przeprowadzaniem ewaluacji wewnętrznej, z analizą i wykorzystaniem wyników egzaminów zewnętrznych w celu poprawy jakości nauczania, obserwacją i diagnozą pedagogiczną w przedszkolu, projektem edukacyjnym w gimnazjum. Konsultacje indywidualne u doradców metodycznych i konsultantów dotyczyły najczęściej: zmian w podstawie programowej w kontekście planowania swojej pracy, pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przygotowania uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

W roku szkolnym 2010/2011 nakłady finansowe poniesione przez Miasto Częstochowę na doskonalenie zawodowe nauczycieli wyniosły 1 474 836, 91 zł.

## 9. Pracownicy administracji i obsługi szkół oraz placówek oświatowych

W roku szkolnym 2010/2011, w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych, pracownicy administracji i obsługi byli zatrudnieni na 1 613,7 etatu i liczba etatów była na poziomie ubiegłorocznym. Szczegółowe dane przedstawia tabela nr 23.

**Tabela 23.** Liczba etatów pracowników administracji oraz obsługi w poszczególnych typach placówek oświatowych

Lp.	Typ placówki	Administracja	Obsługa
1	Przedszkole	50,25	399,98
2	Szkoła podstawowa	121,96	271,29
3	Gimnazjum	61,32	111,75
4	Liceum ogólnokształcące	46,25	84,05
5	Technikum	62,00	104,17
6	Zasadnicza szkoła zawodowa	4,25	8,50
7	Szkoła policealna	4,00	7,00
8	Centrum Kształcenia Praktycznego	10,00	16,50
9	Internat	5,00	46,00
10	Młodzieżowy Dom Kultury	6,00	33,50
11	Placówka doskonalenia nauczycieli	7,00	2,00
12	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	13,50	6,20
13	Poradnia specjalistyczna	2,00	1,00
14	Stołówka	1,50	126,17
15	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	0,19	0,38
<b>Razem</b>		<b>395,22</b>	<b>1 218,48</b>

## II. Efektywność kształcenia

### 1. Wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późniejszymi zmianami) i zasadami w nim określonymi odbyły się w dniach:

- 5 kwietnia 2011 r. – ogólnopolski sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych;
- 12, 13, 14 kwietnia 2011 r. – ogólnopolski egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów;
- od 4 do 27 maja 2011 r. – egzamin maturalny;
- 13 czerwca 2011 r. – etap pisemny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów techników, szkół policealnych i zasadniczych szkół zawodowych
- od 14 do 17 czerwca 2011 r. – etap praktyczny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów techników i szkół policealnych;
- od 21 czerwca do 5 sierpnia 2011 r. – etap praktyczny egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych dla dorosłych kształcących na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej.

#### 1.1. Sprawdzian dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych

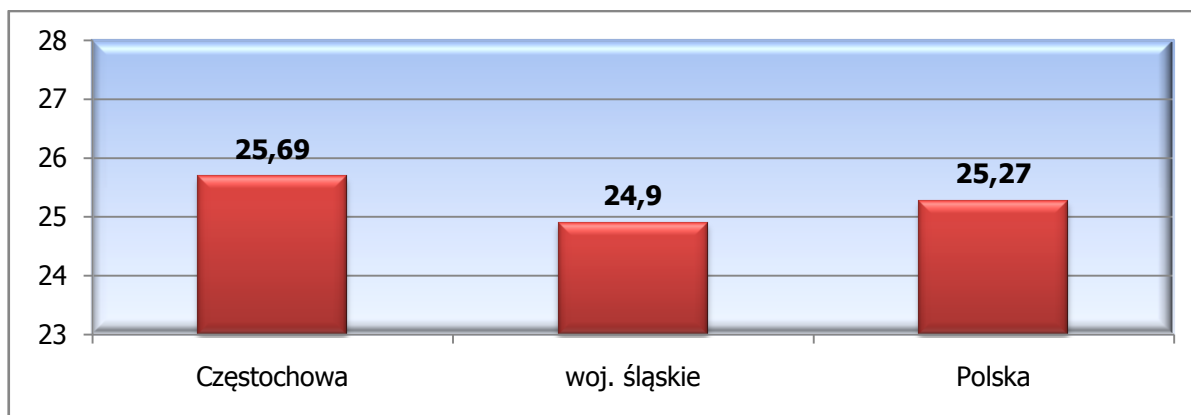
Do sprawdzianu przystąpiło w Częstochowie 1 896 uczniów z: 44 samorządowych szkół podstawowych (w tym z 3 szkół podstawowych specjalnych), 1 publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez inną osobę prawną oraz 4 szkół podstawowych niepublicznych. Wśród 1 550 uczniów samorządowych szkół podstawowych, 1 529 rozwiązywało standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych przeznaczony dla uczniów bez dysfunkcji i dla uczniów z dysleksją, 5 uczniów – zestaw dla uczniów słabo widzących, 7 uczniów – zestaw dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących oraz 19 zestaw dla uczniów z trudnościami w uczeniu się, w tym 10 uczniów z podstawowych szkół specjalnych. Standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych zawierał 25 pytań. Sprawdzał on umiejętności uczniów w następujących obszarach:

- czytanie,
- pisanie,
- rozumowanie,
- korzystanie z informacji,
- wykorzystywanie wiedzy w praktyce.

Maksymalna liczba punktów, którą uczeń mógł uzyskać za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań, wynosiła 40 punktów.

**Średni wynik (średnia arytmetyczna) częstochowskiego ucznia ze sprawdzianu wynosił 25,69 punktu i był wyższy niż w województwie i w kraju.**

**Wykres 5.** Średni wynik ucznia ze sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju



**Wartość mediany (wynik środkowy) - 26 punktów oznacza, że co najmniej połowa częstochowskich uczniów uzyskała 26 punktów i więcej ze sprawdzianu na 40 możliwych do uzyskania. Wynik najczęstszy to 33 punktów i jest o 5 pkt wyższy niż w województwie śląskim.**

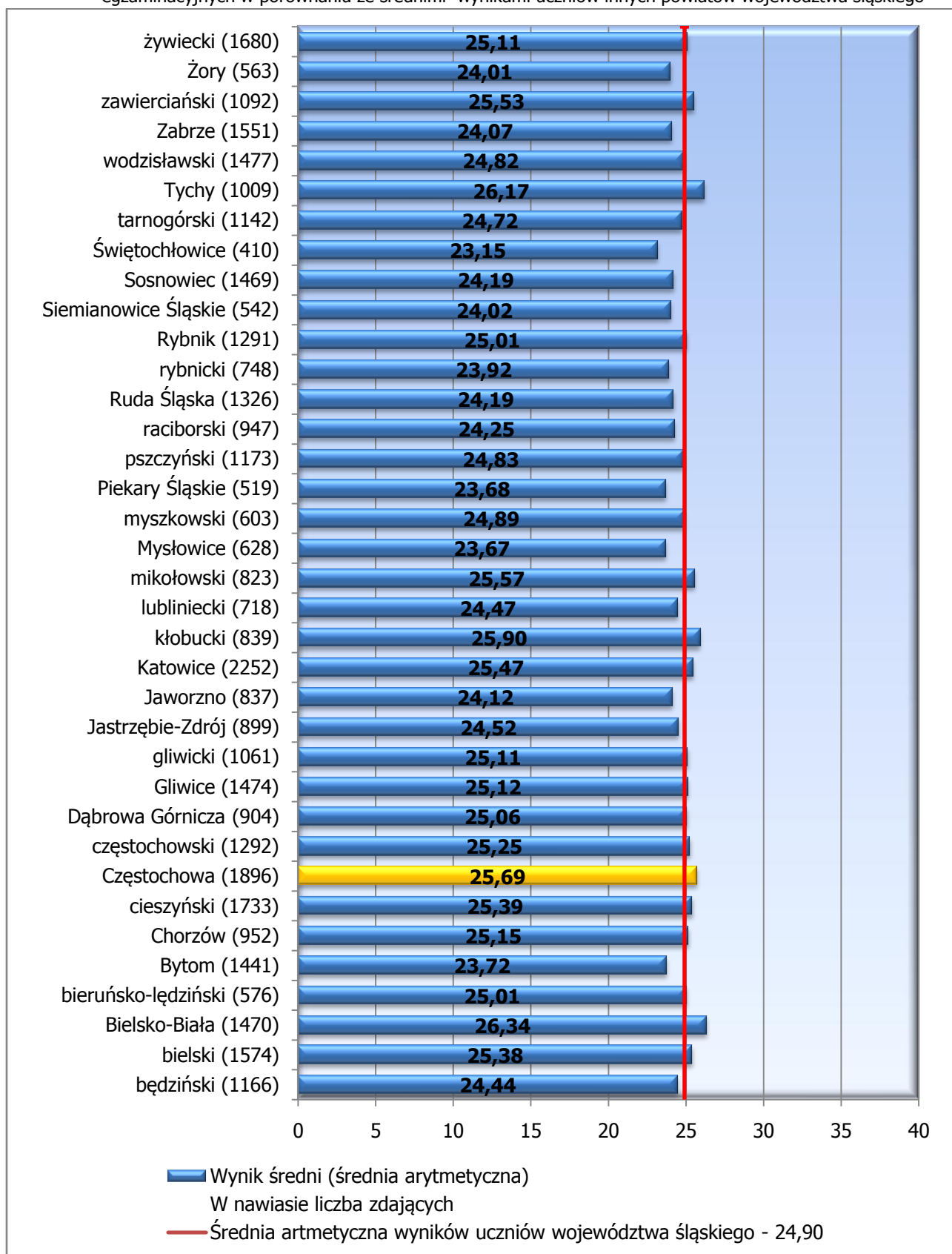
**Tabela 24.** Wyniki ze sprawdzianu uczniów piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie i woj. śląskim

Powiat	Liczba	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni (średnia arytmetyczna)
Częstochowa	1 896	33	26	25,69
woj. śląskie	40 224	28	25	24,9

**Średni wynik ucznia plasuje Miasto Częstochowę w czołówce powiatów województwa śląskiego (4 miejsce), co obrazuje wykres nr 6.**



**Wykres 6.** Średni wynik punktowy częstochowskich uczniów ze sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego



Średnie wyniki uczniów ze sprawdzianu w poszczególnych szkołach podstawowych wykazują duże zróżnicowanie od 20,55 do 28,77 punktu. 25 szkół podstawowych na 41, w których zdający pisali standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych na sprawdzianie osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. 16 szkół podstawowych osiągnęło wynik większy bądź równy od średniego wyniku uczniów w Częstochowie.

**Najwyższy średni wynik uczniów uzyskały:**

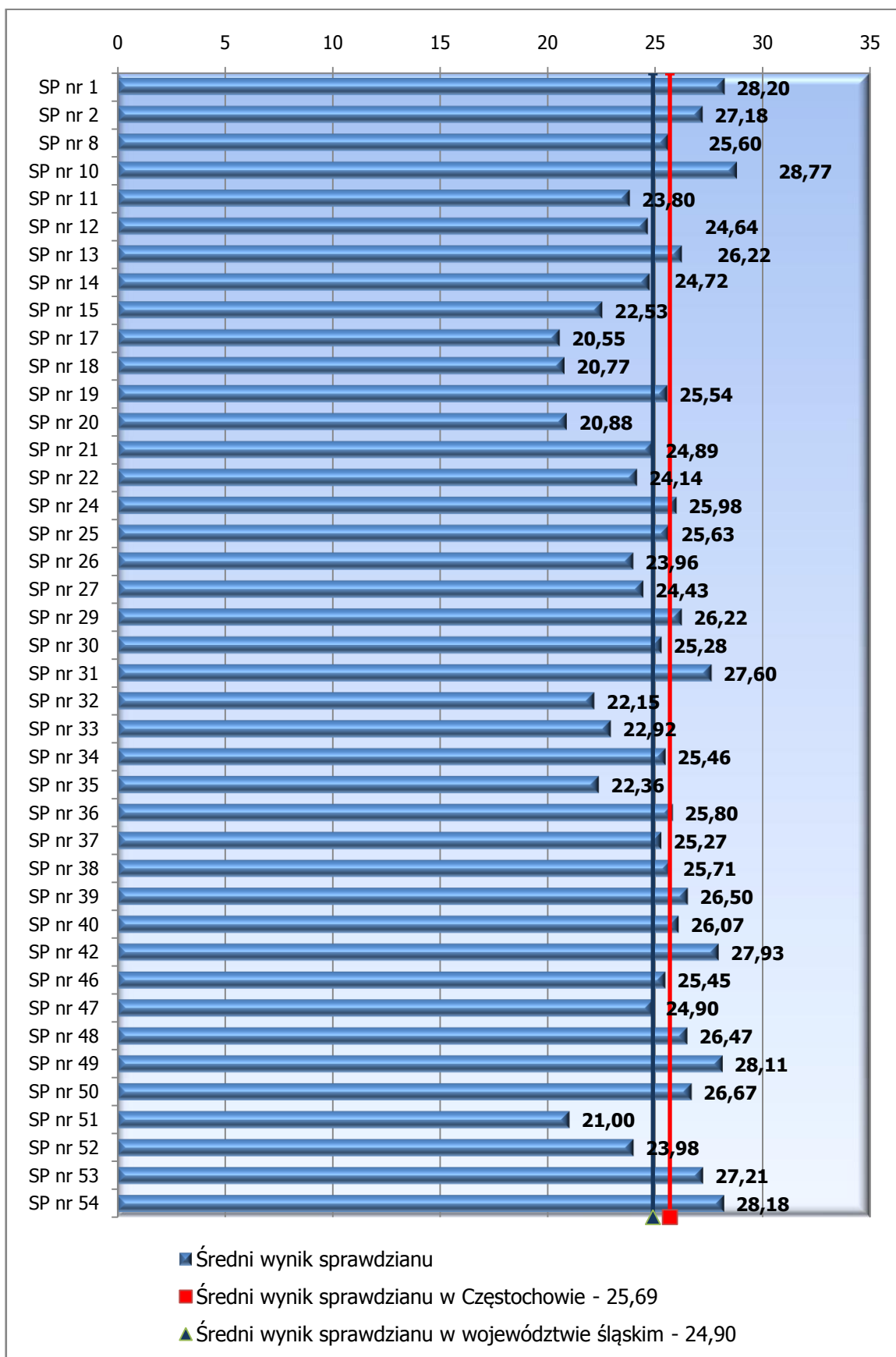
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. św. Stanisława Kostki– 28,77 punktu,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. K. K. Baczyńskiego – 28,20 punktu,
- Szkoła Podstawowa nr 54 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego w Zespole Szkół nr 1 – 28,18 punktu.

**Najniższy średni wynik uczniów uzyskały:**

- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego – 20,55 punktu,
- Szkoła Podstawowa nr 18 – 20,77 punktu,
- Szkoła Podstawowa nr 20 im. Bohaterów 6 Pułku Piechoty– 20,88 punktu.

Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 7.

**Wykres 7.** Średni wynik sprawdzianu w samorządowych szkołach podstawowych



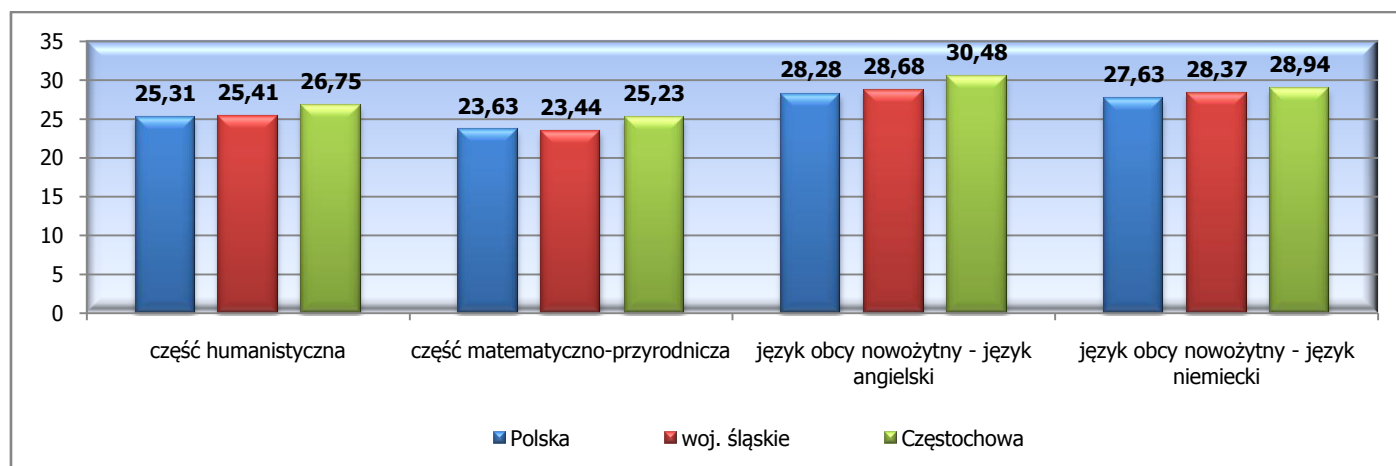
## 1.2. Egzamin dla uczniów klas trzecich gimnazjów

Do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło w Częstochowie 2 108 uczniów z: 27 gimnazjów samorządowych (w tym z 2 gimnazjów specjalnych), 2 gimnazjów prowadzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 2 publicznych gimnazjów prowadzonych przez inne osoby prawne oraz 6 gimnazjów niepublicznych. W gimnazjach samorządowych na 1 845 uczniów 1 806 rozwiązywało standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych przeznaczony dla uczniów bez dysfunkcji i dla uczniów z dysleksją, 4 uczniów zestaw dla uczniów słabo widzących, 7 uczniów zestaw dla uczniów słabo słyszających i niesłyszających oraz 28 uczniów zestawu dla uczniów trudnościami w uczeniu się, w tym 19 z gimnazjów specjalnych. Egzamin składał się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i języka obcego nowożytnego. Z każdej z nich uczeń mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów.

**Średni wynik (średnia arytmetyczna) częstochowskiego ucznia z egzaminu gimnazjalnego to:**

- w części humanistycznej – 26,75 punktu
- w części matematyczno-przyrodniczej – 25,23 punktu
- w części język obcy nowożytny
  - język angielski – 30,48 punktu
  - język niemiecki – 28,94 punktu

**Wykres 8.** Średnie wyniki punktowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju



**Średni wynik (średnia arytmetyczna) częstochowskiego ucznia z każdej części egzaminu gimnazjalnego był wyższy niż w województwie śląskim i w kraju.**

### Część humanistyczna

Sprawdzanie umiejętności i wiadomości uczniów dotyczyło następujących obszarów standardów:

- czytanie i odbiór tekstów kultury,
- tworzenie tekstu własnego.

Uczeń mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zestawu egzaminacyjnego.

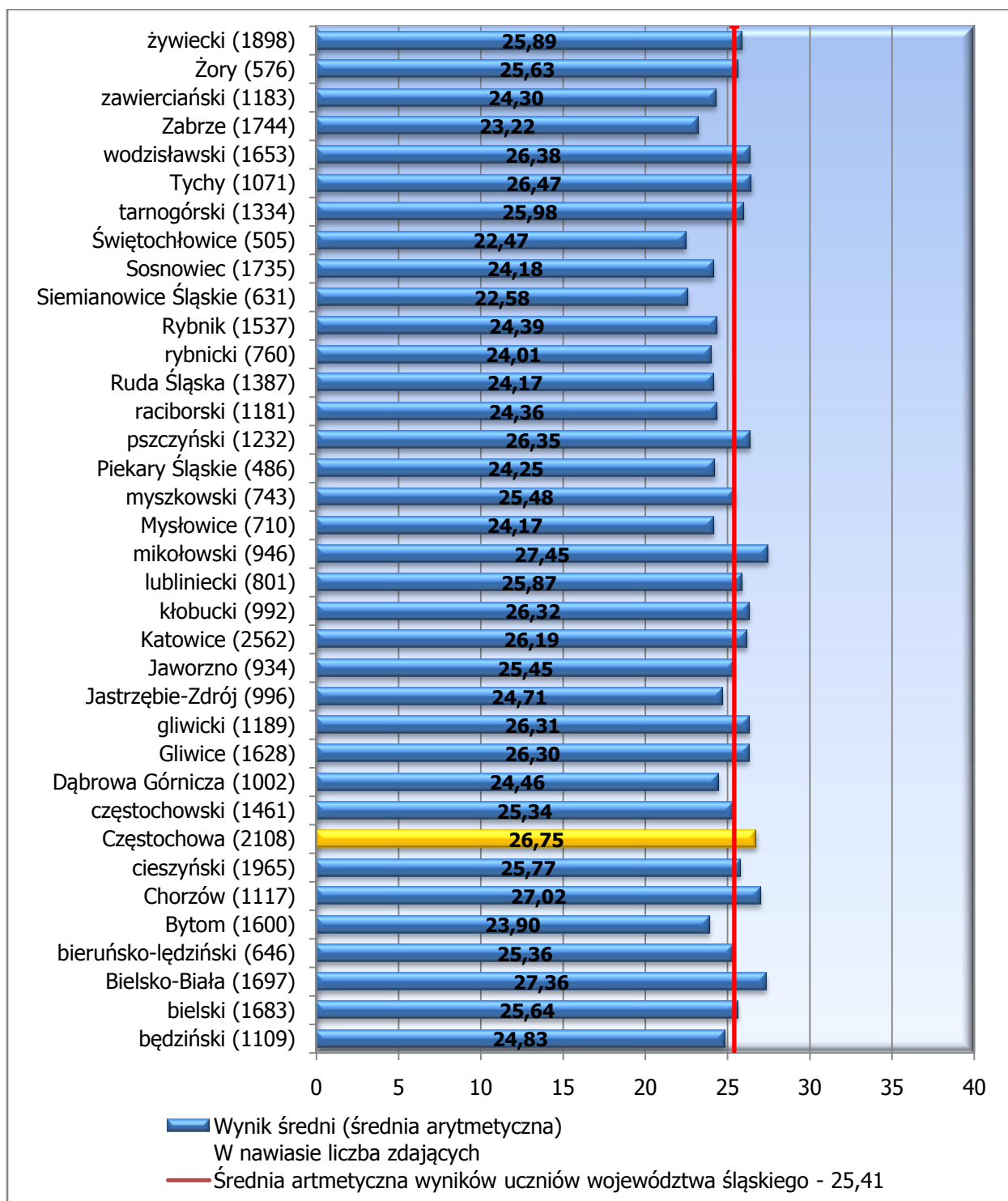
Wartość mediany równa 27 punktów oznacza, że co najmniej połowa uczniów uzyskała 27 punktów i więcej z egzaminu i jest o 1 punkt wyższa niż w województwie śląskim. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 30 punktów.

**Tabela 25.** Wyniki punktowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	Liczba	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni (średnia arytmetyczna)
Częstochowa	2 108	30	27	26,75
woj. śląskie	44 803	26	26	25,41

**Średni wynik częstochowskiego ucznia – 26,75 punktów, plasuje Miasto Częstochowę w czołówce powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 9.**

**Wykres 9.** Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego



Średnie wyniki uczniów z egzaminu w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują duże zróżnicowanie od 16,39 do 32,19 punktu, a w gimnazjum dla dorosłych 9,85. 15 szkół gimnazjalnych na 25, w których zdający pisali standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. 8 gimnazjów osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku ucznia w Częstochowie.

Najwyższy średni wynik uczniów z części humanistycznej egzaminu uzyskało:

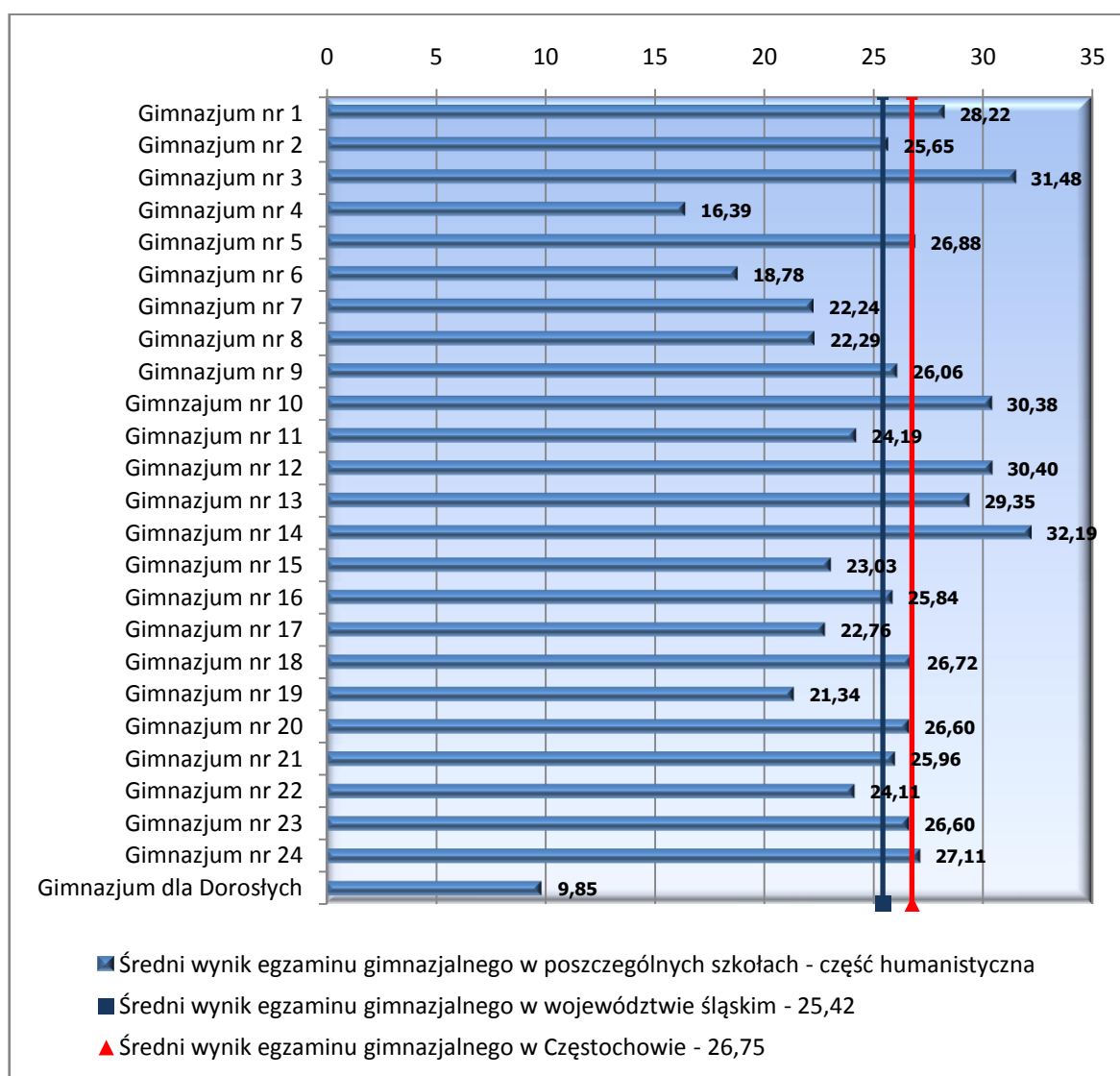
- Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 32,19 punktu,
- Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej – 31,48 punktu,
- Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki – 30,40 punktu,
- Gimnazjum nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego – 30,38 punktu.

Najniższy średni wynik uczniów z części humanistycznej egzaminu uzyskało:

- Gimnazjum nr 4 im. Wojska Polskiego– 16,39 punktu,
- Gimnazjum nr 6 im. w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – 18,78 punktu,
- Gimnazjum nr 19 im. . gen. Leopolda Okulickiego– 21,34 punktu.

W przypadku najniższych wyników nie należy ich utożsamiać z „etykietą najgorsza szkoła”, ponieważ przy ocenie efektywności nauczania szkół należy uwzględnić kontekst kształcenia oraz EWD. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 10.

**Wykres 10.** Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego – część humanistyczna w samorządowych gimnazjach



### Część matematyczno-przyrodnicza

Zestaw zadań egzaminacyjnych sprawdzał opanowanie przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum umiejętności i wiadomości opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych takich jak:

- umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu,
- wyszukiwanie i stosowanie informacji,
- wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych,
- stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

Uczeń mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zestawu egzaminacyjnego.

Wartość mediany równa 25 punktów oznacza, że co najmniej połowa uczniów uzyskała 25 punktów i więcej z egzaminu i jest o 3 punkty wyższa niż w województwie śląskim. Najczęstszy wynik ucznia częstochowskiej szkoły wynosił 19 punktów i był identyczny z wynikiem dla województwa śląskiego.

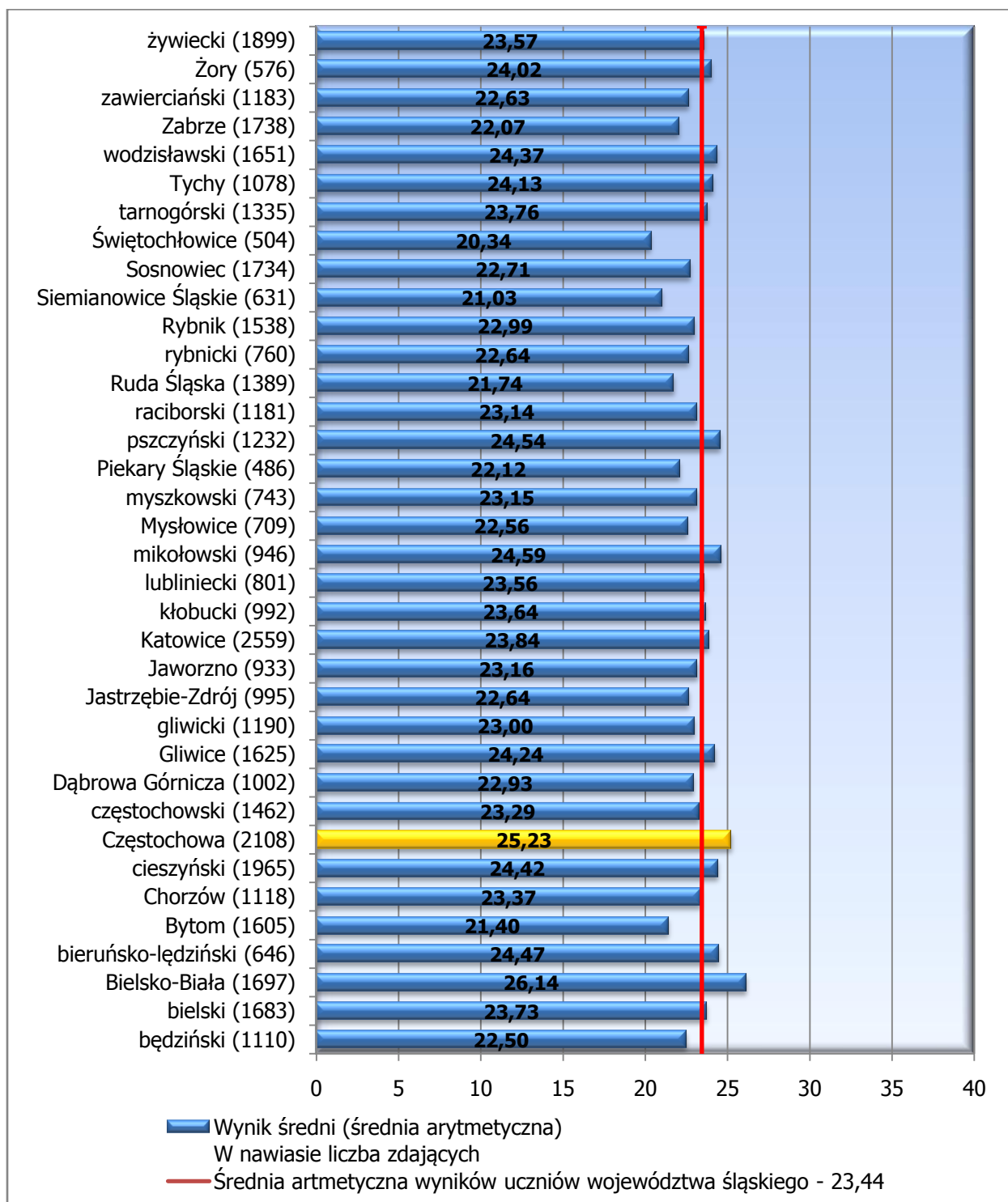
**Tabela 26.** Wyniki uczniów w punktach z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno przyrodniczej piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego

Powiat	Liczba	Wynik najczęstszy (modalna)	Wynik środkowy (mediana)	Wynik średni (średnia arytmetyczna)
Częstochowa	2 108	19	25	25,23
woj. śląskie	44 805	19	22	23,44

**Średni wynik częstochowskiego ucznia – 25,23 punktów, plasuje Miasto Częstochowę na drugim miejscu wśród powiatów województwa śląskiego, co obrazuje wykres nr 11.**



**Wykres 11.** Średni wynik punktowy częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego



Średnie wyniki uczniów z egzaminu w poszczególnych gimnazjach dla młodzieży wykazują zróżnicowanie od 17,00 do 33,55 punktu, a w gimnazjum dla dorosłych 11,37 punktu. 15 gimnazjów na 25, w których zdający pisali standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych, osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w województwie śląskim. 9 gimnazjów osiągnęło średni wynik ucznia wyższy od średniego wyniku uczniów w Częstochowie.

Najwyższy średni wynik uczniów z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu uzyskało:

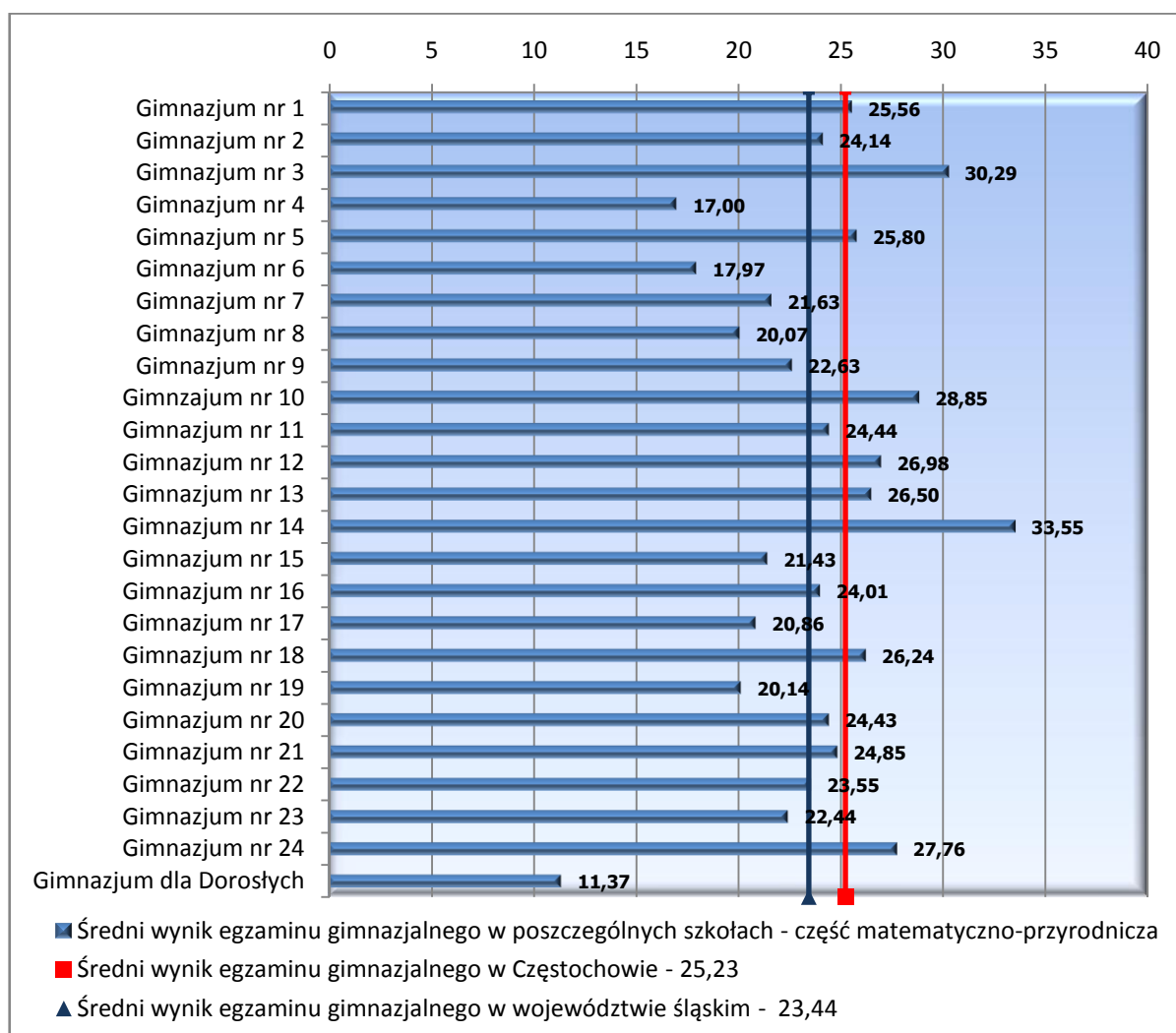
- Gimnazjum nr 14 im. Królowej Jadwigi – 33,55 punktu,
- Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej - 30,29 punktu,
- Gimnazjum nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Powstania Warszawskiego – 28,85 punktu,

Najniższy średni wynik uczniów z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu uzyskało:

- Gimnazjum nr 4 im. Wojska Polskiego– 17,00 punktu,
- Gimnazjum nr 6 im. w Zespole Gimnazjów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – 17,99 punktu,
- Gimnazjum nr 8 z Oddziałami Sportowymi im. Polskich Olimpijczyków – 20,07 punktu
- Gimnazjum nr 19 im. . gen. Leopolda Okulickiego– 20,14 punktu.

W przypadku najniższych wyników nie należy ich utożsamiać z „etykietą najgorsza szkoła”, ponieważ przy ocenie efektywności nauczania szkół należy uwzględnić kontekst kształcenia oraz EWD. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 12.

**Wykres 12.** Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2010-2011 – część matematyczno-przyrodnicza



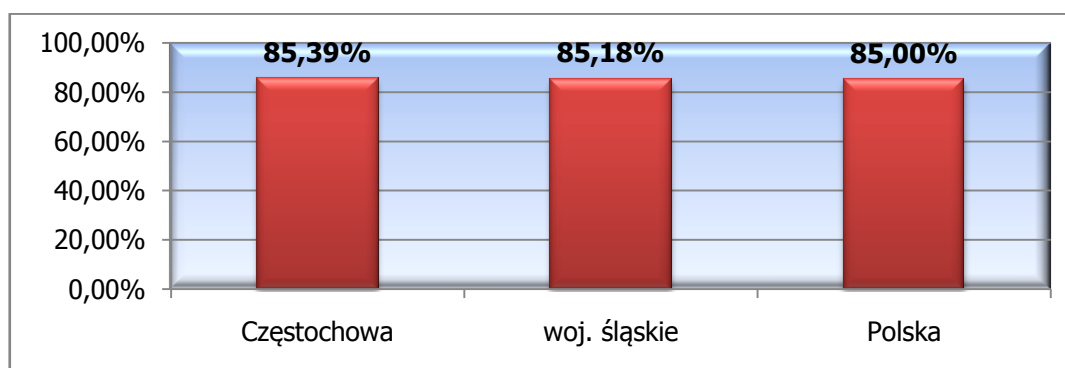
### 1.3. Egzamin maturalny

Do egzaminu maturalnego przystąpiło w Częstochowie 4 194 uczniów z 31 szkół publicznych prowadzonych przez Miasto Częstochowę, 3 publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 26 szkół niepublicznych prowadzonych przez inne osoby prawne lub fizyczne. W samorządowych szkołach ponadgimnazjalnych egzamin maturalny zdawało 3 724 uczniów, z czego najwięcej w liceach ogólnokształcących – 64,17%. W technikach – 35,3%, w liceach profilowanych – 1,6%, w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych – 0,4%, a w uzupełniającym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych – 0,2%.

Aby otrzymać świadectwo dojrzałości, zdający musieli uzyskać przynajmniej 30% punktów z trzech przedmiotów obowiązkowych w pięciu egzaminach na poziomie podstawowym; z dwóch ustnych: z języka polskiego i z języka obcego nowożytnego oraz z trzech egzaminów pisemnych: z języka polskiego, języka obcego nowożytnego (tego samego co w części ustnej) i z matematyki. Absolwent miał również prawo przystąpić do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

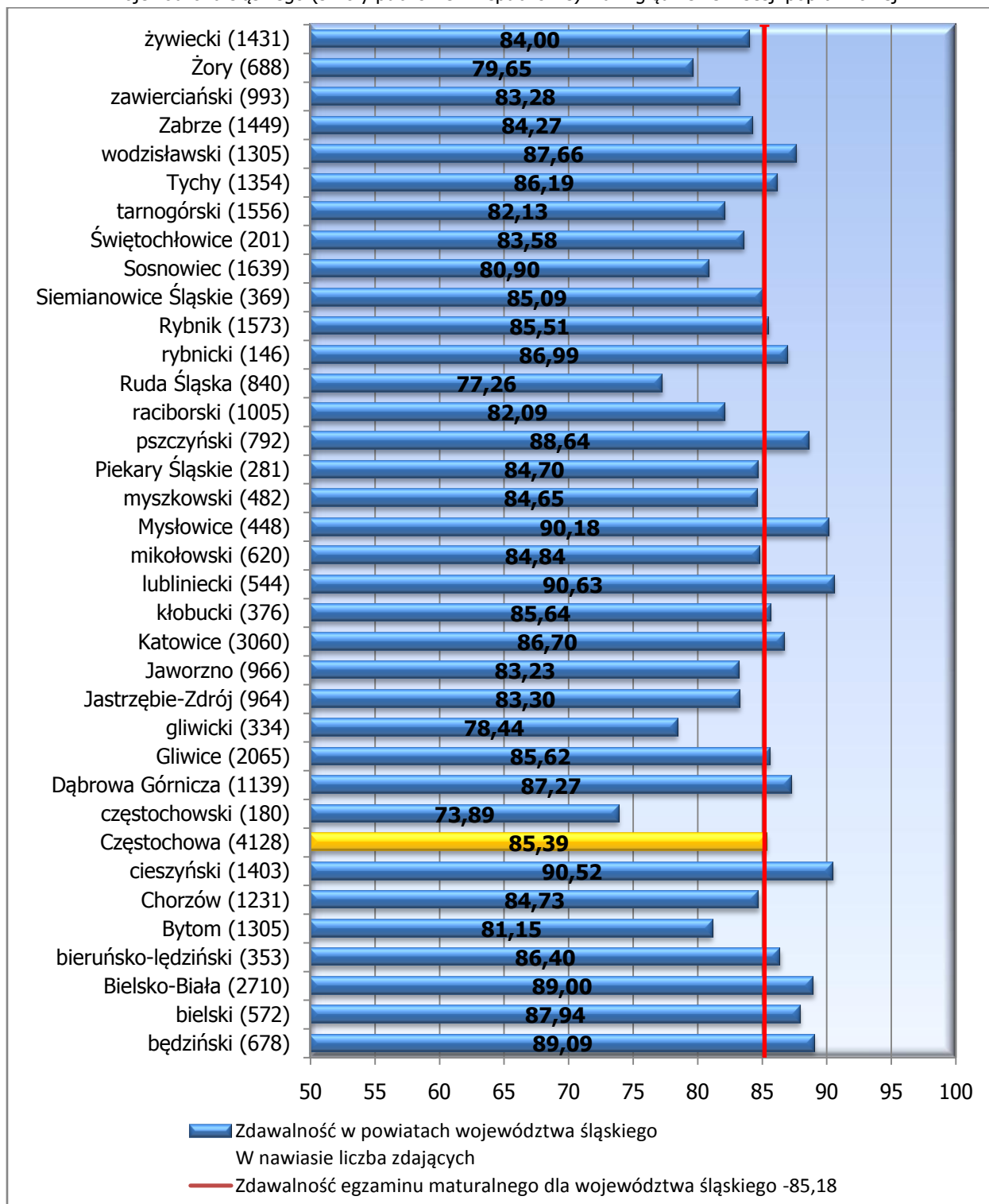
Zdawalność egzaminu maturalnego dla wszystkich tegorocznych częstochowskich maturzystów ubiegających się o świadectwo dojrzałości (szkoły publiczne i niepubliczne), z uwzględnieniem sesji czerwcowej i poprawkowej w sierpniu, wyniosła 85,39% i była na poziomie zdawalności w województwie śląskim i w kraju, co ilustruje wykres nr 13. W porównaniu z ubiegłoroczną maturą jest to wynik lepszy, ponieważ osiągnął poziom województwa i kraju.

**Wykres 13.** Zdawalność egzaminu maturalnego w szkołach publicznych i niepublicznych w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim i z krajem



Wykres nr 14 obrazuje zdawalność matury (szkoły publiczne i niepubliczne) w Częstochowie na tle innych powiatów województwa śląskiego. Częstochowa uplasowała się na 16 miejscu i jest to lepiej niż w poprzednim roku szkolnym. Niemniej jednak zdawalność egzaminu maturalnego od wielu lat plasuje Częstochowę w połowie wyników powiatów województwa śląskiego. Jest to dużo gorsza pozycja niż na sprawdzianie i na egzaminie gimnazjalnym, gdzie Miasto znajduje się w czołówce. Jednak, analizując wynik Częstochowy na tle innych powiatów, należy pamiętać, iż nie można porównywać ze sobą zdawalności powiatów mało i dużo licznych. Miasto Częstochowa jest najliczniejszym powiatem woj. śląskiego (4 194 absolwentów) i jego wyników w żaden sposób nie można porównywać np. do powiatu cieszyńskiego (1 403 absolwentów), lublinieckiego (544 absolwentów) czy mysłowickiego z 446 absolwentami, w których zdawalność była aż o 5% wyższa. Ponadto nie wolno zapomnieć, iż istotnym czynnikiem wpływającym na wskaźnik zdawalności jest struktura kształcenia ponadgimnazjalnego na terenie danego powiatu, a zwłaszcza procent uczniów w liceach ogólnokształcących w stosunku do liczby uczniów z innych typów szkół. Niemalże znaczenie ma również liczba uczniów i słuchaczy ze szkół niepublicznych zarówno dla młodzieży, jak i dla dorosłych.

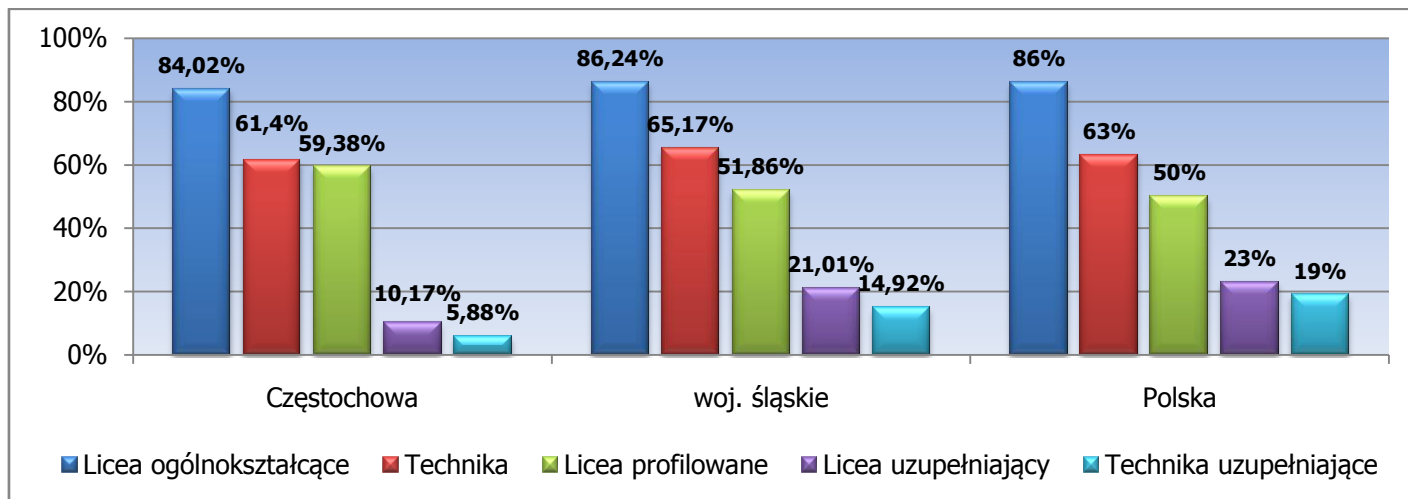
**Wykres 14.** Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne) z uwzględnieniem sesji poprawkowej



Zdawalność dla całego miasta podano z uwzględnieniem sesji poprawkowej, natomiast pozostałe porównania dotyczą tylko sesji majowej. Analizując zdawalność w różnych typach szkół największa zdawalność była w liceach ogólnokształcących i wynosiła 84,02% i była porównywalna ze zdawalnością dla kraju i województwa

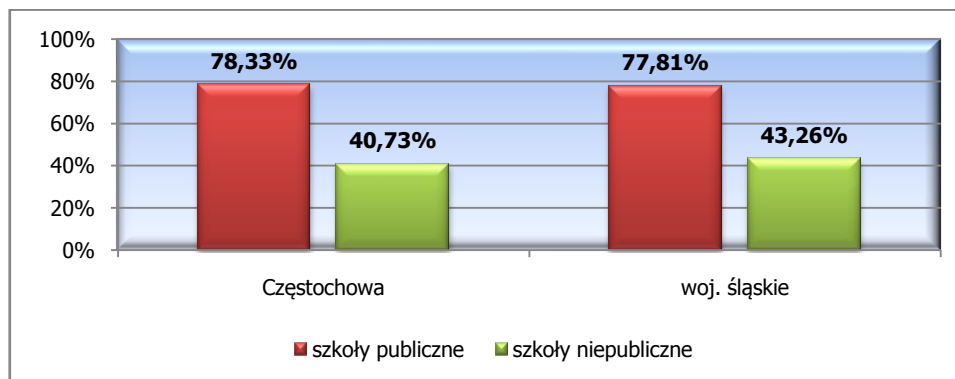
śląskiego w tym typie szkoły. Zdawalność w technikach wyniosła 61,4% i była o około 4% niższa niż w województwie śląskim. Zdawalność w liceach profilowanych wynosząca 59,38% była zdecydowanie wyższa od tej w województwie śląskim i w kraju. Małą zdawalność w liceach uzupełniających i technikach uzupełniających nie można z niczym porównywać i wyciągać żadnych wniosków ze względu na małą liczbę zdających w tych typach szkół. Szczegółowe dane przedstawia wykres nr 15.

**Wykres 15.** Zdawalność egzaminu w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) w porównaniu z województwem śląskim i krajem, z uwzględnieniem typów szkół w sesji majowej



Jeżeli w analizie wyników matur uwzględni się podział na szkoły publiczne i niepubliczne to zdawalność egzaminu w sesji majowej w Częstochowie jest zdecydowanie wyższa w publicznych i porównywalna z e zdawalnością w województwie śląskim, co obrazuje wykres nr 16. Jednocześnie można zaobserwować stosunkowo niską zdawalność matury w szkołach niepublicznych – 40,73%.

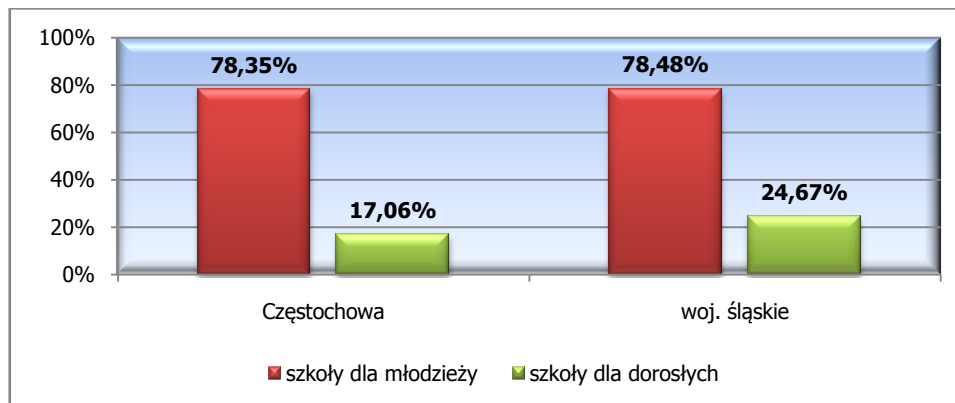
**Wykres 16.** Zdawalność egzaminu w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim z uwzględnieniem podziału na szkoły publiczne i niepubliczne w sesji majowej



W przypadku analizy osiągnięć szkół dla młodzieży i szkół dla dorosłych w Częstochowie zauważamy znacznie większy odsetek osób uzyskujących świadectwo

dojrzałości w szkołach dla młodzieży. W szkołach dla młodzieży procent osób, które uzyskały świadectwo wynosi 78,35 natomiast w szkołach dla dorosłych 17,35.

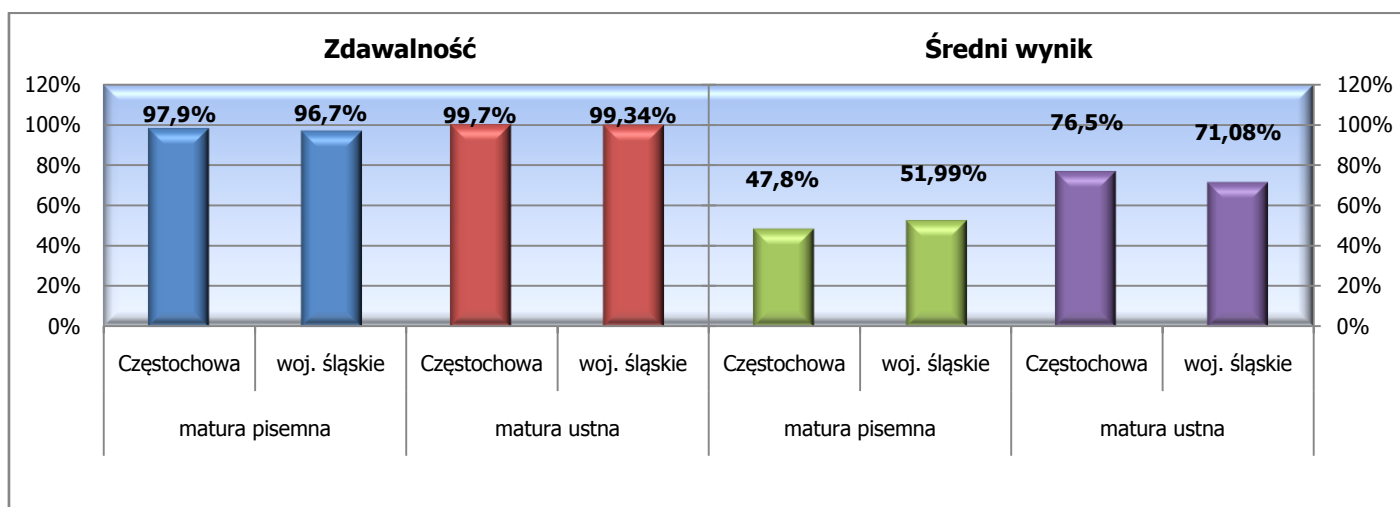
**Wykres 17.** Zdawalność egzaminu w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim z uwzględnieniem podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych w sesji majowej



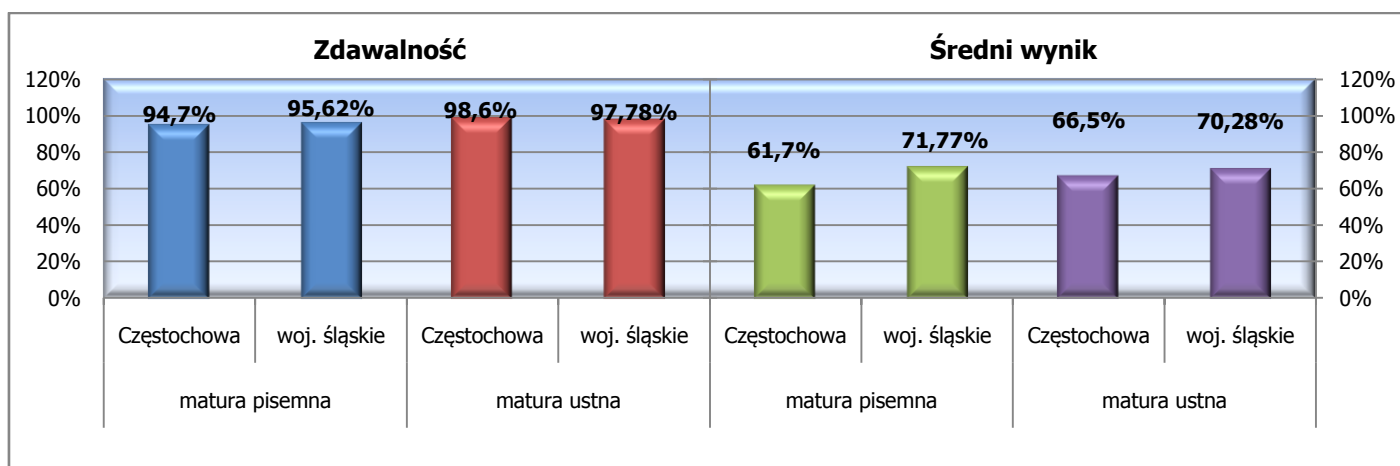
Analizując wyniki częstochowskich maturzystów ze szkół samorządowych z przedmiotów obowiązkowych widać wyraźnie, iż zdawalność z egzaminu pisemnego i ustnego z języka polskiego, języka angielskiego i języka niemieckiego oraz średni wynik z egzaminu ustnego z tych przedmiotów są porównywalne ze zdawalnością i średnim wynikiem tych egzaminów w województwie śląskim. Natomiast średnie wyniki z tych przedmiotów na egzaminie pisemnym są zdecydowanie niższe od tych w województwie – j. polski o 3%, j. angielski o 10%, j. niemiecki o 7%. Zdawalność matematyki w Częstochowie była o 5,8% mniejsza od zdawalności województwa śląskiego, a średni wynik o 11,2% niższy od wyników województwa. Jest on dużo gorszy niż w poprzednim roku, zwłaszcza w odniesieniu do średniego wyniku.

Pomimo że ogólna zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) jest na poziomie zdawalności województwa śląskiego, to analiza wyników egzaminu z przedmiotów obowiązkowych w szkołach samorządowych (zwłaszcza średnich wyników, wskazujących na efektywność kształcenia) pokazuje, że wyniki te odbiegają znacznie od średnich wyników województwa śląskiego. Szczegółowe dane przedstawiają wykresy od nr 18 do nr 21.

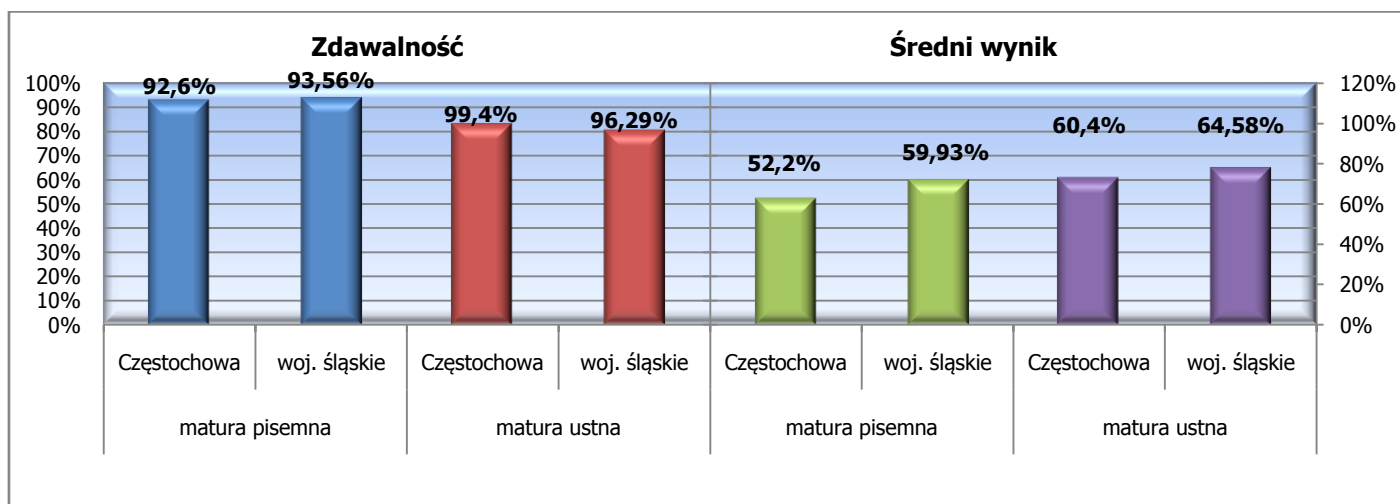
**Wykres 18.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim



**Wykres 19.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim

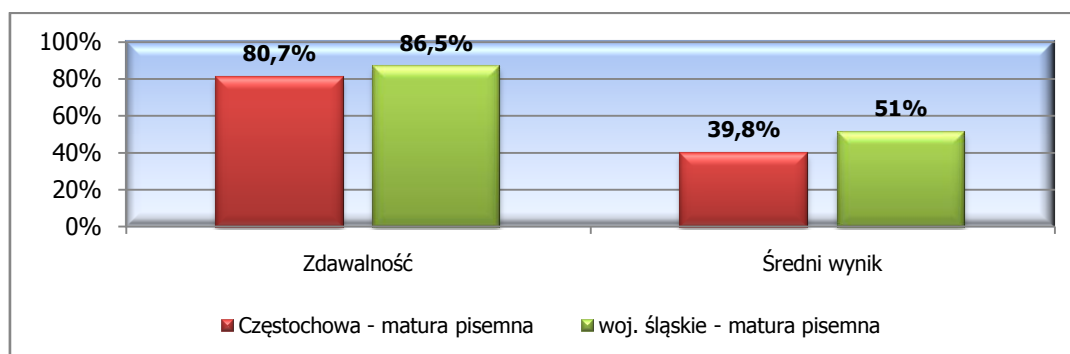


**Wykres 20.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim





**Wykres 21.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim

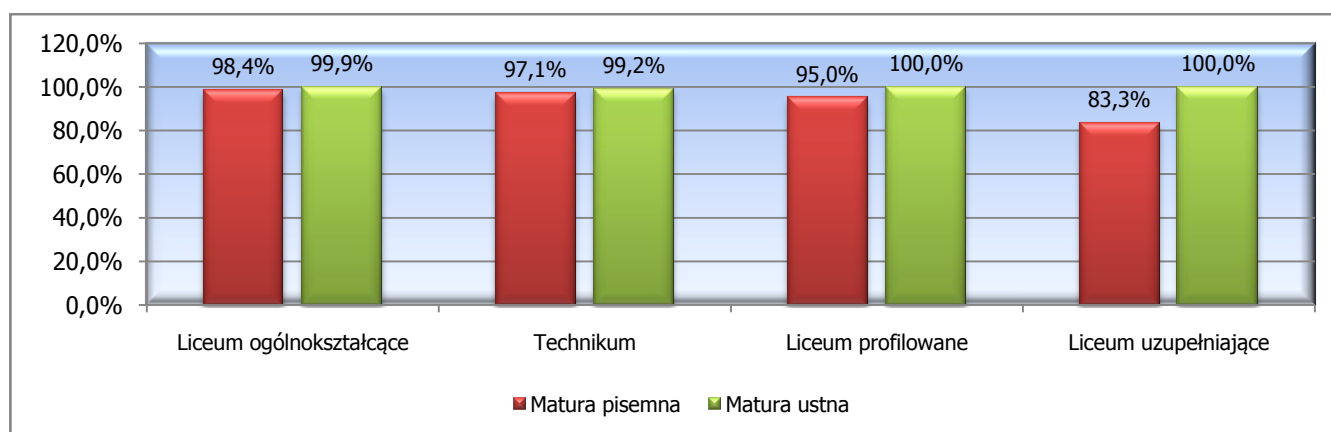


Poniżej przedstawiona została analiza wyników matury z przedmiotów obowiązkowych w szkołach publicznych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Częstochowa, z uwzględnieniem typów szkół.

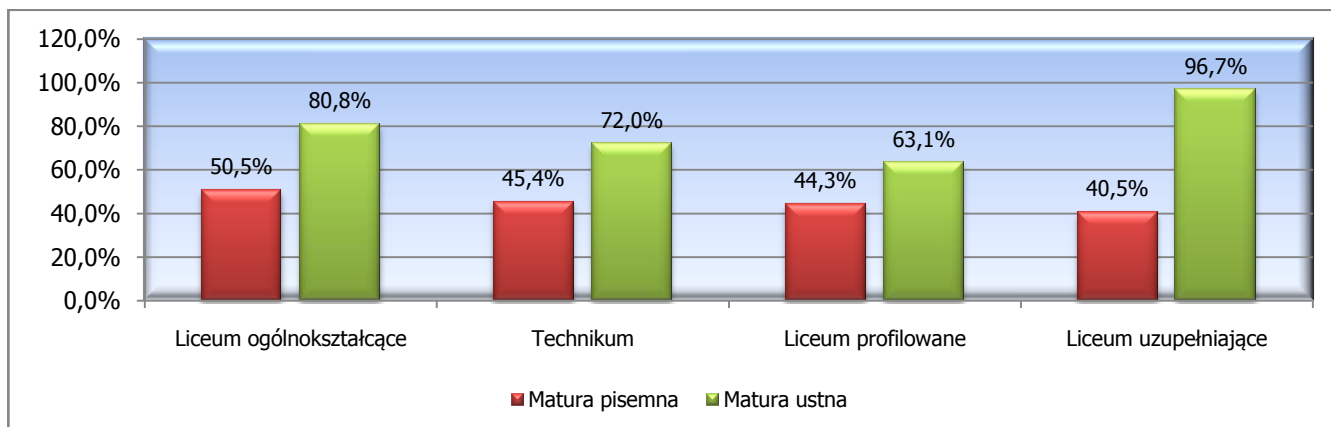
### Język polski

Zdawalność egzaminu maturalnego z języka polskiego w części ustnej i pisemnej była we wszystkich typach szkół powyżej 90%. Najwyższa była w liceach ogólnokształcących – 99,9% na egzaminie ustnym i 98,4% na egzaminie pisemnym, nie odbiegając od zdawalności ubiegłorocznej. W technikum analogicznie – 99,2% i 97,1%, a liceach profilowanych – 100% i 95,0%. Wyniki egzaminu w liceum uzupełniającym są nieporównywalne ze względu na małą liczbę zdających – 6 osób. Średni wynik z egzaminu był również najwyższy w liceum ogólnokształcącym i wynosił na egzaminie ustnym 80,8%, a na egzaminie pisemnym 50,5%. W technikum analogicznie – 72% i 45,4%, a w liceum profilowanym – 63,1% i 44,3%. W porównaniu z wynikami poprzedniego roku wzrosła zdawalność egzaminu, natomiast zmniejszył się średni wynik, co wynika z arkusza, który w części obejmującej wypracowanie okazał się trudny. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 22 i nr 23.

**Wykres 22.** Zdawalność egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



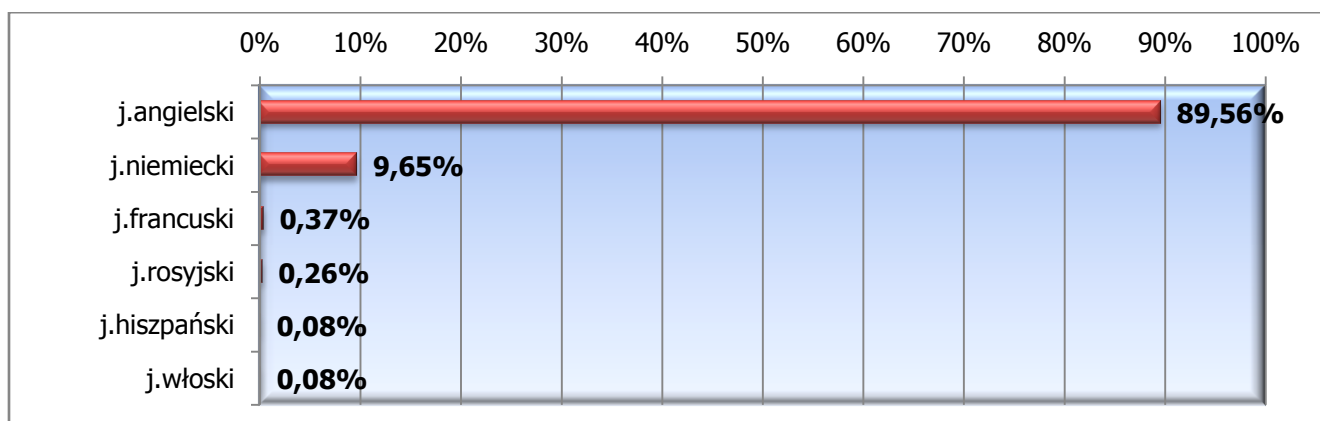
**Wykres 23.** Średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



### Język obcy nowożytny

Analizując wybory tegorocznych maturzystów w zakresie języka obcego nowożytnego, należy stwierdzić, że zdecydowana większość – 89,56% - wybrała język angielski. Język niemiecki wybrało 9,65% maturzystów, język francuski – 0,37% (14 osób), język rosyjski – 0,26% (10 osób), język włoski – 0,08% (3 osoby) i język hiszpański – 0,08% (3 osoby). Dane obrazuje wykres nr 24.

**Wykres 24.** Częstość wybierania poszczególnych języków obcych nowożytnych na maturze w Częstochowie

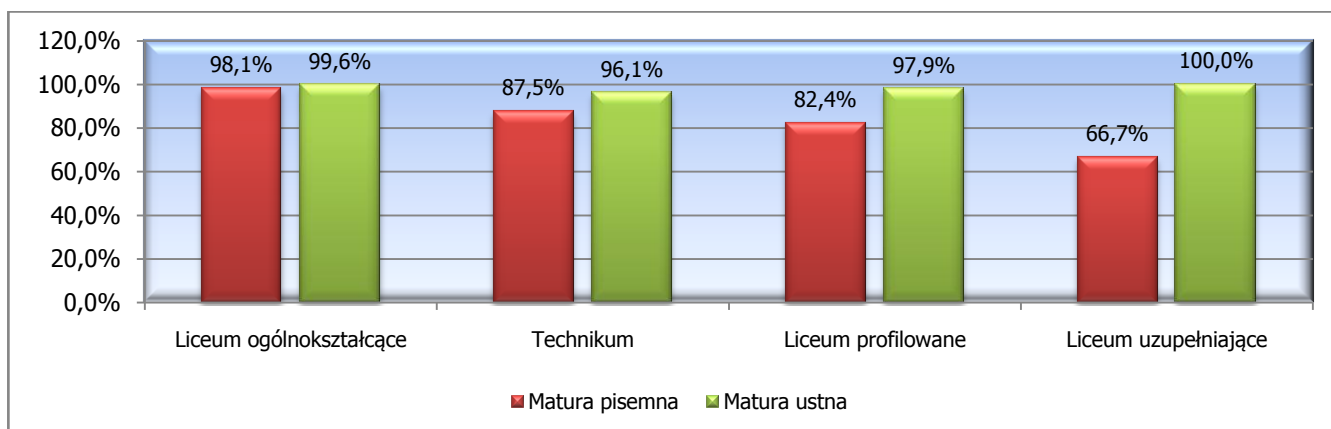


Biorąc pod uwagę licznosc zdających poszczególne języki obce nowożytne, dokonano analizy wyników egzaminu tylko z języka angielskiego i niemieckiego.

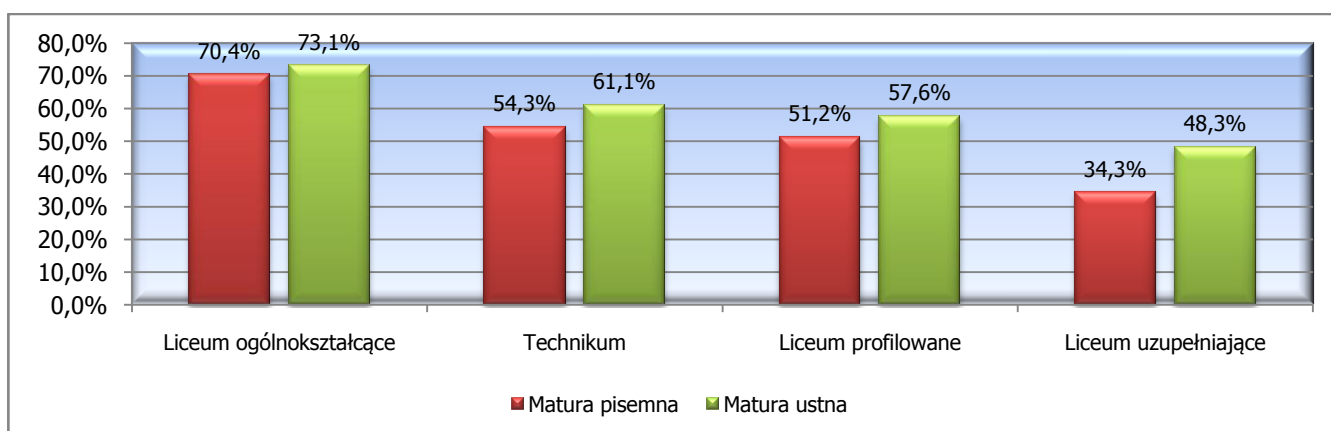
## Język angielski

Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego na egzaminie ustnym we wszystkich typach szkół osiągnęła 96% i więcej. Najwyższa była w liceum ogólnokształcącym i wynosiła 99,6%. Zdawalność na egzaminie pisemnym również była najwyższa w liceum ogólnokształcącym i wyniosła 98,1%. Niższa była w technikum – 87,5% i liceum profilowanym – 82,4%. W liceum uzupełniającym tylko 3 osoby zdawały egzamin i stąd nieporównywalność wyników. Średni wynik z egzaminu także był najwyższy w liceum ogólnokształcącym i wynosił na egzaminie ustnym 73,1%, a na egzaminie pisemnym – 70,4%. W technikum analogicznie – 61,1% i 54,3%, a w liceum profilowanym – 57,6% i 51,2%. Zarówno zdawalność, jak i średni wynik wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym we wszystkich typach szkół. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 25 i nr 26.

**Wykres 25.** Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



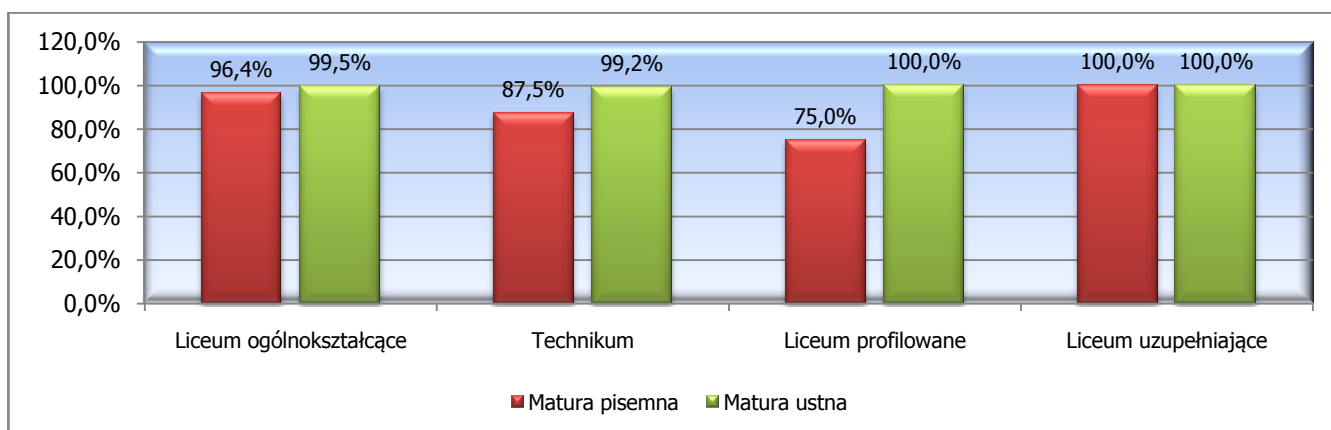
**Wykres 26.** Średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



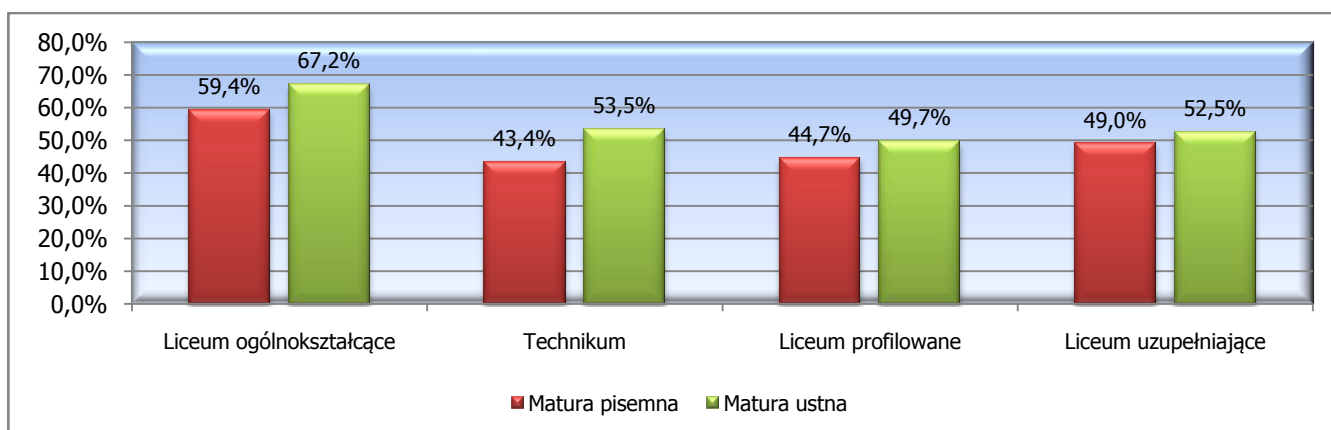
## Język niemiecki

Język niemiecki zdawało na maturze tylko 9,65% absolwentów, czyli 365 osób, (mniej niż w poprzednim roku), z czego w liceum ogólnokształcącym 219, w technikum 136, w liceum profilowanym 8, w liceum uzupełniającym 2. Ze względu na małą licznosc zdających, dużo lepszej zdawalności i średnich wyników tego języka nie można porównywać do wyników z języka angielskiego. Zwraca uwagę bardzo wysoka zdawalność we wszystkich typach szkół na egzaminie ustnym i wysoka na egzaminie pisemnym - od 96,4% w liceum ogólnokształcącym do 75% w liceum profilowanym. Średni wynik z egzaminu był najwyższy w liceum ogólnokształcącym i wynosił na egzaminie ustnym 67,2%, a na egzaminie pisemnym – 69,4%. W technikum analogicznie – 53,5% i 43,4%, a w liceum profilowanym – 49,7% i 44,7%. We wszystkich typach szkół średni wynik zmniejszył się o kilka punktów procentowych w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym, kiedy wyniki te były naprawdę wysokie. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 27 i nr 28.

**Wykres 27.** Zdawalność egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



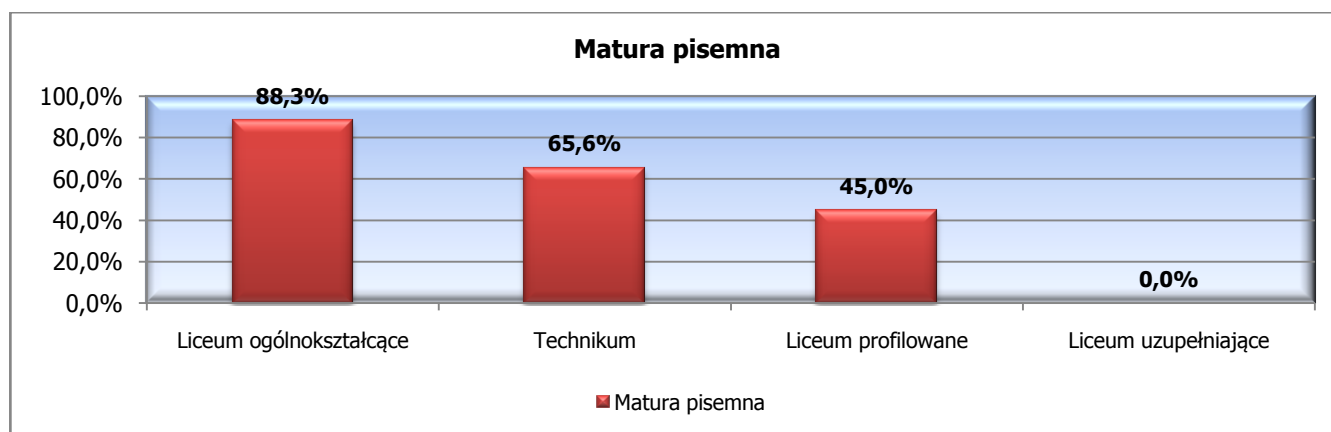
**Wykres 28.** Średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół



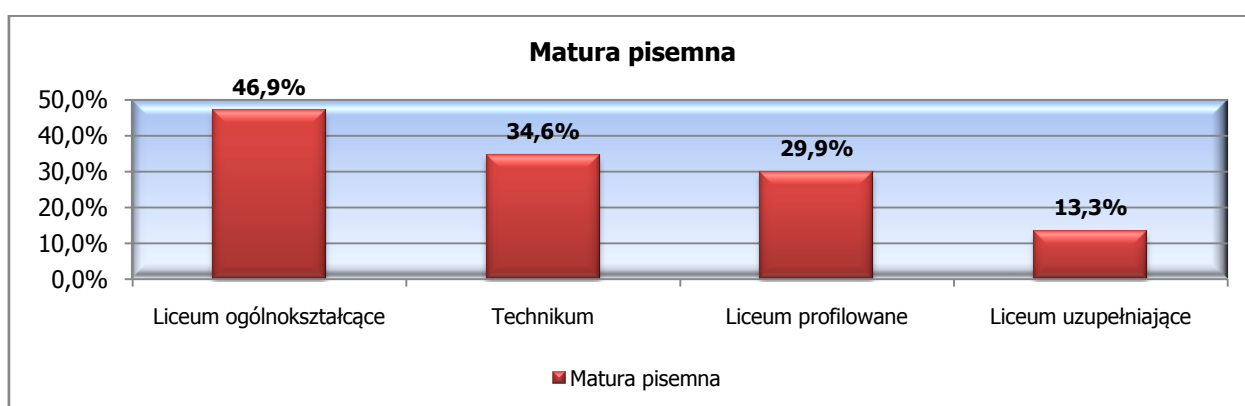
## Matematyka

Matematyka jako trzeci przedmiot obowiązkowy na egzaminie maturalnym pojawiła się po raz drugi. Zdawalność matematyki była najwyższa w liceum ogólnokształcącym i wyniosła 88,3%. W technikach znacznie mniej, bo 65,6%, a w liceach profilowanych 45,0%. Średni wynik dla liceum ogólnokształcącego to 46,9%, dla technikum 34,6%, a dla liceum profilowanego 29,9%. Zdawalność, a zwłaszcza średni wynik są zdecydowanie niższe od tych z poprzedniego roku. Co prawda arkusz tegorocznego egzaminu był znacznie trudniejszy, niemniej jednak wzrost różnicy w średnim wyniku i zdawalności w porównaniu z województwem, powinien skłonić do poszukiwania przyczyn takiego stanu rzeczy. Zestawienie zdawalności i średniego wyniku prezentują wykresy nr 29 i nr 30.

**Wykres 29.** Zdawalność egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół

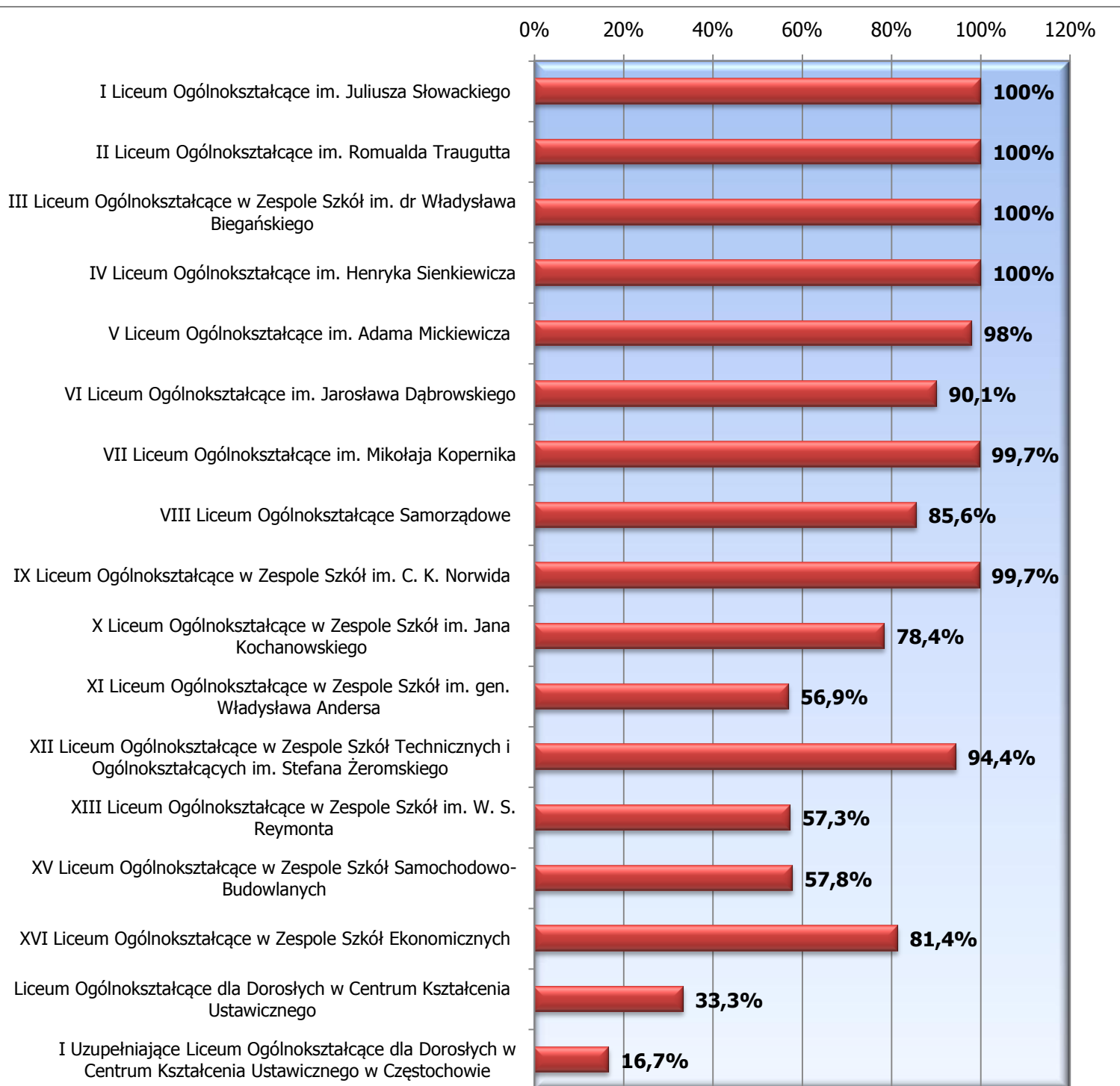


**Wykres 30.** Średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół

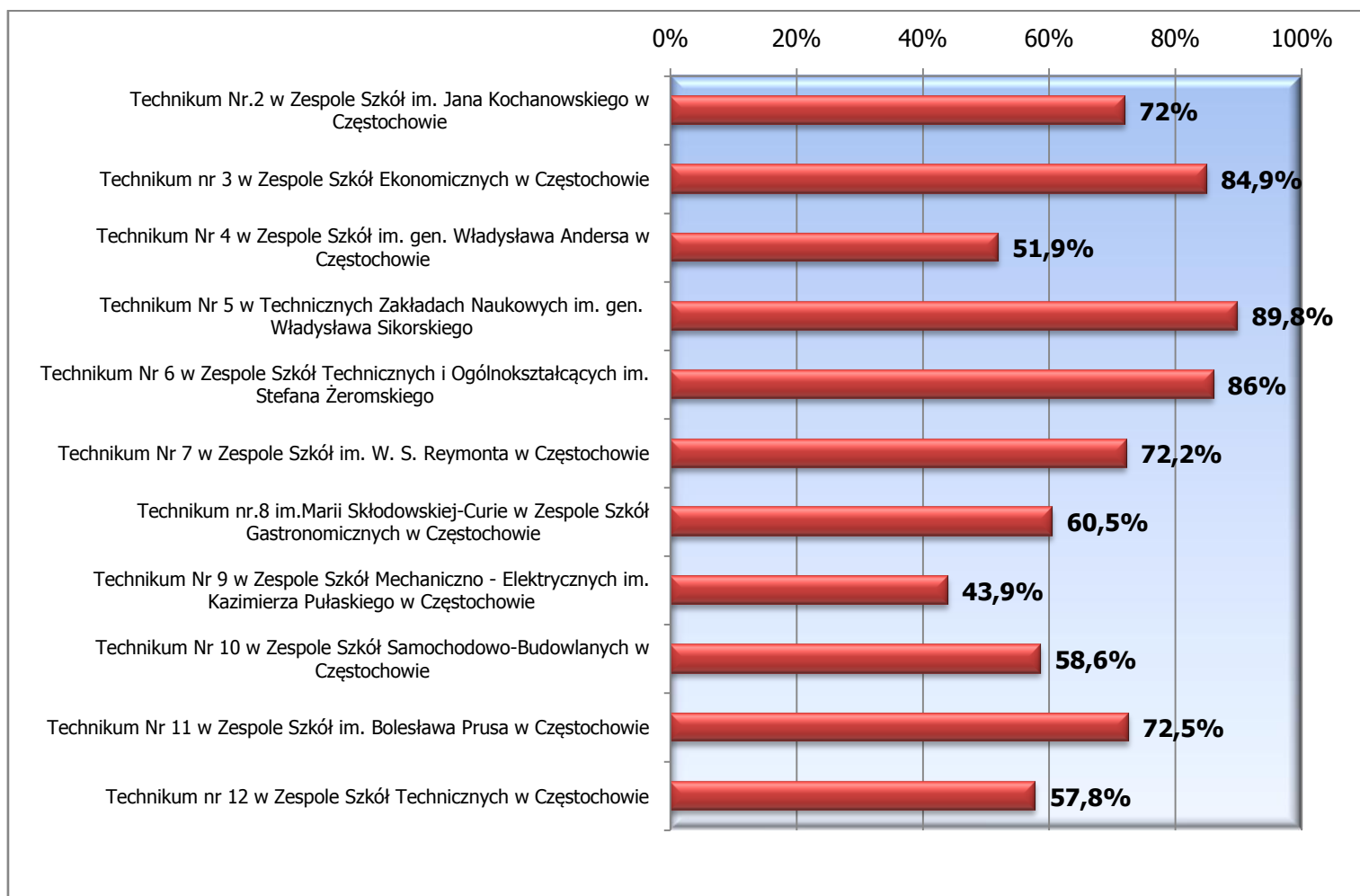


Poniższe wykresy zawierają wyniki z egzaminu maturalnego w odniesieniu do poszczególnych szkół Miasta Częstochowy z podziałem na typy szkół. Uwzględniono zdawalność całego egzaminu maturalnego oraz średnią zdawalność i średni wynik z przedmiotów obowiązkowych. Analiza wykresów pozwala dostrzec polaryzację wyników szkół zarówno w liceach jak i technikach. Z jednej strony mamy szkoły z bardzo dobrymi i dobrymi wynikami, a z drugiej szkoły o szczególnie niskich wynikach. Tego typu polaryzacja wyników nie jest czymś nowym w tym roku szkolnym lecz utrzymuje się od kilku lat.

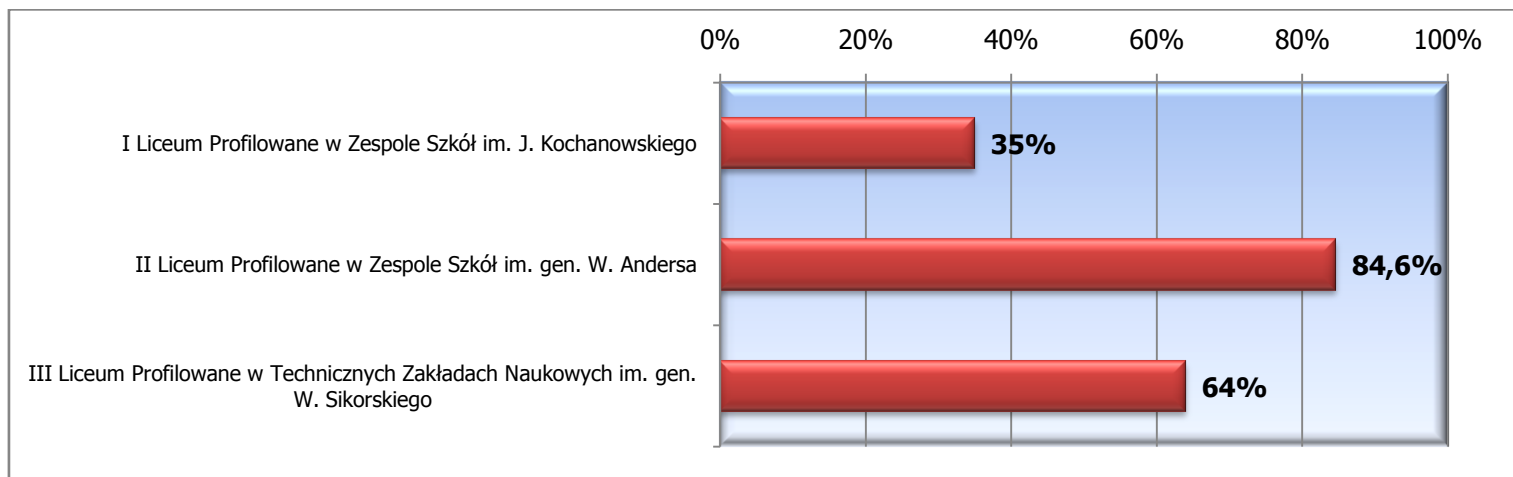
**Wykres 31.** Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich liceach ogólnokształcących



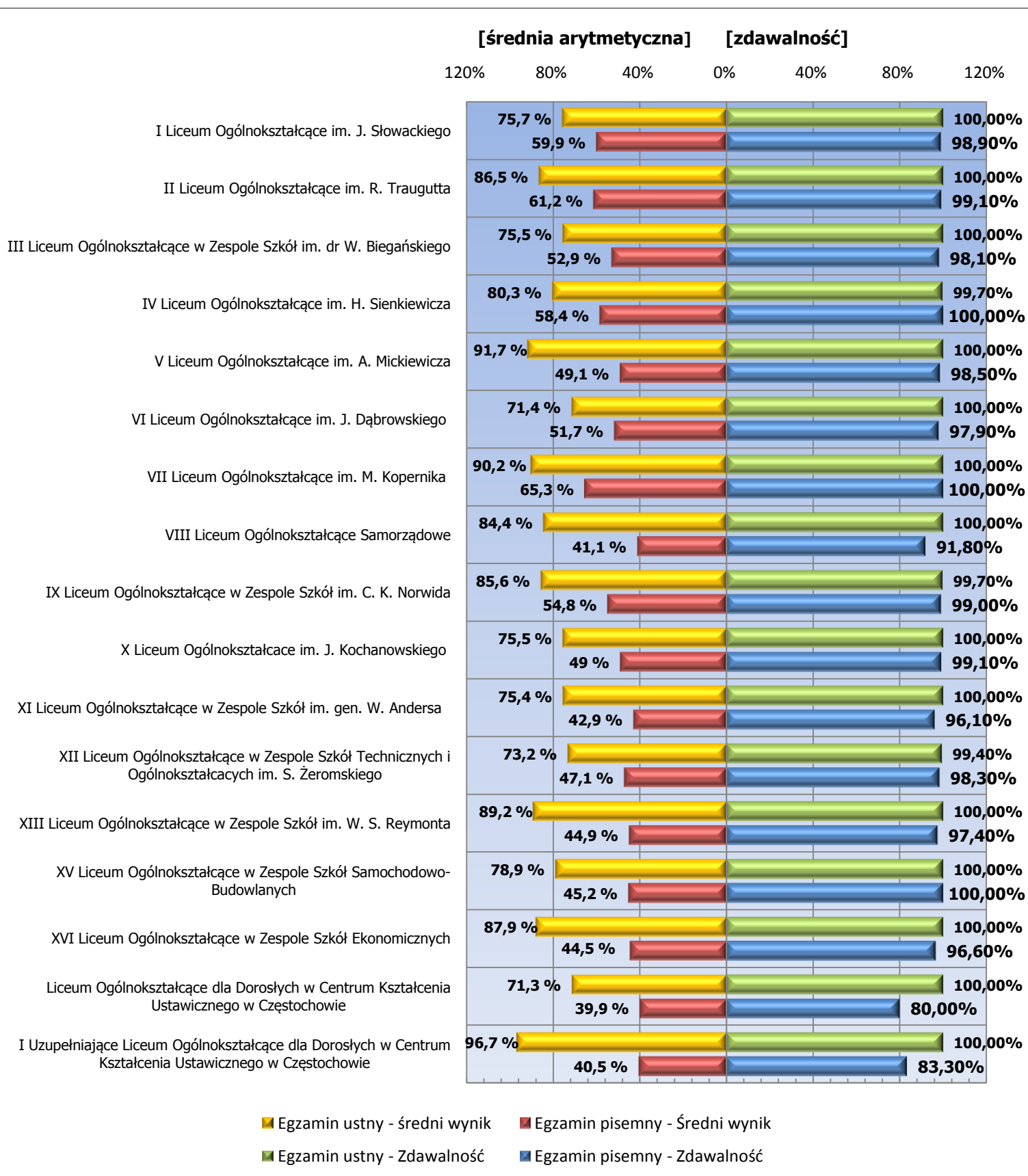
**Wykres 32.** Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich technikumach



**Wykres 33.** Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich liceach profilowanych

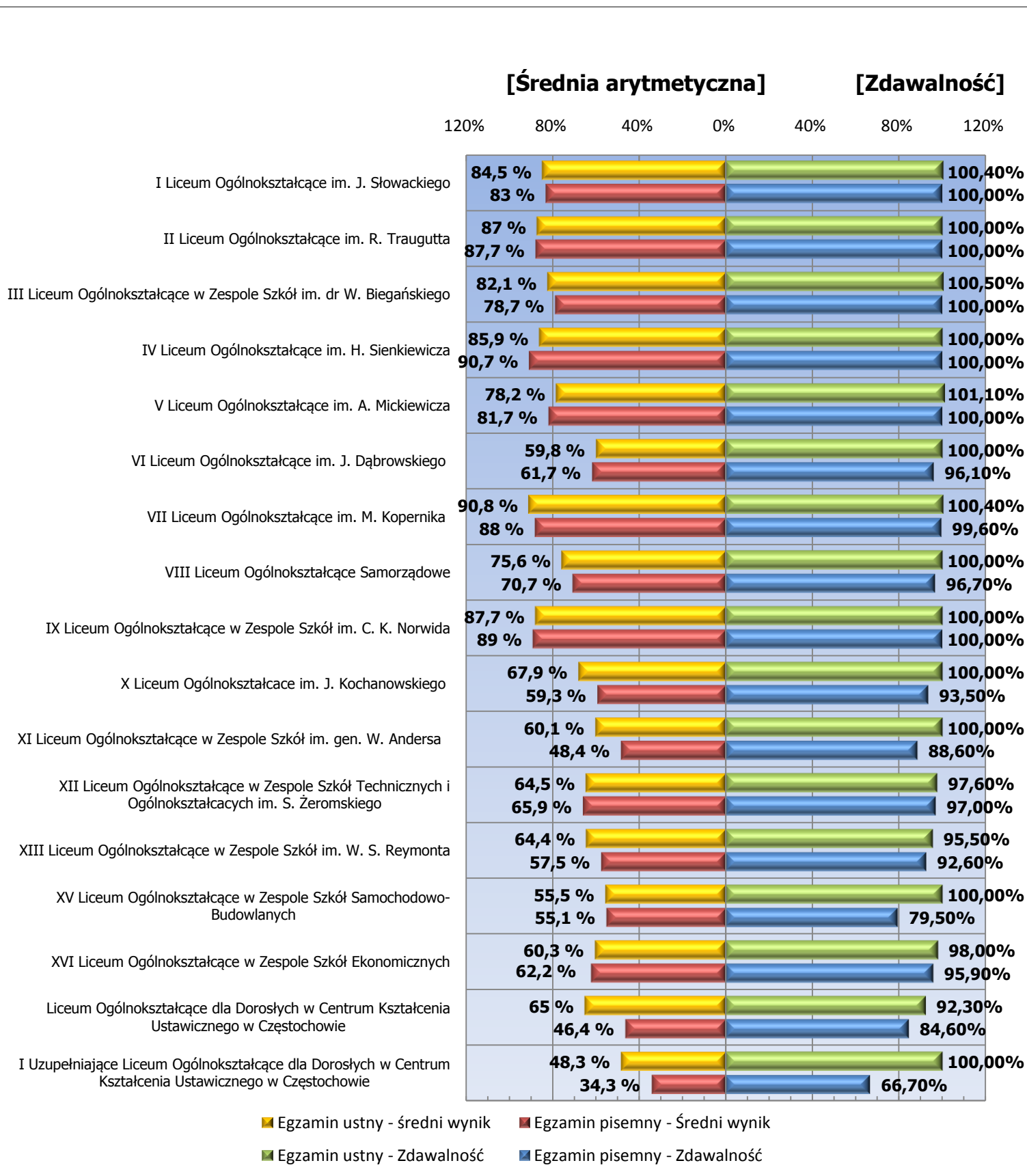


**Wykres 34. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich liceach**

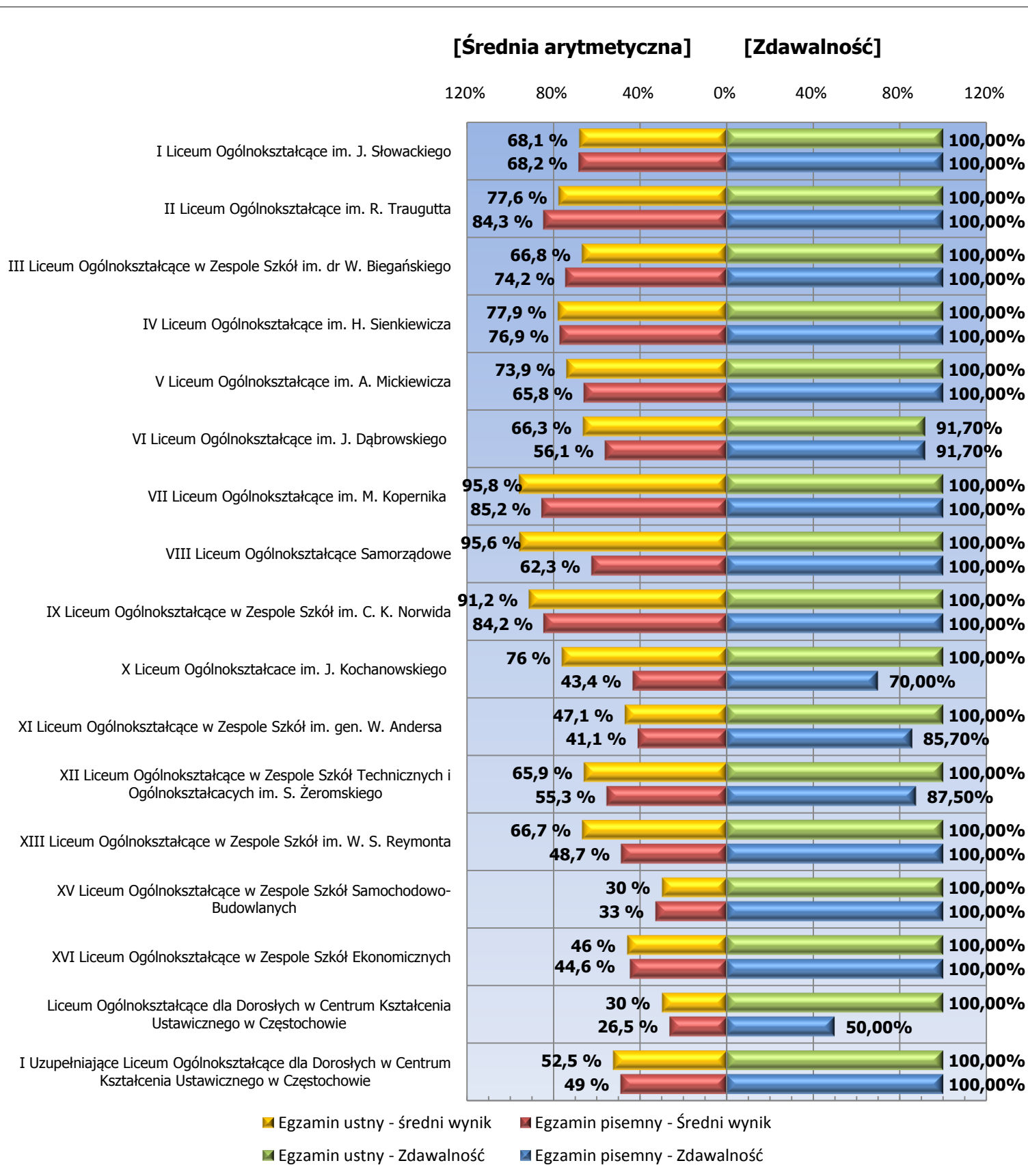




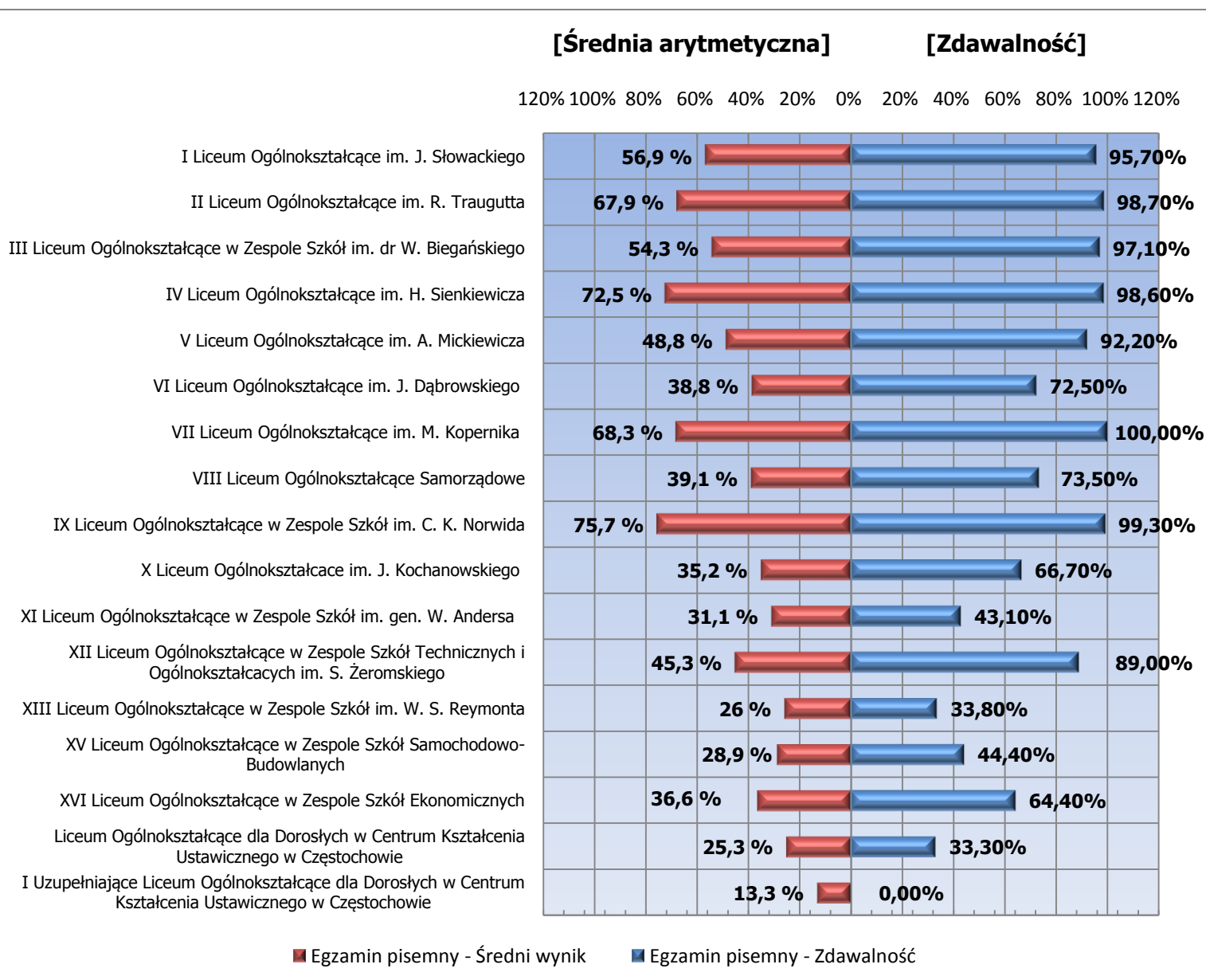
**Wykres 35.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich liceach



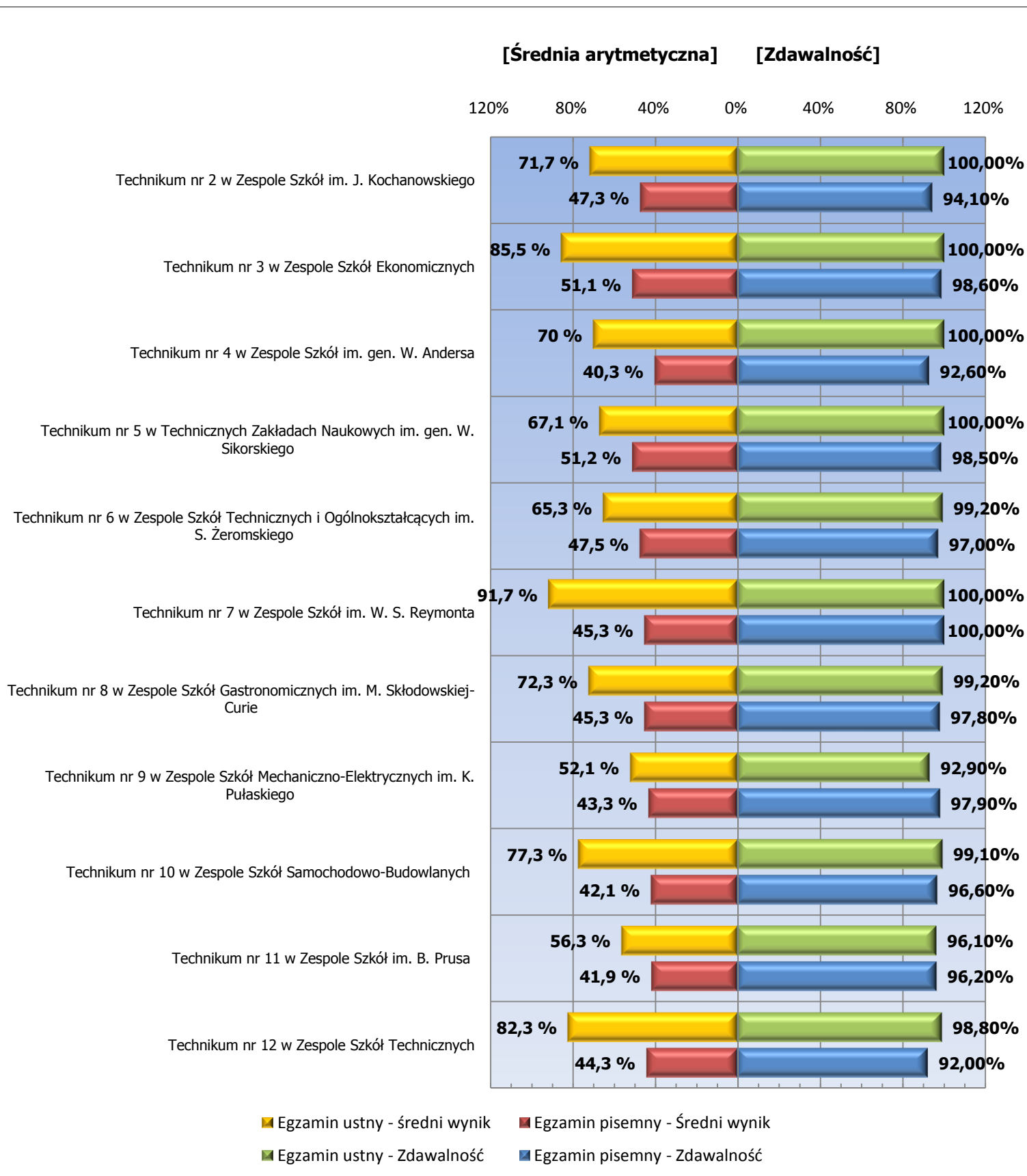
**Wykres 36.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich liceach



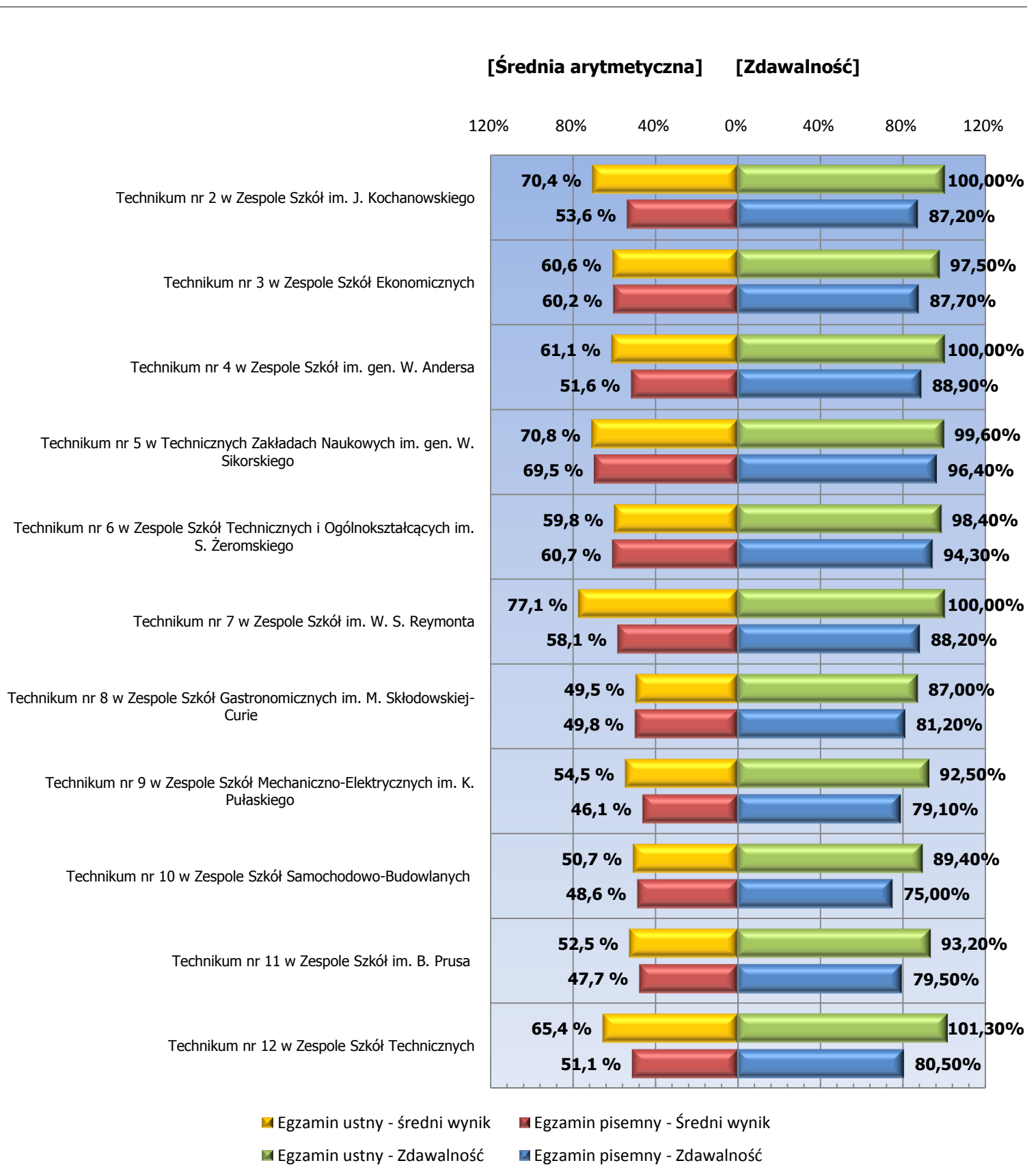
**Wykres 37. Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich liceach**



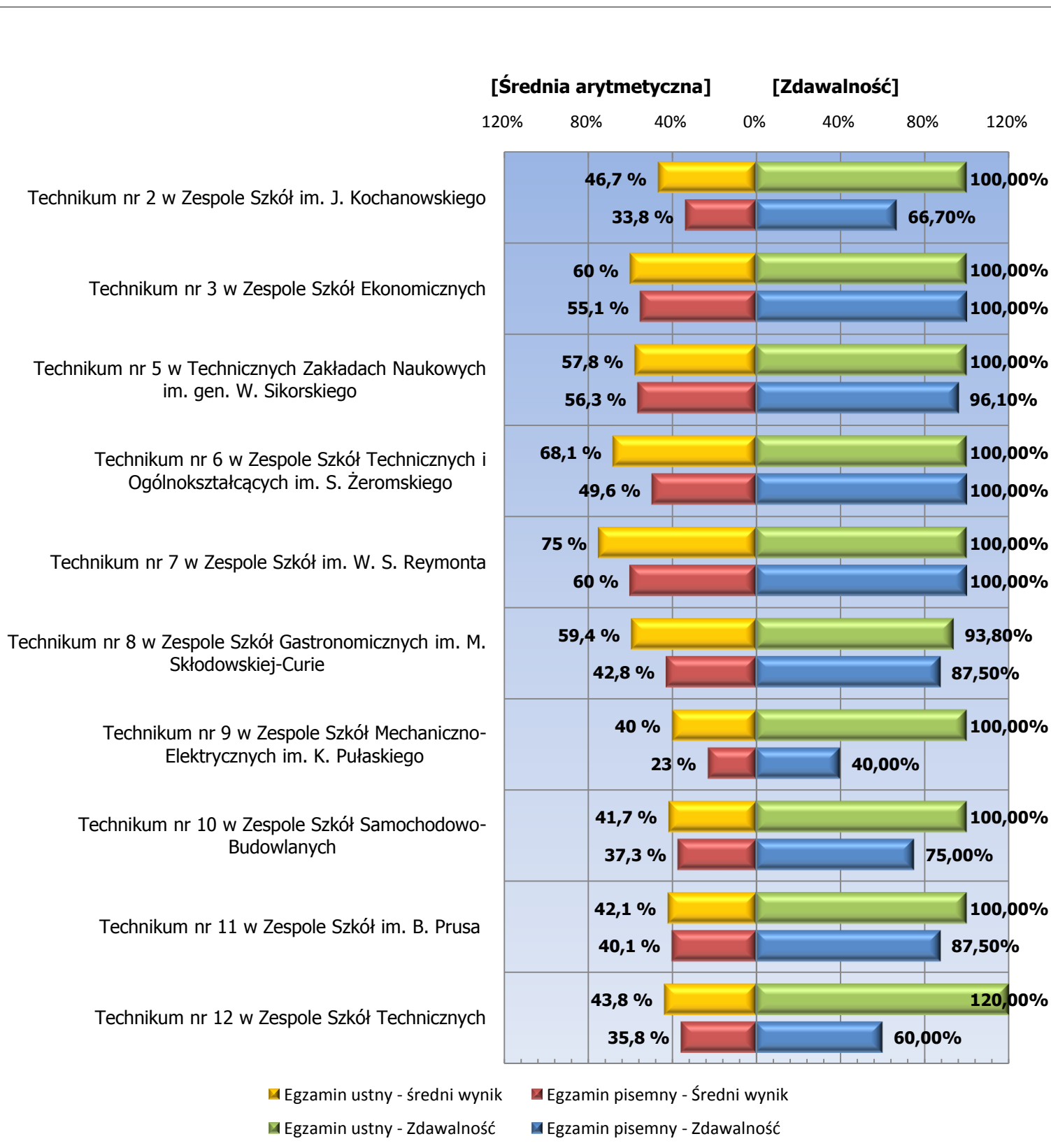
**Wykres 38.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich technikumach



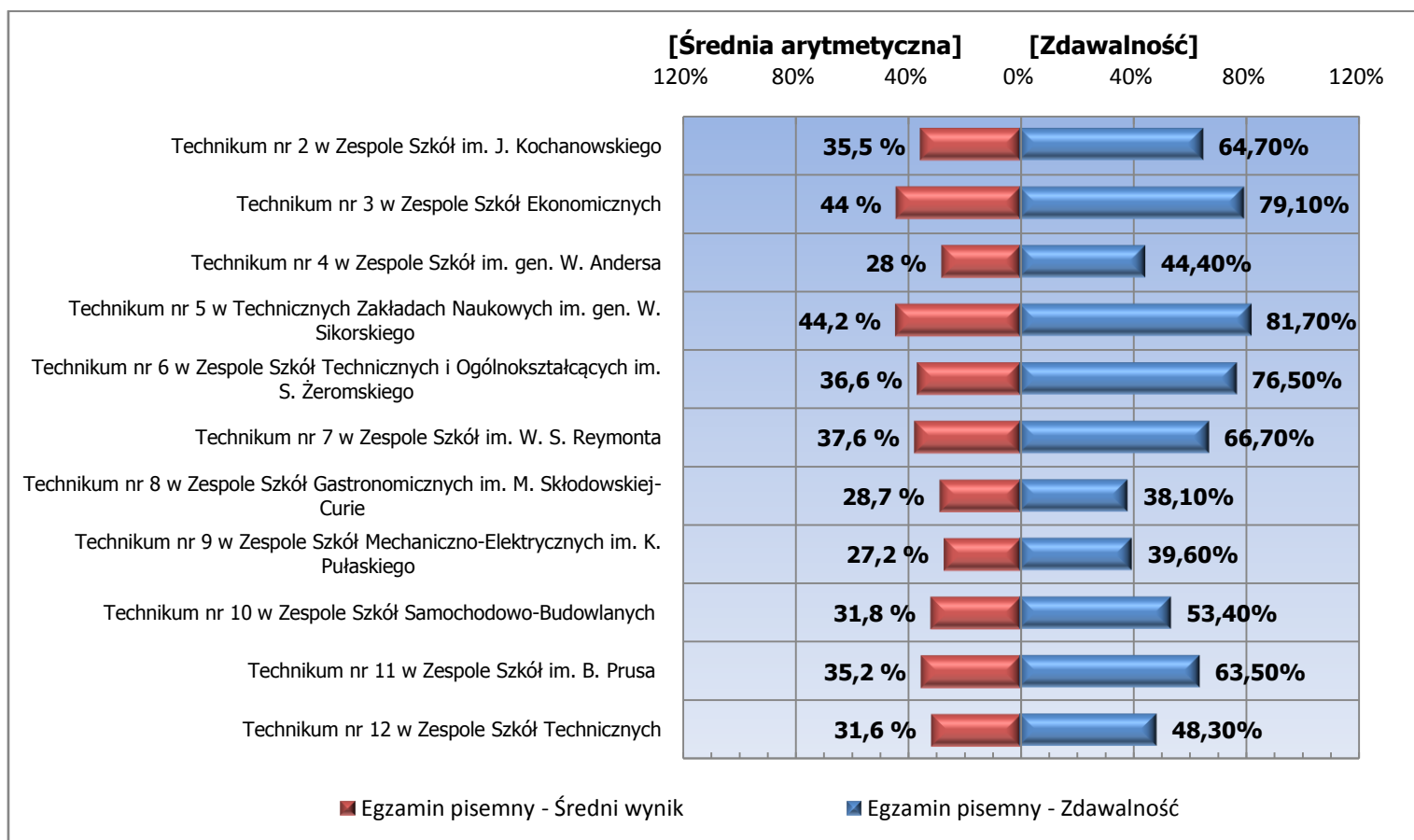
**Wykres 39.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich technikumach



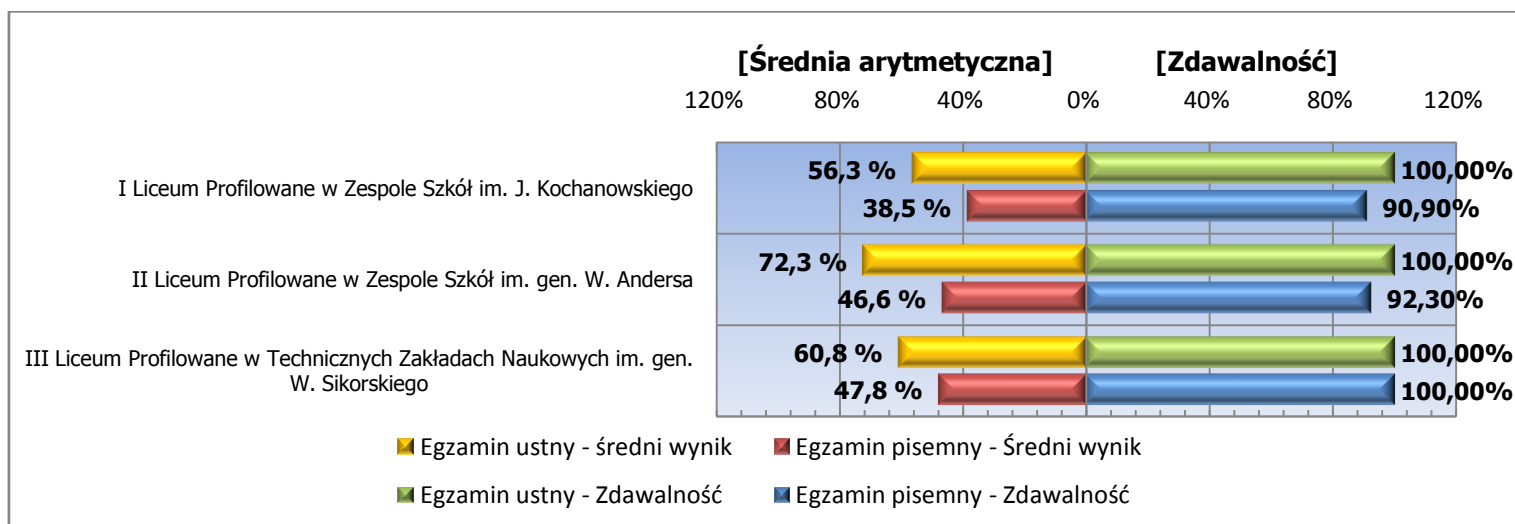
**Wykres 40.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich technikumach



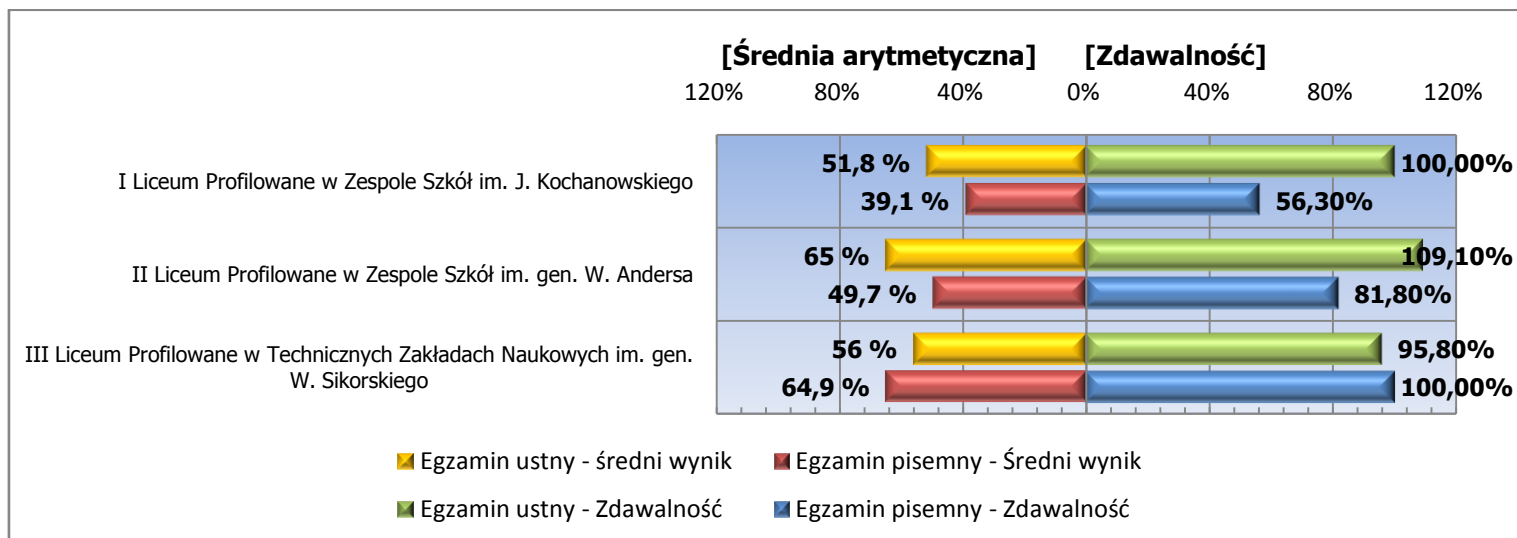
**Wykres 41.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich technikumach



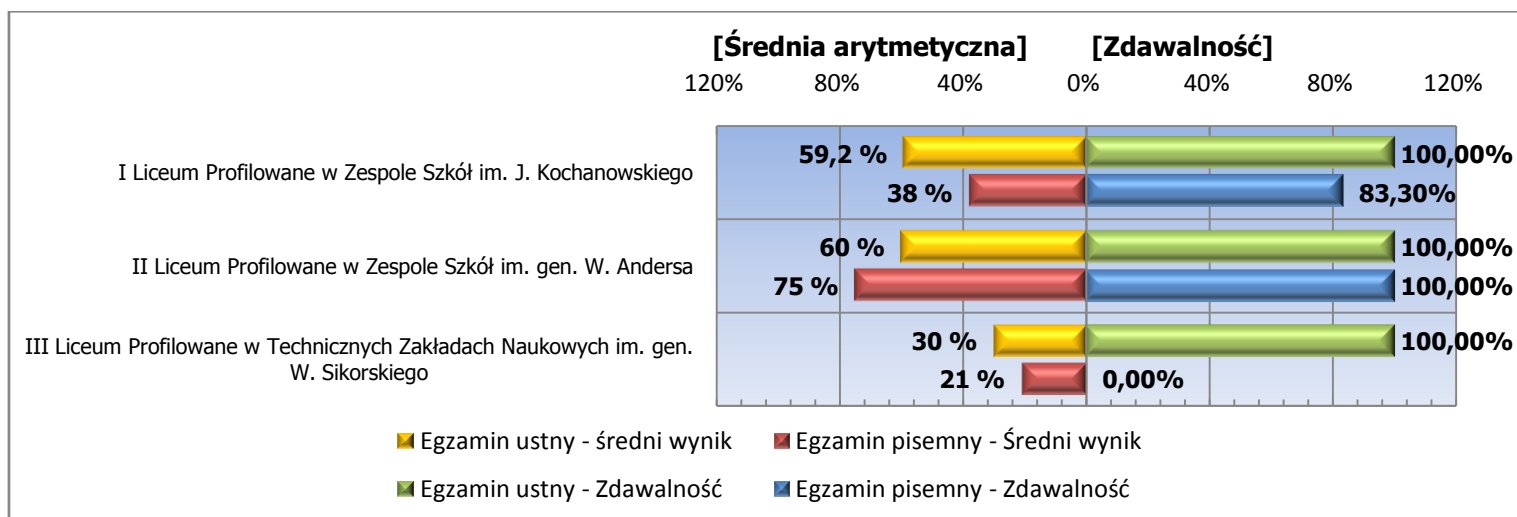
**Wykres 42.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich liceach profilowanych



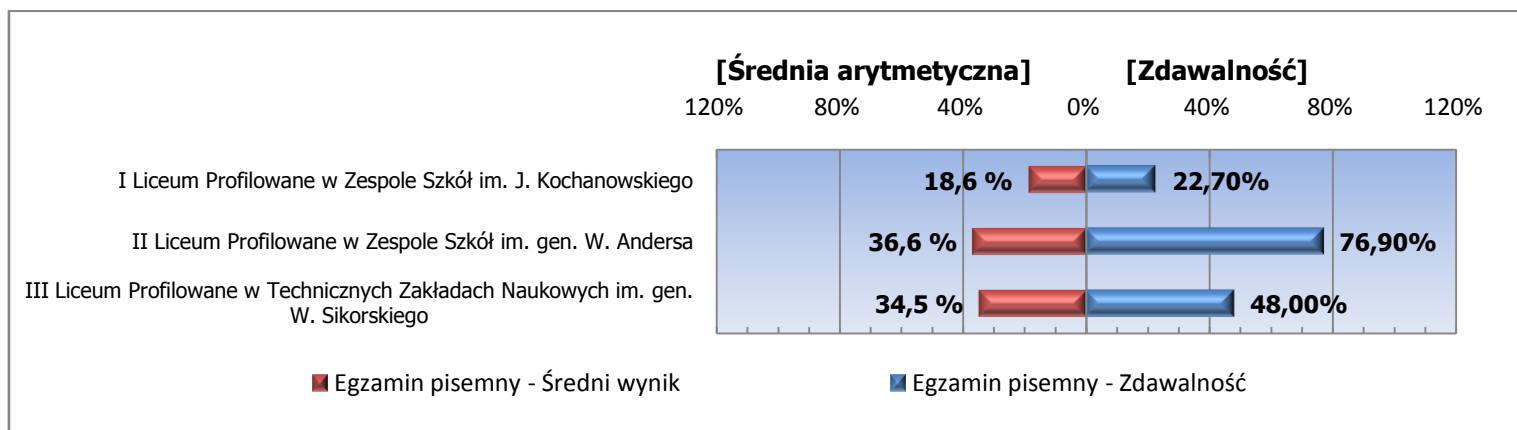
**Wykres 43.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich liceach profilowanych



**Wykres 44.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich liceach profilowanych



**Wykres 45.** Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich liceach profilowanych





#### 1.4. Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu, określonych w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Składa się on z dwóch etapów: pisemnego (dwuczęściowego) i praktycznego. Zdający zdał egzamin zawodowy, jeżeli uzyskał:

- z etapu pisemnego: z części pierwszej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania i z części drugiej – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania;
- z etapu praktycznego - co najmniej 75% możliwych do uzyskania punktów.

Etap pisemny jest przeprowadzany w formie testu, podczas którego zdający rozwiązuje:

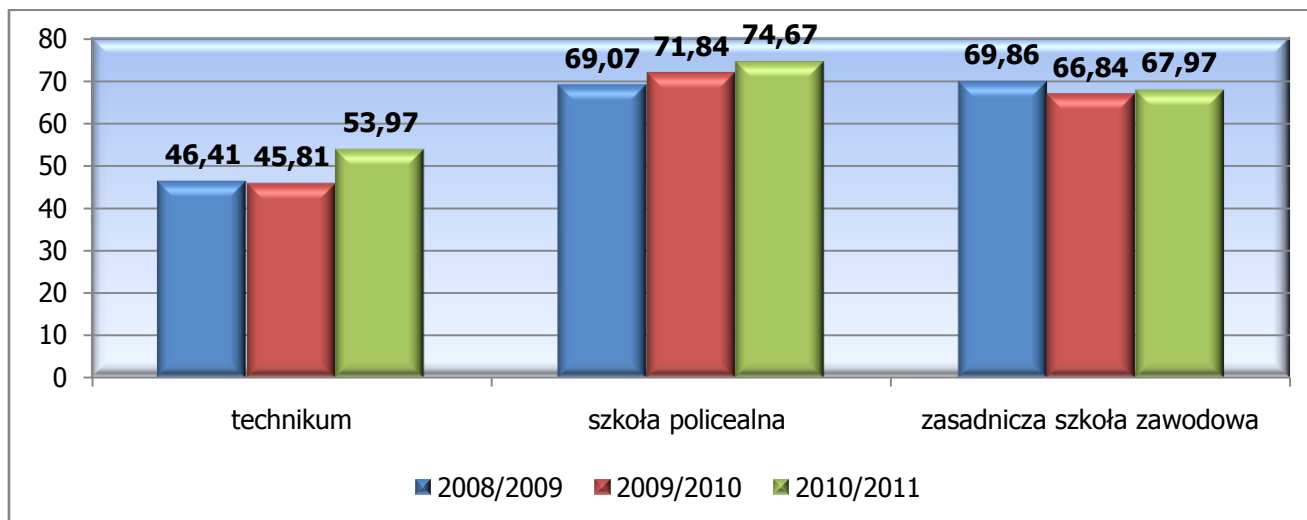
- w części pierwszej - zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie,
- w części drugiej - zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap praktyczny polega na wykonaniu zadania egzaminacyjnego, sprawdzającego praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w danym zawodzie.

W roku szkolnym 2010/2011 do egzaminu zawodowego w Częstochowie przystąpiło ogółem 1 222 absolwentów z 13 publicznych techników, techników uzupełniających i 3 szkół policealnych oraz 231 osób z 10 samorządowych zasadniczych szkół zawodowych.

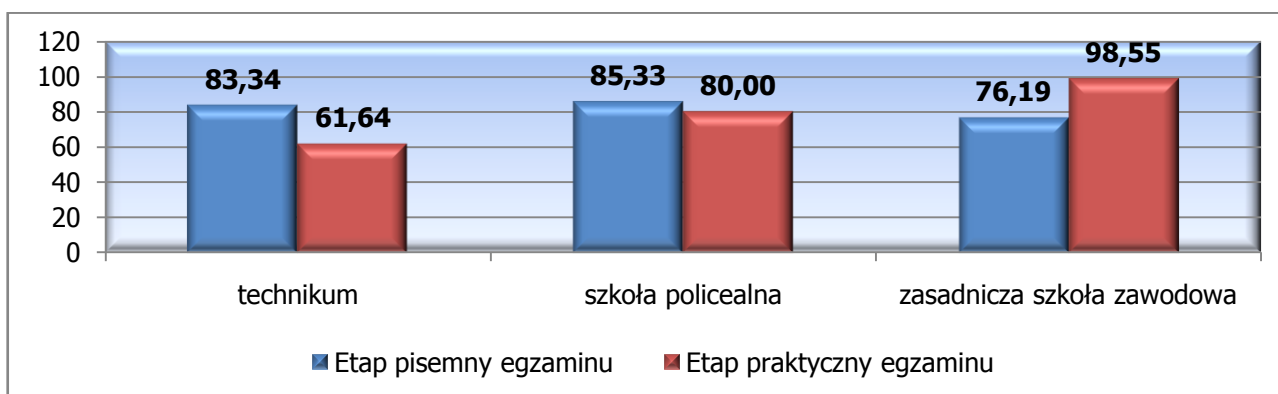
Najwyższą zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w trzech ostatnich latach szkolnych, miały szkoły policealne – w roku szkolnym 2010/2011 – 74,67% i była ona wyższa o 2,83% od zdawalności w tym typie szkoły w roku szkolnym 2009/2010 (71,84%) oraz o 5,6% większa w porównaniu z rokiem 2008/2009 (69,07%). 53,97% zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w roku szkolnym 2010/2011, miały częstochowskie technika. Wynik ten był o 8,16% wyższy od zdawalności we wcześniejszym roku szkolnym (45,81%) oraz o 7,56% większy w porównaniu z rokiem 2008/2009. Zdawalność egzaminu w zasadniczych szkołach zawodowych w roku szkolnym 2010/2011 wynosiła 67,97%. Była ona wyższa o 1,13% od zdawalności w ubiegłym roku szkolnym (66,84%) ale o 1,89% niższa w porównaniu z rokiem szkolnym 2008/2009 (69,86%).

**Wykres 46.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w Częstochowie z uwzględnieniem typu szkoły



W roku szkolnym 2010/2011 egzamin przeprowadzony został w 27 zawodach - dla absolwentów techników i szkół policealnych oraz w 13 zawodach - dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Abiturienti szkół publicznych: techników i szkół policealnych, którzy przystąpili do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, znacznie lepiej poradzi sobie z etapem pisemnym egzaminu niż z praktycznym. I. część etapu pisemnego egzaminu zdało 83,34% absolwentów techników oraz 85,33% abiturientów szkół policealnych. Etap praktyczny zaś 61,64% absolwentów techników i 80% abiturientów szkół policealnych. Jedynie szkoły policealne mają porównywalny wynik z obu etapów egzaminu i stąd wysoka zdawalność egzaminu zawodowego w tym typie szkoły. W związku z tym częstochowskie technika powinny położyć większy nacisk na praktyczną naukę zawodu swoich uczniów. Przeciwną tendencję zaobserwować można w zasadniczych szkołach zawodowych, gdzie 76,19% absolwentów zdało I. część etapu pisemnego egzaminu, a 98,55% etap praktyczny.

**Wykres 47.** Zdawalność poszczególnych etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w Częstochowie z uwzględnieniem typu szkoły w roku szkolnym 2010/2011



Poniżej przedstawiono zdawalność egzaminu zawodowego w Częstochowie w poszczególnych typach szkół zawodami. Analizując jego wyniki, należy jednak zwrócić uwagę, iż nie można porównywać poziomu kształcenia w różnych zawodach na podstawie wskaźnika zdawalności ze względu na bardzo zróżnicowaną liczebność przystępujących do egzaminu w poszczególnych zawodach (na przykład: technika – 2 osoby technik technologii drewna, a 1 149 osób – technik informatyk; szkoły policealne – 4 osoby technik obsługi turystycznej, a 24 – technik farmaceutyczny; zasadnicze szkoły zawodowe – 1 osoba blacharz samochodowy, a 57 – technolog robót wykończeniowych w budownictwie). Ponadto istotną przeszkodą w interpretacji wyników egzaminu zawodowego oraz dokonaniu na ich podstawie rzetelnej oceny pracy szkoły jest niekiedy mała i zróżnicowana liczba osób przystępujących do egzaminu w obrębie danego zawodu w szkołach, które w nim kształcą, na przykład: technika – technik informatyk: Technikum nr 5 – 84 osoby, Technikum nr 11 – 10 osób; szkoły policealne: technik informatyk – Szkoła Policealna nr 3 – 2 osoby; zasadnicze szkoły zawodowe – zawód: krawiec: Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 – 10 osób, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 – 1 osoba, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna – 2 osoby. Dlatego też w celu poznania efektywności kształcenia danej szkoły nie należy wprost interpretować wskaźnika średniej zdawalności, lecz uwzględnić także czynniki kontekstowe: szkolne, środowiskowe i indywidualne.

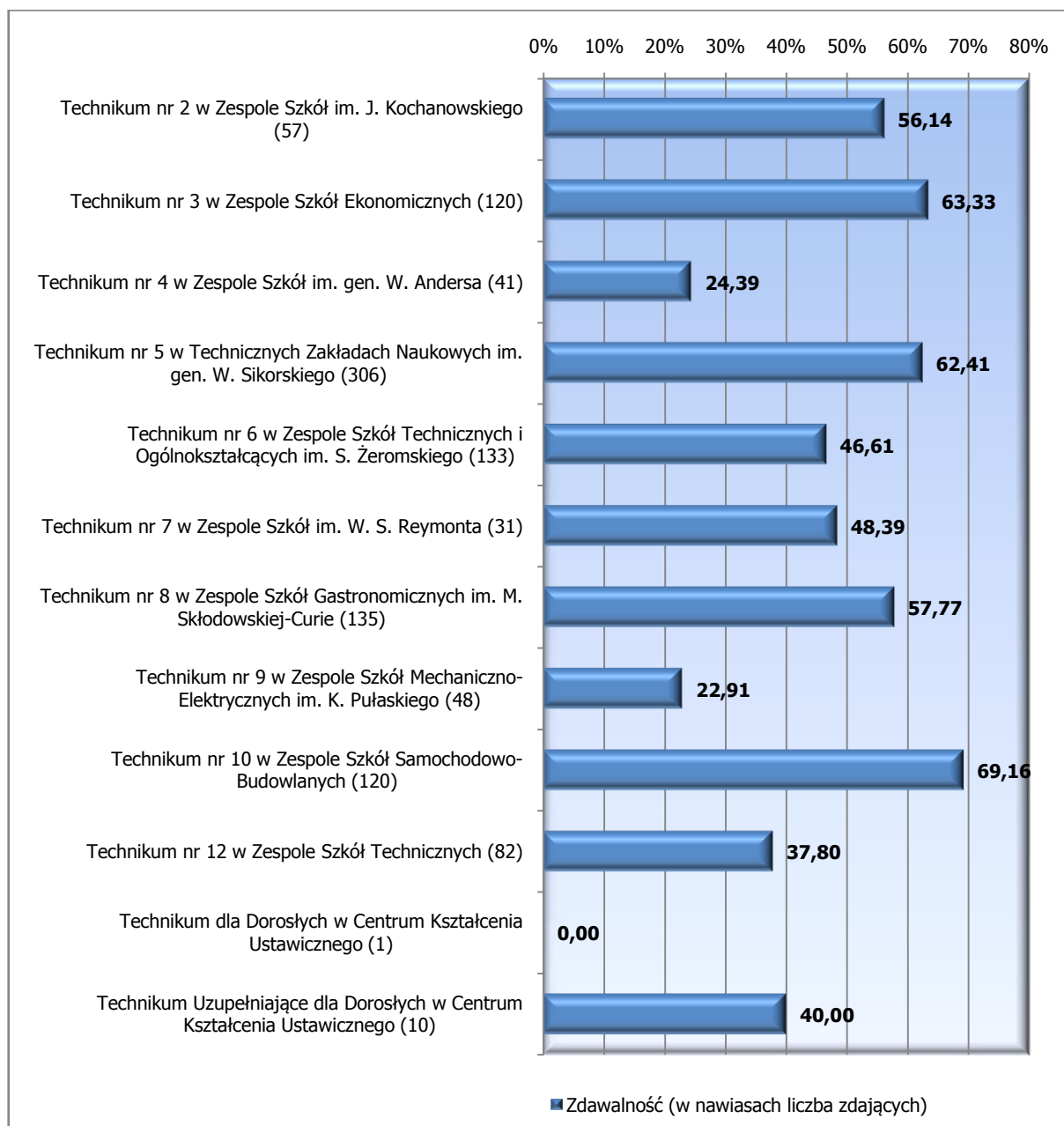
#### Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w technikach

W roku szkolnym 2010/2011 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w 23 zawodach przystąpiło 1 211 absolwentów 14 częstochowskich techników. Najwięcej osób przystąpiło do egzaminu w następujących zawodach: technik budownictwa (157 osób), technik informatyk (149), technik ekonomista (118), technik pojazdów samochodowych (82). Największa liczba uczniów zgłoszona została przez Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego, Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie i Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego. Najmniej osób zgłosiły: Technikum nr 7 w Zespole Szkół im. W. S. Reymonta, Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa oraz szkoły dla dorosłych (co jest charakterystyczne dla tego typu szkół): Technikum dla Dorosłych i Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Najwyższą zdawalność egzaminu miały: Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych (69,16%), Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych (63,33%) i Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego (62,41%). Najniższą zdawalność, podobnie jak w poprzednich dwóch latach szkolnych, mieli zaś absolwenci Technikum nr 4 w Zespole Szkół nr 4 im. gen. W. Andersa (rok szkolny: 2008/2009 – 15,38%, 2009/2010 – 14,29% i 2010/2011 – 24,39%) kształcącego w zawodach technik

budownictwa i technik architektury krajobrazu oraz w Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno – Elektrycznych im. K. Pułaskiego (rok szkolny: 2008/2009 – 16,30%, 2009/2010 – 19,98% i 2010/2011 - 22,91% ) w zawodach: technik elektronik, technik elektryk, technik mechanik, technik ochrony środowiska, technik teleinformatyk i technik informatyk.

**Wykres 48.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikumach w roku szkolnym 2010/ 2011



Poniżej przedstawiono zdawalność egzaminu zawodowego w poszczególnych częstochowskich technikach zawodami.

**Tabela 27.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe zawodami – technika – rok szkolny 2010/2011

Lp.	Zawód	Nazwa szkoły	Etap pisemny			Etap praktyczny		Ubiegало się o dyplom	Uzyskało dyplom	
			Przystąpiło	Część I - zdało	Część II - zdało	Przystąpiło	Zdało		Liczba	%
1	technik budownictwa	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa	23	22	23	21	11	23	10	43,48
		Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	55	53	55	56	44	56	43	76,79
		Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	23	22	23	21	11	23	10	43,48
		Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	38	36	38	38	24	38	24	63,16
		Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	17	16	17	17	6	17	5	29,41
2	technik informatyk	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	82	66	81	82	80	84	65	77,38
		Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	18	8	18	18	14	18	8	44,44
		Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	10	7	10	9	9	10	6	60,00
		Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	37	24	37	37	17	37	13	35,14
3	technik mechanik	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	24	20	24	23	12	24	11	45,83
		Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	11	5	11	10	2	11	2	18,18
		Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	12	7	12	12	8	12	5	41,67
		Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	3	2	3	3	2	3	2	66,67
4	technik architektury krajobrazu	Technikum nr 4 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa	18	5	18	17	0	18	0	0,00
		Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	25	17	25	25	9	25	9	36,00
		Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	18	13	18	18	10	18	10	55,56
		Technikum dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	0	1	1	1	1	0	0,00
5	technik ochrony środowiska	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	24	23	24	24	10	24	10	41,67
		Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	12	11	12	12	4	12	4	33,33
		Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	9	8	8	8	0	9	0	0,00
		Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	10	10	10	1	3	10	3	30,00
6	technik elektronik	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	51	44	51	45	25	51	25	49,02
		Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	3	0	3	3	0	3	0	0,00
		Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	13	7	13	12	7	13	6	46,15
7	technik elektryk	Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	4	3	4	4	1	4	1	25,00
		Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	6	3	6	6	1	6	0	0,00

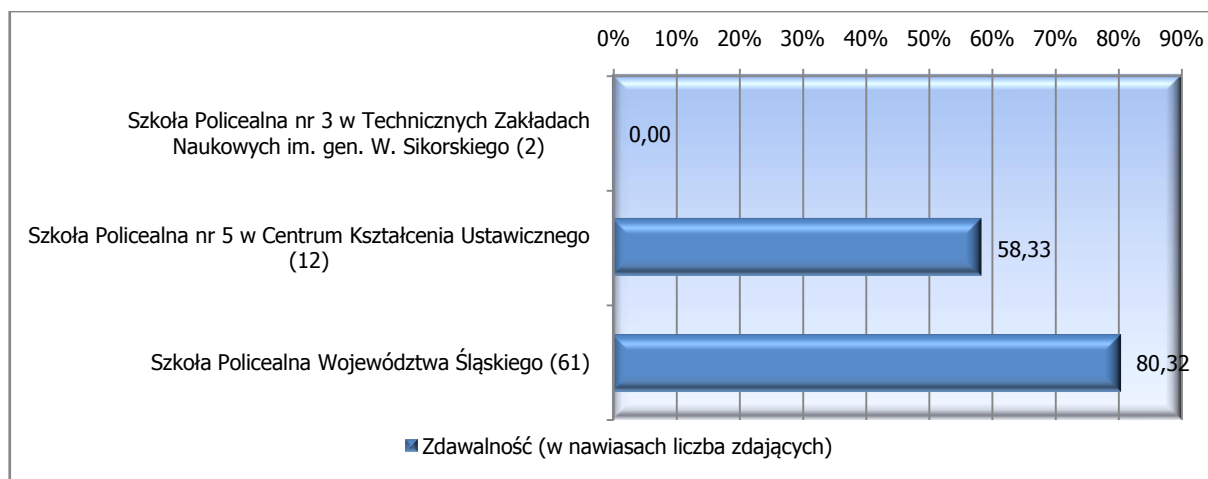
		Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	5	1	5	5	4	5	1	20,00
8	technik teleinformatyk	Technikum nr 5 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	42	37	42	40	29	42	28	66,67
		Technikum nr 9 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	3	1	3	2	0	3	0	0,00
9	technik ekonomista	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	20	14	20	20	1	20	1	5,00
		Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	96	89	96	97	71	98	71	72,45
10	technik handlowiec	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	18	16	18	18	12	18	12	66,67
		Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych	22	22	22	17	5	22	5	22,73
11	technik organizacji usług gastronomicznych	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	23	23	23	23	19	23	19	82,61
		Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	19	19	19	19	15	19	15	78,95
12	technik logistyk	Technikum nr 2 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	19	18	18	19	19	19	19	100,00
13	technik technologii żywności	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	21	2	20	21	8	21	1	4,76
14	technik żywienia i gospodarstwa domowego	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	22	21	22	22	19	22	18	81,82
15	kelner	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	28	26	28	27	9	28	9	32,14
16	kucharz	Technikum nr 8 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	45	44	45	45	35	45	35	77,78
17	technik hotelarstwa	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	61	59	60	60	19	62	19	30,65
18	technik usług fryzjerskich	Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Żeromskiego	13	13	13	13	10	13	10	76,92
19	technik mechatronik	Technikum nr 11 w Zespole Szkół im. B. Prusa	12	12	12	12	6	12	6	50,00
20	technik technologii odzieży	Technikum nr 7 w Zespole Szkół im. W. S. Reymonta	31	16	31	31	27	31	15	48,39
21	technik technologii drewna	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Centrum Kształcenia Ustawicznego	2	2	2	2	1	2	1	50,00
22	technik urządzeń sanitarnych	Technikum nr 12 w Zespole Szkół Technicznych	10	7	10	10	3	10	3	30,00
23	technik pojazdów samochodowych	Technikum nr 10 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	82	77	82	82	60	82	59	71,95
<b>RAZEM</b>			<b>1141</b>	<b>951</b>	<b>1136</b>	<b>1108</b>	<b>683</b>	<b>1147</b>	<b>619</b>	<b>53,97</b>

### Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w szkołach policealnych

W roku szkolnym 2010/2011 do egzaminu zawodowego przystąpiło 75 absolwentów z 3 częstochowskich publicznych szkół policealnych. Egzamin przeprowadzono w 5 zawodach. Szczegółowe dane na temat zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych szkołach policealnych zawodami przedstawione zostały poniżej. Ich analiza, ze szczególnym uwzględnieniem liczebności osób przystępujących do egzaminu, pozwala zauważyć, iż zdecydowanie najwięcej osób zgłoszonych do egzaminu zawodowego to absolwenci Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego w Zespole Szkół im. dra W. Biegańskiego (62 osoby). Abiturienti tej szkoły najlepiej radzą sobie również podczas egzaminu. Średnia

zdawalność egzaminu w zawodach, w których kształci szkoła, przedstawia się bowiem następująco: ratownik medyczny: 75,00%; technik farmaceutyczny: 91,67%; technik masażysta – 70,59%.

**Wykres 49.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich szkołach policealnych zawodami w roku szkolnym 2010/2011



**Tabela 28.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich szkołach policealnych zawodami – rok szkolny 2010/2011

Lp.	Zawód	Nazwa szkoły	Etap pisemny			Etap praktyczny		Ubiegało się o dyplom	Uzyskało dyplom	
			Przystąpiło	Część I - zdało	Część II - zdało	Przystąpiło	Zdało		Liczba	%
1	technik informatyk	Szkoła Policealna nr 3 w Technicznych Zakładach Naukowych im. gen. W. Sikorskiego	2	1	2	2	0	2	0	0,00
		Szkoła Policealna nr 5 w Centrum Kształcenia Ustawicznego	8	5	8	8	6	8	5	62,50
2	technik obsługi turystycznej	Szkoła Policealna nr 5 w Centrum Kształcenia Ustawicznego	4	2	4	4	3	4	2	50,00
3	ratownik medyczny	Szkoła Policealna Województwa Śląskiego	20	16	20	20	16	20	15	75,00
4	technik farmaceutyczny	Szkoła Policealna Województwa Śląskiego	24	24	24	24	22	24	22	91,67
5	technik masażysta	Szkoła Policealna Województwa Śląskiego	17	16	17	17	13	17	12	70,59
<b>RAZEM</b>			<b>75</b>	<b>64</b>	<b>75</b>	<b>75</b>	<b>60</b>	<b>75</b>	<b>56</b>	<b>74,67</b>

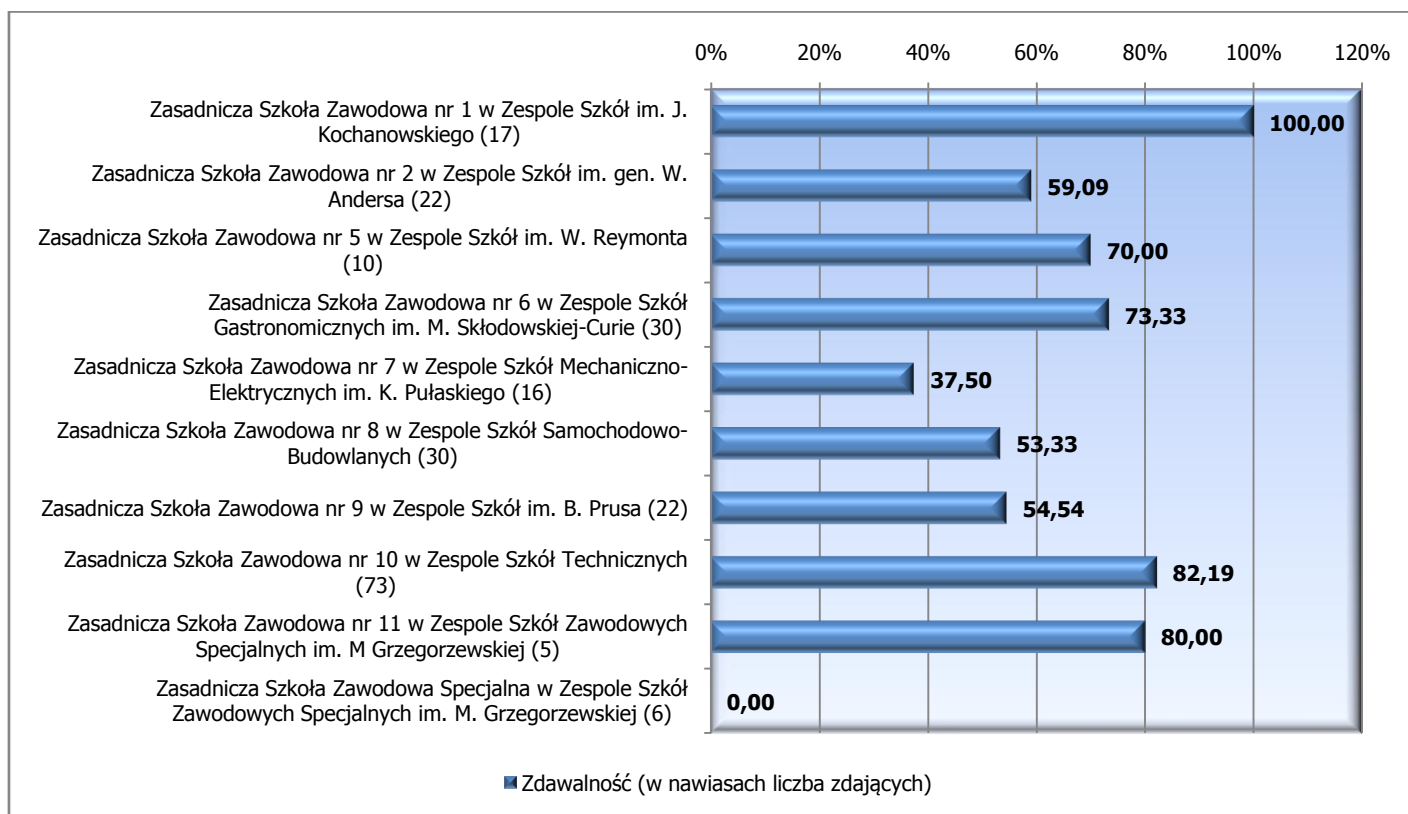
### Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zasadniczych szkołach zawodowych

10 częstochowskich zasadniczych szkół zawodowych w roku szkolnym 2010/2011 zgłosiło 231 swoich absolwentów do egzaminu zawodowego, który przeprowadzony został w 13 zawodach. Najwięcej osób przystąpiło do egzaminu zawodowego w następujących zawodach: technolog robót wykończeniowych w budownictwie (57 osób), kucharz małej gastronomii (33 osoby), mechanik pojazdów

samochodowych (30 osób). Największa liczba uczniów zgłoszona została przez Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 10 w Zespole Szkół Technicznych, Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 6 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie i Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych. Najmniej osób zgłosiły Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 (5 osób) i Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Zespole Szkół im. W. S. Reymonta (11 osób).

Z egzaminem zawodowym najlepiej radzili sobie, w dwóch ostatnich latach szkolnych, absolwenci Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 1 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego (100% zdawalności) w zawodzie sprzedawca oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 10 w Zespole Szkół Technicznych (82,19%), kształcącej w zawodach: murarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, posadzkarz i technolog robót wykończeniowych w budownictwie. Podobnie jak w dwóch ostatnich latach szkolnych najniższe wyniki uzyskali zaś uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego (rok szkolny: 2008/2009 – 47,37%, 2009/2010 – 27,27%, 2010/2011 – 37,50%) kształcącej w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych i Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej w Zespole Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej (rok szkolny: 2008/2009 – 50,00%, 2009/2010 – 50,00%, 2010/2011 – 0,00%) w zawodach: krawiec, tapicer oraz kucharz małej gastronomii.

**Wykres 50.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikach w roku szkolnym 2010/2011





**Tabela 29.** Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik budownictwa – technika – rok szkolny 2010/2011

Lp.	Zawód	Nazwa szkoły	Etap pisemny			Etap praktyczny		Ubiegło się o dyplom	Uzyskało dyplom	
			Przystąpiło	Część I - zdało	Część II - zdało	Przystąpiło	Zdało		Liczba	%
1	krawiec	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Zespole Szkół im. W. Reymonta	10	9	9	9	9	10	7	70,00
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	1	0	0	1	1	1	0	0,00
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	2	0	2	2	1	2	0	0,00
2	tapicer	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 11 w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	4	4	4	4	4	4	4	100
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	1	1	1	0	0	1	0	0,00
3	kucharz małej gastronomii	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Gastronomicznych im. M. Skłodowskiej-Curie	30	24	28	29	28	30	22	73,33
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Zespole Szkół Zawodowych Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej	3	1	2	2	2	3	0	0,00
4	technolog robót wykończeniowych w budownictwie	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 w Zespole Szkół im. gen. W. Andersa	22	15	21	19	19	22	13	59,09
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych	35	25	33	35	35	35	25	71,43
5	mechanik pojazdów samochodowych	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	16	8	16	10	10	16	6	37,50
		Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	14	11	13	11	11	14	8	57,14
6	sprzedawca	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Zespole Szkół im. J. Kochanowskiego	17	17	17	17	17	17	17	100
7	blacharz samochodowy	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	1	1	1	0	0	1	0	0,00
8	elektromechanik pojazdów samochodowych	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 8 w Zespole Szkół Samochodowo-Budowlanych	15	11	15	12	12	15	8	53,33
9	elektromechanik	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 9 w Zespole Szkół im. B. Prusa	14	8	14	11	10	14	7	50,00
10	mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 9 w Zespole Szkół im. B. Prusa	8	5	8	8	8	8	5	62,50
11	murarz	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych	6	5	6	6	6	6	5	83,33
12	monter instalacji i urządzeń sanitarnych	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych	14	14	14	14	14	14	14	100
13	posadzkarz	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 w Zespole Szkół Technicznych	18	17	17	18	18	18	16	88,89
<b>RAZEM</b>			<b>231</b>	<b>176</b>	<b>221</b>	<b>208</b>	<b>205</b>	<b>231</b>	<b>157</b>	<b>67,97</b>

## 2. Zajęcia pozalekcyjne

W roku szkolnym 2010/2011 we wszystkich typach częstochowskich szkół prowadzone były różnego rodzaju zajęcia pozalekcyjne, rozwijające uzdolnienia i zainteresowania uczniów, a także sprzyjające realizacji celów ujętych w szkolnych programach wychowawczych. Uczestniczyło w nich ogółem **26 379** dzieci i młodzieży. W tabeli poniżej przedstawione zostały informacje na temat liczby uczniów biorących udział w poszczególnych zajęciach pozalekcyjnych.

**Tabela 30.** Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z uwzględnieniem typów szkół

Lp.	Typ szkoły	Rodzaj zajęć							Razem
		artystyczne	informatyczne	przedmiotowe	sportowe	techniczne	turystyczno-krajoznawcze	inne	
1	Szkoła podstawowa	2 650	910	3 000	1 420	144	577	1 460	10 161
2	Gimnazjum	1 267	351	2 703	1 755	85	270	1 564	7 995
3	Liceum ogólnokształcące	697	177	3 057	848	1	171	505	5 456
4	Liceum profilowane	9	0	32	1	0	0	8	50
5	Liceum ogólnokształcące uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	16	13	0	9	0	15	75	128
6	Technikum	97	101	1 061	322	244	77	106	2 008
7	Zasadnicza szkoła zawodowa	3	24	73	72	52	35	136	395
8	Szkoła policealna (ponadgimnazjalna)	0	0	107	0	0	0	0	107
9	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	8	0	0	11	0	5	55	79
<b>Razem</b>		<b>4 747</b>	<b>1 576</b>	<b>10 033</b>	<b>4 438</b>	<b>526</b>	<b>1 150</b>	<b>3 909</b>	<b>26 379</b>

Miasto Częstochowa w roku szkolnym 2010/2011 przeznaczyło 180 349, 50 zł na realizację zajęć pozalekcyjnych w szkołach.

W roku szkolnym 2010/2011 częstochowskie szkoły nie realizowały zajęć pozalekcyjnych finansowych ze środków krajowych w postaci dotacji celowych. Niektóre zajęcia pozalekcyjne organizowane w placówkach oświatowych były zaś finansowane w ramach funduszy unijnych. Zajęcia te służyły wyrównywaniu szans edukacyjnych oraz zawodowych dzieci i młodzieży, pracy z uczniami szczególnie uzdolnionymi w różnych dziedzinach, podnosząc jednocześnie skuteczność działań wychowawczych.

**Tabela 31.** Zajęcia pozalekcyjne finansowanie w ramach środków unijnych

Lp.	Tytuł projektów	Nazwa programu działanie / poddziałanie	Jednostka realizująca	Całkowity budżet projektu	Okres realizacji
1	Stare dzielnice – nowe możliwości	Poddziałanie 9.1.2	Szkoła Podstawowa nr 8 im. H. Poświatowskiej, Szkoła Podstawowa nr 32 im. J. Dudy-Gracza, Szkoła Podstawowa nr 36	789 257,50	2010/2011
2	Tęcza dla deszczowych dzieci- innowacyjne rozwiązania i szanse dla dzieci autystycznych w placówce przedszkolnej	Poddziałanie 9.1.1	Miejskie Przedszkole nr 31	505 176,85	2011/2012
3	Ja to potrafię	Poddziałanie 9.1.2	Szkoła Podstawowa nr 1	273 450,80	2010/2012
4	Myślę tworzę rozwiązuję – swoje szanse wyrównuję”	Poddziałanie 9.1.2	Gimnazjum nr 1 im. Jana III Sobieskiego	301 245,49	2010/2012
5	Dzielnicowa Akademia Umiejętności	Poddziałanie 9.1.2	G 7, Szkoła Podstawowa nr 34 im. A. hr. Fredry	895 896,00	2010/2012
6	Uczymy się nie dla szkoły lecz dla życia	Poddziałanie 9.1.2	Gimnazjum nr 12 im. J. Matejki	553 354,00	2011/2013
7	Zdobywać szczyty pogłębiając wiedzę i niwelując braki w drodze do kariery życiowej	Poddziałanie 9.1.2	II Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta	546 230,00	2011/2013
8	Mundurówka cała naprzód	Poddziałanie 9.1.2	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. K. Pułaskiego	732 890,00	2011/2012
9	Z dobrym zawodem w lepszą przyszłość	Poddziałanie 9.2	Techniczne Zakłady Naukowe gen. W. Sikorskiego, Zespół Szkół im. B. Prusa, Zespół Szkół Technicznych, Centrum Kształcenia Praktycznego	2 587 337,00	2011/2012
10	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 8 im. H. Poświatowskiej	8 000,00	2010/2011
11	Pierwsze doświadczenia uczniowskie drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 11 im. M. Dąbrowskiej	8 000,00	2009/2011
12	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 21 im. ks. S. Konarskiego	8 000,00	2009/2011
13	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 22 im. G. Narutowicza	6 179,29	2009/2011
14	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 24 im. J. M. Szancera	8 000,00	2009/2011
15	Pierwsze uczniowskie doświadczenie drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. M. Brzeskiego	8 000,00	2008/2011
16	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 32 im. J. Dudy-Gracza	8 000,00	2009/2011
17	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 33	6 179,29	2008/2011
18	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 35	6 179,29	2009 -2011
19	Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy	Poddziałanie 3.3.4	Szkoła Podstawowa nr 36	8 000,00	2010/2011
20	Odkrywać nieznanne, tworzyć nowe – program zainteresowań fizyką	Poddziałanie 3.3.4	VII Liceum Ogólnokształcące im. m. Kopernika	14 432 147,27	2009/2012
21	Wybieram fizykę – program blended learningowy	Poddziałanie 3.3.4	VII Liceum Ogólnokształcące im. m. Kopernika	9 000 000,00	2011/2013
22	Sztuka i Ziemia	Innowacyjny model rozwoju i edukacji globalnej dla państw europejskich	Miejskie Przedszkole nr 38	545 000,00	2010-2012
23	Idziemy w Parze Ja i mój zawód	Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	10 406,00	2009-2010

### III. Innowacje pedagogiczne

Innowacją pedagogiczną (w szkołach publicznych i placówkach oświatowych) są nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne mające poprawić jakość pracy szkoły. Warunki prowadzenia działalności innowacyjnej określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki. Innowacja może obejmować wszystkie lub wybrane zajęcia edukacyjne, całą szkołę lub grupę. Stawiając na poprawę jakości kształcenia, wymienione w tabeli placówki oświatowe wprowadziły do swojej działalności 21 innowacji pedagogicznych.

**Tabela 32.** Innowacje pedagogiczne w częstochowskich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2010/2011

Lp.	Szkoła	Tytuł	Rodzaj	Zakres	Czas trwania	Liczba uczniów/ nauczycieli/ rodziców
1	Miejskie Przedszkole nr 35 im. Małego Księcia	Warsztaty twórcze - cykl „Podróże z Małym Księciem”	programowa	Zajęcia plastyczne wspólne z rodzicami lub opiekunami.	1 września 2009 - 30 czerwca 2012	20 przedszkolaków/ 2 nauczycieli/ 20 rodziców
2	Szkoła Podstawowa nr 2 im. K. K. Baczyńskiego	„Jestem mistrzem angielskich słówek”	programowa	Rozwijanie kompetencji leksykalno - językowych uczniów klas piątych.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	8 uczniów/ 1 nauczyciel
3	Szkoła Podstawowa nr 21 im. ks. S. Konarskiego	„Nasze zdrowie w naszych rękach”	programowa	Rozbudzenie zainteresowania dziecka własnym ciałem i zdrowiem. Rozumienie znaczenia właściwej diety i zdrowego stylu życia dla zachowania zdrowia. Wyjaśnienie uczniom z medycznego punktu widzenia szkodliwego wpływu hałasu na zdrowie człowieka. Zachęcenie ograniczenia hałasu, ukazanie dobrego wpływu ciszy na nasze samopoczucie. Nabywanie podstawowych umiejętności dbania o własne zdrowie. Przekazanie wiadomości na temat zasad prawidłowej higieny i kształtowanie nawyków higienicznych.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	340 uczniów/ 35 nauczycieli/ 100 rodziców
4	Szkoła Podstawowa nr 24 im. J. M. Szancera	„Sprawne ręce i nogi mam”	programowa	Poznanie i wykorzystanie różnorodnych technik plastycznych, wyklejanie, wydzieranie, cięcie, składanie papieru. Nauka zabaw i tańców integracyjnych i tradycyjnych. Zabawy słowno – rytmiczne.	wrzesień 2010 - czerwiec 2013	18 uczniów
		„Muzyka od podstaw”	metodyczna	Zapoznanie i zainteresowanie dziecka światem muzyki. Odtwarzanie, tworzenie, percepcja muzyki.	wrzesień 2010 - czerwiec 2012	19 uczniów
		„Little explorers - Mali Odkrywczy”	metodyczna	Efektywne przyswajanie języka obcego poprzez systematyczny z nim kontakt. Poszerzenie zasobu leksykalnego i gramatycznego. Nauka komunikatywnego porozumiewania się w języku angielskim w codziennych sytuacjach. Przygotowanie uczniów do dalszej nauki języka na poziomie II etapu edukacyjnego.	wrzesień 2010 - czerwiec 2012	21 uczniów
		„W tańcu wyrażam siebie”	programowa	Kształtowanie sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej; orientacji przestrzennej; rytmizacji; wrażliwości na piękno. Nauka podstawowych kroków tanecznych i działalność taneczna. Nawiązanie bliższej współpracy z rodzicami. Promowanie szkoły w środowisku lokalnym.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	25 uczniów

		„Jestem odpowiedzialnym nastolatkiem”	programowa	Podstawowe przepisy prawa dotyczące nieletnich. Odpowiedzialność za słowa, czyny. Odpowiedzialność prawna za cyberprzemoc w stosunku do nieletnich. Zadania, uprawnienia i obowiązki Policji, Sądu. Bezpieczeństwo publiczne. Niebezpieczeństwa i konsekwencje prawne wynikające z sięgania po używki. Rozwiązywanie konfliktów w twórczy sposób. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców w zakresie prawa rodzinnego, odpowiedzialności karnej nieletnich oraz bezpieczeństwa dzieci w Internecie.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	89 uczniów
		„Szkoła może być wesola”	metodyczna	Przygotowanie dzieci pięcio- i sześciolletnich o zróżnicowanym poziomie wiedzy oraz umiejętności do podejmowania nauki w klasie pierwszej.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	14 dzieci z oddziału przedszkolnego
5	Szkoła Podstawowa nr 25 im. S. Staszica	„Moja mała Ojczyzna”	programowa	Zapoznanie z historią, zabytkami naszego miasta Częstochowy. Poznanie walorów krajobrazowych naszego regionu.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	16 uczniów/ 1 nauczyciel
		„Pierwszak ratownikiem”	programowa	Podstawowe czynności związane z I pomocą przedmedyczną.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	20 uczniów/ 1 nauczyciel/ 18 rodziców
6	Szkoła Podstawowa nr 26 im. T. Kościuszki	„Podaj dłoń a nie pięść”	metodyczna	Działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania zjawiskom przemocy, wandalizmu oraz tematu bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	240 uczniów/ 26 nauczycieli/ 185 rodziców
7	Szkoła Podstawowa nr 38 im. L. Zamenhofa	„W zgodzie z naturą” - nowa oferta zajęć pozalekcyjnych	programowo - metodyczna	Zajęcia pozalekcyjne obejmujące min. tematykę zagrożeń i sposobów ochrony środowiska naturalnego.	wrzesień 2010 - czerwiec 2013	21 uczniów/ 2 nauczycieli
8	Szkoła Podstawowa nr 39 im. M. Konopnickiej	Rozwijanie inteligencji wielorakich u dzieci metodami pedagogiki cyrku	metodyczna	Poszerzenie oferty edukacyjnej szkoły poprzez wprowadzenie nowatorskich metod pedagogiki cyrku i pedagogiki zabawy sprzyjających rozwijaniu inteligencji wielorakich u dzieci w edukacji wczesnoszkolnej.	1 września 2009 - 20 czerwca 2012	uczniowie klasy III b
9	Gimnazjum nr 12 im. J. Matejki	„Tutor w gimnazjum” - nauczyciel bliżej ucznia”	organizacyjna	Innowacyjna metoda tutoringu rozwojowego wprowadzona w oparciu o doświadczenia szkół ALA Autorskich Liceów Artystycznych i Akademickich we Wrocławiu i w Częstochowie oraz Kolegium Tutorów.	wrzesień 2010 - czerwiec 2013	58 uczniów/ 10 nauczycieli
10	Zespół Szkół nr 2 im. Polskich Noblistów	Komputer a matematyka - nowe metody pracy na zajęciach wyrównawczych w klasach V i VI	metodyczna	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki- zakres kl. VI	wrzesień 2009 - czerwiec 2012	10 uczniów/ 1 nauczyciel/ 10 rodziców
		„W zgodzie z naturą” - program innowacyjny pracy świetlicy	programowa	Zajęcia opiekuńczo - wychowawcze w świetlicy szkolnej.	1 września 2007 - 15 czerwca 2011	
		Wybieram zawód i szkołę	metodyczno-programowa	Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu. Uzyskiwanie informacji o szkołach średnich. Informacje o placówkach, które wspomogą w wyborze szkoły średniej. „Jaki jestem” - poznawanie swoich predyspozycji.	wrzesień 2010 - czerwiec 2011	47 uczniów/ 1 nauczyciel/ 27 rodziców

11	Zespół Szkół Specjalnych nr 23 im. J. Korczaka	Organizacja pracy w szkole przysposabiającej do pracy uczniów z autyzmem i pokrewnymi zaburzeniami, niepełnosprawnością sprzężoną, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Kierunek - gospodarstwo domowe.	organizacyjna	Innowacja dotyczyła organizacji pracy, była zgodna z podstawą programową.	wrzesień 2008 - czerwiec 2012	Uczniów 4/nauczycieli 5/rodziców 7
12	IX Liceum Ogólnokształcące Zespole Szkół im. C.K. Norwida	Zajęcia laboratoryjne z chemii dla klas I - III liceum ogólnokształcącego	organizacyjna	Kształtowanie umiejętności projektowania i przeprowadzania doświadczeń chemicznych.	wrzesień 2008 - czerwiec 2011	72 uczniów/ 2 nauczycieli/ 72 rodziców
13	Centrum Informacji Zawodowej - Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	E'learningowy system wsparcia pedagogicznego rodziców i nauczycieli: „Przyjazne gimnazjum”	metodyczna	Innowacją są objęcia nauczyciele, zainteresowani rodzice uczniów, którzy 1. IX 2008 r. rozpoczęli naukę w kl. I Gimnazjum nr 7, 17, 19. Wsparcie doradcze obejmować będzie okres pobytu uczniów w szkole, czyli trzy lata. Tematyka wsparcia: I klasa: nacisk położony na działania rodziców i nauczycieli, sprzyjające procesowi adaptacji uczniów w szkole, budowaniu zespołu klasowego. II klasa: nacisk położony na działania rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu i niwelowaniu ewentualnych trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych oraz w planowaniu kariery zawodowej. III klasa: nacisk położony na wspieranie uczniów słabych i zdolnych oraz pomoc uczniom w wyborze szkoły i zawodu.	wrzesień 2008 - czerwiec 2011	152 uczniów/ 70 nauczycieli/ 42 rodziców

#### IV. Współpraca międzynarodowa szkół

Szkoły prowadzone przez Miasto Częstochowę współpracują z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji wspierającą działania związane z reformą i rozwojem edukacji w Polsce. Realizuje ona swoje cele poprzez programy rozszerzające współpracę europejską i wymianę w dziedzinie edukacji, obejmujące dzieci i młodzież. W roku szkolnym 2010/2011 częstochowskie szkoły realizowały 15 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej – w ramach programów FRSE: „Uczenie się przez całe życie” (podprogramy „Comenius” i „Leonardo da Vinci”) oraz „Młodzież w działaniu”.

**Tabela 33.** Programy rządowe i projekty współfinansowane z Funduszy Unii Europejskiej realizowane w roku szkolnym 2010/2011

Lp.	Tytuł projektów	Nazwa programu działanie / poddziałanie	Jednostka realizująca	Całkowity budżet projektu	Okres realizacji
1	Razem naprzeciw zanieczyszczeniu	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Szkoła Podstawowa nr 1	61 050,00	2009/2011
2	Obserwatorzy globalnego ocieplenia	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. S. Wyspiańskiego	86 372,00	2010/2012
3	Latarnie łączą lądy	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	80 000,00	2010/2012
4	Młodzi ludzie uczą młodych ludzi	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Gimnazjum nr 7 im. K. I. Gałczyńskiego	59 883,00	2010/2012
5	Szukanie śladów renesansu w Europie	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Gimnazjum nr 12 im. J. Matejki	79 844,00	2010/2012
6	Art. Keeps us together In peace	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Gimnazjum nr 13 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. I. J. Paderewskiego	80 000	2010/2012
7	Mój świat, twój świat, nasz świat	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Gimnazjum nr 17	80 000,00	2010/2012
8	Kobiety w naszych kulturach	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego	79 200,00	2010/2012
9	Ja czytam, ty czytasz, tekst jest tylko pretekstem	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	II Liceum Ogólnokształcące im. R. Traugutta	88 666,24	2009/2011
10	Od inności do integracji: ścieżki kulturowe poszukujące nowe tożsamości europejskiej	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	IX Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. C. K. Norwida	97 744,80	2009/2011
11	Różnice i podobieństwa trzech europejskich pokoleń	Program Uczenie się przez całe życie – Comenius	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	76 194,00	2010-2012
12	Nowoczesne metody przeciwdziałania niekończącemu się szkole przez uczniów szkół zawodowych	Leonardo da Vinci	Zespół Szkół Ekonomicznych	73 568,00	2009/2011
13	Tworzenie dobrego doradztwa	Leonardo da Vinci	Zespół Szkół Ekonomicznych	73 568,00	2009/2011
14	Wolontariat Europejski	Młodzież w działaniu	Miejskie Przedszkole nr 38	224 467,00	2010-2011
15	Nic co ludzkie nie jest nam obce	Polsko-Litewska Wymiana Młodzieży	Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych	26 869,00	2010

## V. Wychowanie i opieka oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Istotnym elementem pracy szkół i placówek oświatowych jest działalność wychowawcza i profilaktyczna służąca nie tylko kształceniu właściwych postaw społecznych, obywatelskich, prozdrowotnych i proekologicznych, motywowaniu do uczestnictwa w kulturze, przeciwdziałaniu patologiom i szkodliwym nawykom, ale i łącząca działania wszystkich pomiotów wychowawczych – w tym rodziców i środowiska lokalnego. W roku szkolnym 2010/2011 w każdej szkole opracowano programy wychowawcze i programy profilaktyki, które były realizowane przez wszystkich nauczycieli na wszystkich zajęciach edukacyjnych. W celu zapewnienia optymalnej opieki oraz stworzenia właściwych warunków dla realizacji celów dydaktyczno-wychowawczych we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych są zatrudniani wysoko wykwalifikowani nauczyciele wyspecjalizowani w udzielaniu wsparcia uczniom o szczególnych potrzebach edukacyjnych. Stan zatrudnienia na tzw. etatach wsparcia w roku szkolnym 2010/2011 ilustruje poniższa tabela.

**Tabela 34.** Etaty wsparcia

Typ szkoły	doradca zaw.	gimn. korekc.	logopeda	pedagog	psycholog	rehabilitant	rewalid.inne	rewalidacja upośł.gł	świątlica	wsp.naucz.	wspom.rozw.
Przedszkola		0,86	7,00		2,50	1,50	5,09			15,42	8,36
Szkoła podstawowa		3,75	17,78	39,23	2,00		26,97	13,61	7,71	25,22	
Gimnazjum		0,72	0,67	29,49	2,50		14,26	0,18	0,11	10,83	
Szkoła ponadgimnazjalna	2,30			26,05			8,55				
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy							2,78				
Poradnie	6,40		9,13	36,58	39,43						
Młodzieżowy Dom Kultury		0,33									
Świątlica (szkoły podstawowe, gimnazja i Młodzieżowa Świątlica Dworcowa)									135,15		
<b>Razem</b>	<b>8,70</b>	<b>5,66</b>	<b>34,57</b>	<b>131,34</b>	<b>46,43</b>	<b>1,50</b>	<b>57,64</b>	<b>13,79</b>	<b>142,97</b>	<b>51,47</b>	<b>8,36</b>

Wsparciem dla procesu dydaktyczno-wychowawczego są także publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Celem działalności poradni jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. W Częstochowie działają cztery poradnie:



### **Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 1**

W ramach poradni prowadzone są:

1. Zespół d/s dziecka
2. Zespół logopedyczny
3. Zespół d/s młodzieży
4. Zespół d/s rodzin
5. Zespół d/s poradnictwa zawodowego
6. Punkt Interwencji Kryzysowej.

Poradnia specjalizuje się w zakresie diagnoz, opinii oraz orzeczeń dotyczących kształcenia specjalnego, indywidualnego nauczania oraz wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. W roku szkolnym 2010/2011 w poradni zatrudnionych było 25 nauczycieli.

### **Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2**

Poradnia realizuje swoje zadania głównie poprzez wydawanie opinii dotyczących: dojrzałości szkolnej, dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów z trudnościami i dla uczniów z dysfunkcjami oraz szczególnie uzdolnionych; orzekanie i wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz nauczania indywidualnego. W poradni działa Zespół Orzekający. Przy Poradni działa Częstochowski Oddział Polskiego Towarzystwa Dysleksji Oddział Terenowy nr 5 w Częstochowie. W roku szkolnym 2010/2011 w poradni zatrudnionych było 22 nauczycieli.

### **Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 3**

Prowadzi:

- Zespół Wczesnej Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej i Optymalizacji, Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,
- Zespół Diagnostyczno – Terapeutyczny i Doradztwa Zawodowego dla Dzieci i Młodzieży w wieku szkolnym,
- Zespół Logopedyczny.

W poradni prowadzone są nowoczesne formy terapii indywidualnej i grupowej, organizowane warsztaty dla nauczycieli. Do zadań poradni należy także orzecznictwo w zakresie kształcenia specjalistycznego, nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. W roku szkolnym 2010/2011 w poradni zatrudnionych było 40 nauczycieli i 5 lekarzy specjalistów.

### **Centrum Informacji Zawodowej**

#### **Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**

Celem działalności CIZ jest organizacja i prowadzenie orientacji szkolnej i zawodowej, poradnictwo szkolne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kariery zawodowej uczniom szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i policealnych. W roku szkolnym 2010/2011 w poradni zatrudnionych było 11 nauczycieli.

**W roku szkolnym 2010/2011 wszystkie poradnie przyjęły 24 850 dzieci,** to jest o 1 479 więcej w porównaniu do roku szkolnego 2009/2010 (23 371). Liczba dzieci przyjętych przez poszczególne poradnie została przedstawiona w poniższej tabeli.

**Tabela 35.** Liczba dzieci przyjętych przez poradnie w roku szkolnym 2010/2011

	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3	Centrum Informacji Zawodowej Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
<b>Liczba przyjętych</b>	<b>6 743</b>	<b>2 135</b>	<b>5 676</b>	<b>10 296</b>

**Różnego rodzaju działalnością diagnostyczną objęto 8 718 dzieci i młodzieży, z czego najwięcej było diagnoz pedagogicznych.** Rodzaje diagnoz i liczbę zdiagnozowanych w poszczególnych poradniach obrazuje poniższa tabela.

**Tabela 36.** Działalność diagnostyczna poradni w roku szkolnym 2010/2011

Rodzaje diagnoz	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3	Centrum Informacji Zawodowej Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Psychologiczna	689	1 344	1 236	141
Pedagogiczna	682	1 046	1 336	151
Logopedyczna	93	439	1 106	0
Lekarska	137	6	312	0
<b>Razem</b>	<b>1 601</b>	<b>2 835</b>	<b>3 990</b>	<b>292</b>

**Różnymi formami bezpośredniej pomocy indywidualnej bądź grupowej poradnie objęły 30 523 dzieci i młodzieży.** Wśród wydanych orzeczeń największą grupę stanowiły te o potrzebie nauczania indywidualnego (448), upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim (55) oraz o niepełnosprawności sprzężonej (50). Ogółem wszystkich orzeczeń wydano 728. Ponadto łącznie wydano 2 346 opinii. Wydane opinie dotyczyły w szczególności: dostosowania warunków i formy egzaminów zewnętrznych do indywidualnych potrzeb ucznia (602), objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce (496) oraz dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (314).

## **VI. Pomoc materialna dla uczniów**

### **Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”**

W roku szkolnym 2010/2011, częstochowskie dzieci i młodzież mogli otrzymać dofinansowanie zakupu podręczników w ramach rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Objęte nim były dzieci i młodzież rozpoczynające naukę w klasach: I-III szkoły podstawowej, I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, II gimnazjum, II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub V ogólnokształcącej szkoły baletowej. Oprócz tego uczniowie musieli pochodzić z rodzin spełniających kryterium dochodowe, bądź z rodzin niespełniających kryterium dochodowego w przypadkach np.: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej na podstawie decyzji dyrektora szkoły, do której uczęszcza uczeń. W roku szkolnym 2010/2011 z tej formy pomocy w Częstochowie skorzystało 961 uczniów, z czego 701 uczniów szkół podstawowych, 244 gimnazjalistów i 16 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Kwota dofinansowania wyniosła 202 060,00 zł.

### **Stypendia unijne**

Stypendium unijne w ramach projektu systemowego „Nauka drogą do sukcesu na Śląsku”- Poddziałanie 9.1.3 PO KL może zostać przyznane uczniom, którzy spełniają równocześnie następujące warunki:

- podejmują naukę lub uczą się w szkołach gimnazjalnych lub ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej);
- ich średnia ocen z przedmiotów kierunkowych, o których mowa w pkt. IV.1, uzyskana w ostatnim roku szkolnym, wynosi co najmniej 4,75;
- ich średnia ocen z pozostałych przedmiotów (z wyłączeniem przedmiotów kierunkowych), uzyskana w ostatnim roku szkolnym, wynosi co najmniej 3,75;
- dochód na osobę w ich rodzinie, wyliczony na podstawie Ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie przekracza dwukrotności kwoty uprawniającej do uzyskania świadczeń rodzinnych.

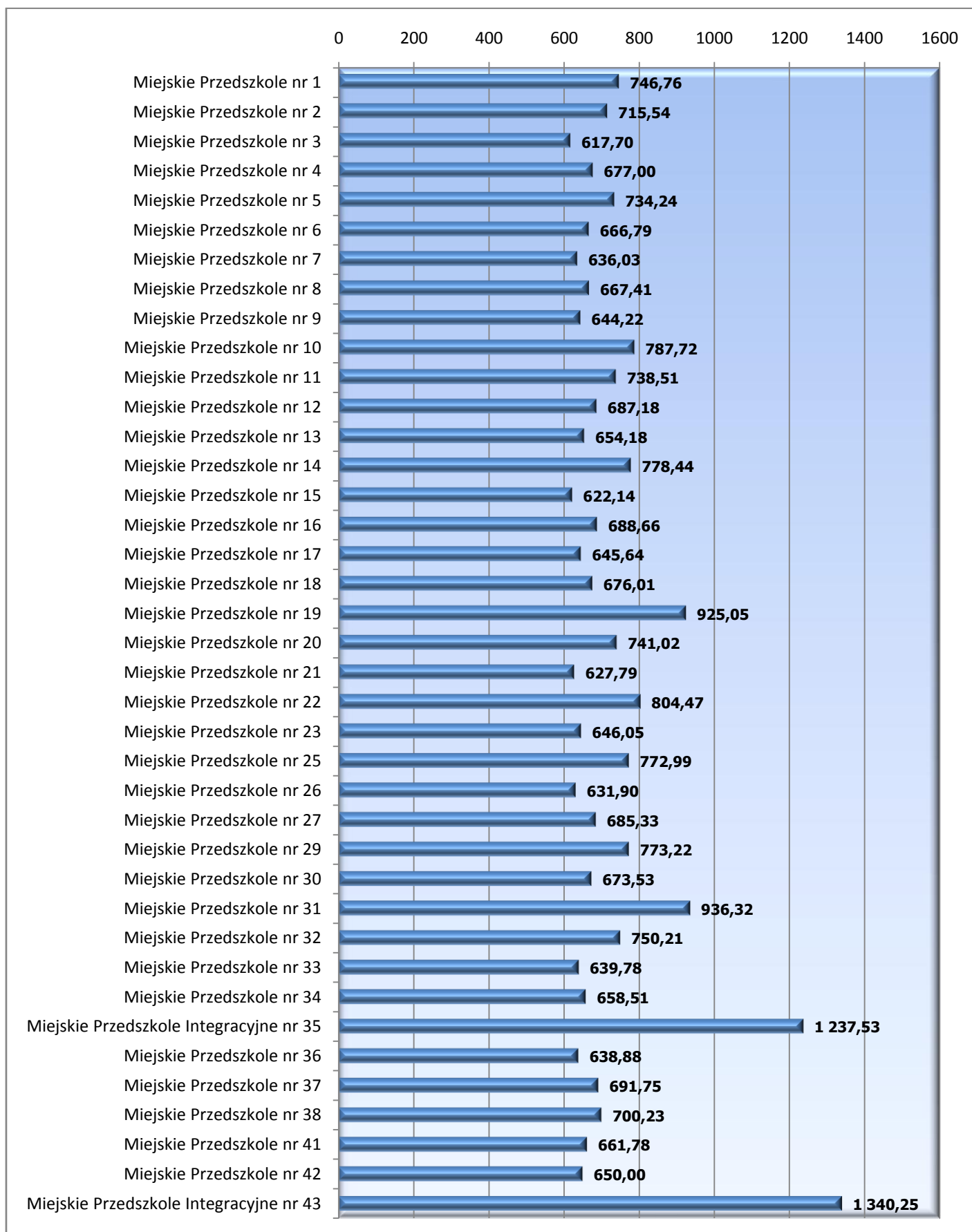
W ramach realizacji ww. projektu w roku szkolnym 2010/2011 Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego przyznał stypendium dla 96 uczestników, na kwotę: 273 200,00 zł.

## **VII. Miesięczny koszt kształcenia jednego ucznia w poszczególnych samorządowych przedszkolach i szkołach w 2010 roku**

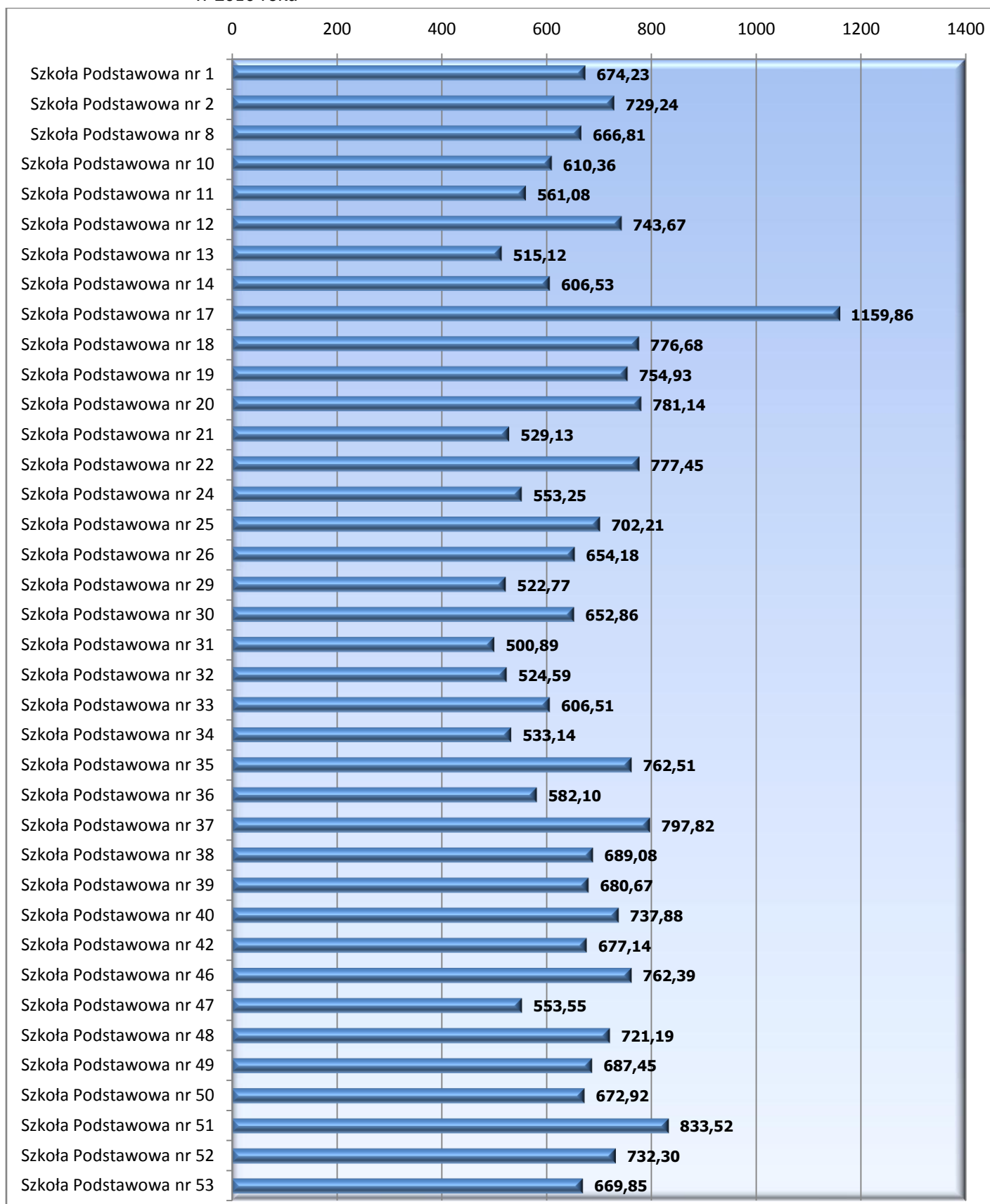
Wydatki ponoszone przez Miasto na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą w znacznej mierze pokrywane są otrzymywaną subwencją oświatową. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. *w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010* subwencja oświatowa przeznaczona była na finansowanie: wydatków bieżących szkół i placówek; zadań z zakresu doskonalenia i doksztalcania nauczycieli; wydatków związanych z nauczaniem indywidualnym; dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych; wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci; odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami; wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego; dotowanie publicznych i niepublicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia. Ministerstwo przyznaje pieniądze na każdego ucznia, (np. w 2010 r. na 1 ucznia w szkole podstawowej przekazano 378,75 zł.), a wysokość środków uzależniona jest od kilku kryteriów, m.in. od typu szkoły (podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna), klasy (np. sportowa) czy stopnia niepełnosprawności ucznia. MEN w roku 2010 przekazał Miastu Częstochowa 252 228 000 zł subwencji oświatowej, tymczasem koszt utrzymania szkół wyniósł 370 280 000 zł. **Subwencja oświatowa pokryła więc tylko 68,1% wydatków bieżących** (wydatki płacowe z pochodnymi, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wydatki rzeczowe) placówek oświatowych. Dla pozostałej części wydatków źródłem finansowania są środki własne Miasta, oraz w znikomym procencie fundusze europejskie, dotacje celowe oraz dochody wypracowane. Obserwowany w ciągu ostatnich lat sukcesywny wzrost kosztów utrzymania częstochowskiej edukacji spowodowany jest spadkiem liczby uczniów w szkołach przy jednoczesnym wzroście kosztów zatrudnienia pracowników.

Wykresy nr 51, 52, 53, 54, 55 przedstawiają faktyczne miesięczne koszty kształcenia jednego ucznia w poszczególnych szkołach i przedszkolach w 2010 roku. Koszty te wynikają z wszystkich wydatków bieżących ogółem w szkole lub placówce oświatowej i są bardzo zróżnicowane co wynika z różnic w liczbie uczniów, etatów nauczycieli, administracji i obsługi, liczby uczniów niepełnosprawnych i rodzaju ich niepełnosprawności. Koszty te zawsze przewyższają wysokość przyznanej na jednego ucznia subwencji oświatowej.

**Wykres 51.** Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w poszczególnych przedszkolach w 2010 r.

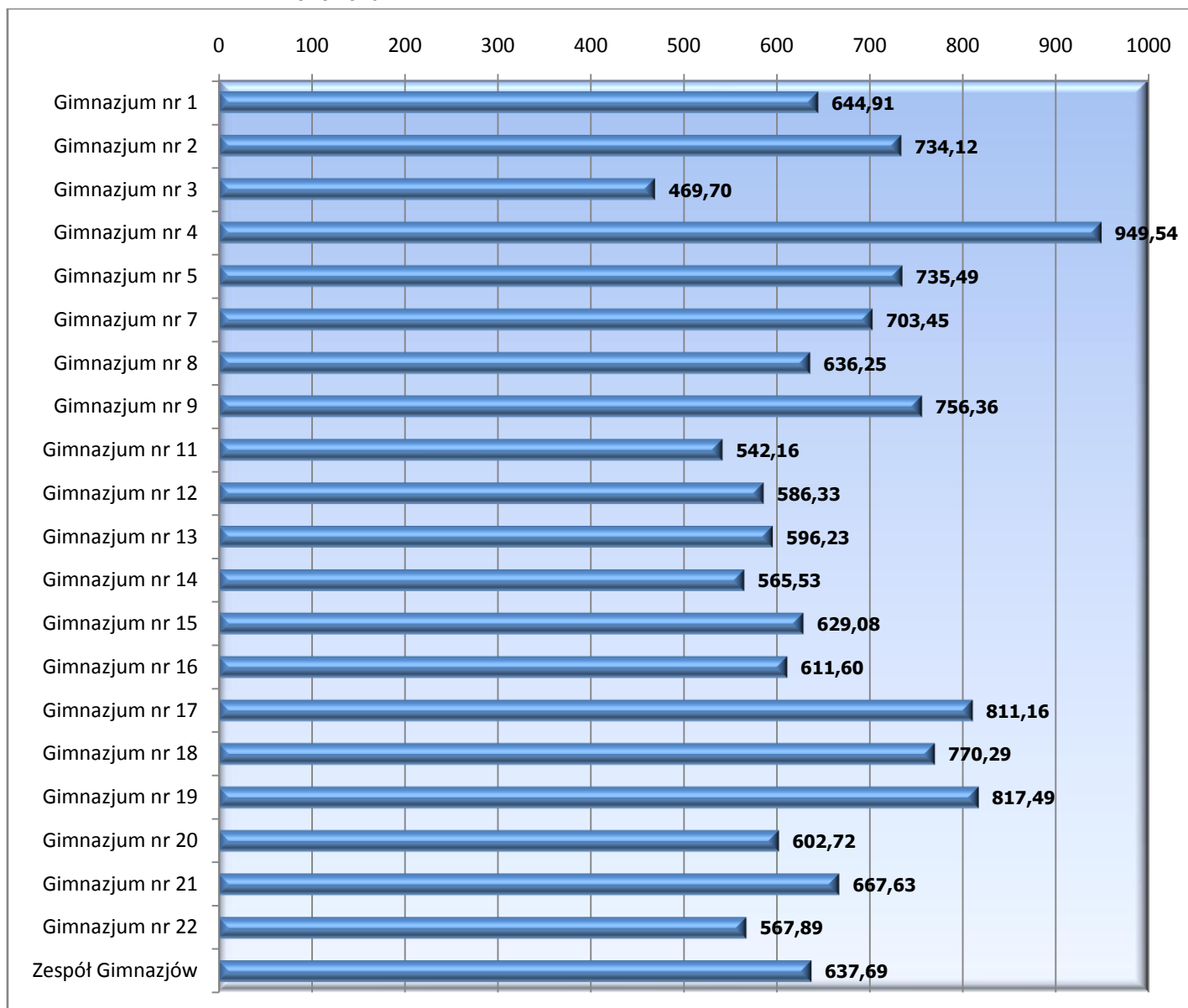


**Wykres 52.** Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach podstawowych w 2010 roku\*



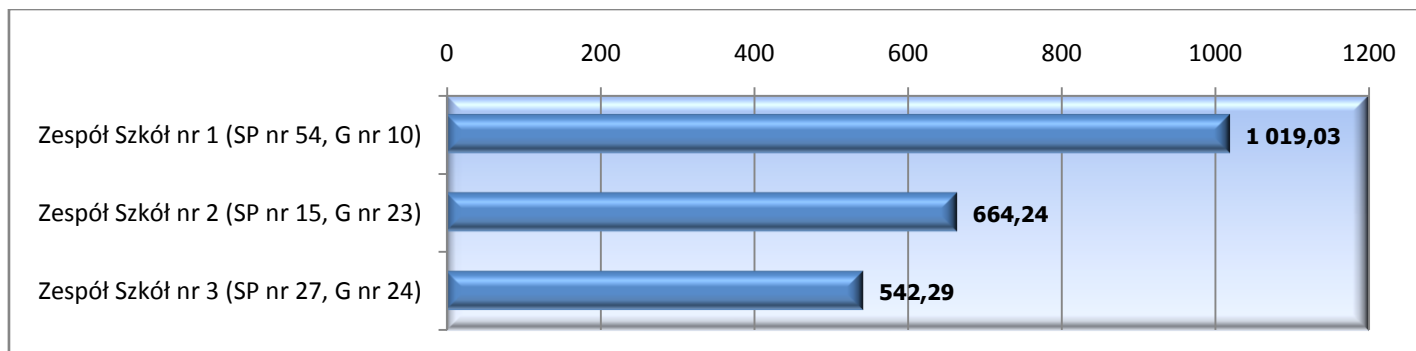
\*Szkoły Podstawowe nr 17, 31, 48, 53 prowadzą oddziały integracyjne.

**Wykres 53.** Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych gimnazjach w 2010 roku\*



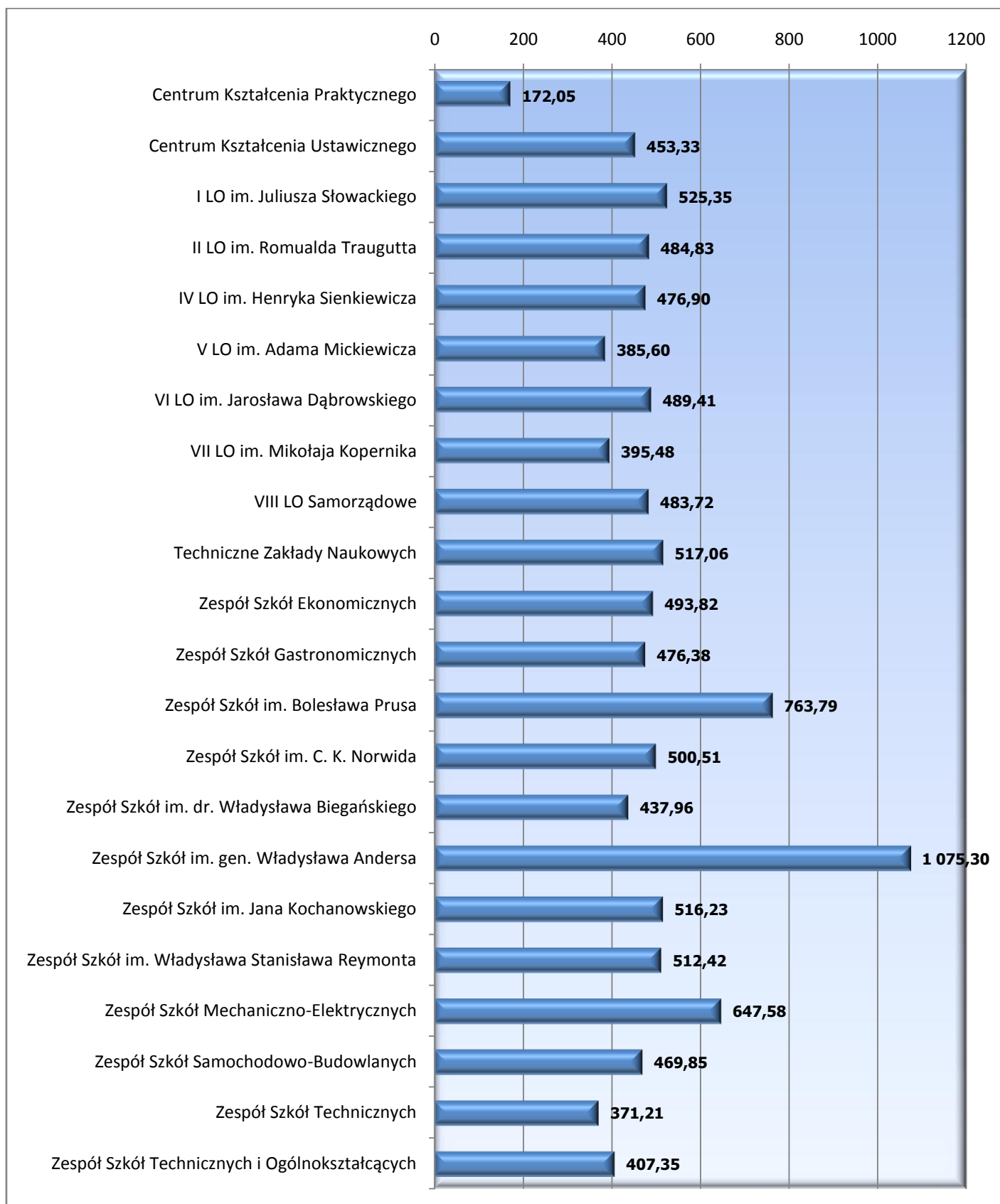
\*Gimnazjum nr 18 prowadzi oddziały integracyjne.

**Wykres 54.** Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w Zespole Szkół nr 1, 2 i 3 2010 roku\*



\*Zespół Szkół nr 1 prowadzi oddziały integracyjne.

**Wykres 55.** Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych w 2010 roku





## **VIII. Wnioski**

1. Sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych w Częstochowie w pełni zabezpieczyła w roku szkolnym 2010/2011 potrzeby mieszkańców miasta.
2. Wprowadzie sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych zabezpieczyła w pełni potrzeby mieszkańców, jednak zwraca uwagę fakt, że wiązało się to z dużymi kosztami utrzymania szkół, ze względu na np. rozbudowaną ich sieć, mało liczne klasy, wymagającą modernizacji bazę lokalową szkół i placówek oświatowych, dużą liczbę uczniów z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego nauczania, urlopy dla poratowania zdrowia dla nauczycieli. Należy podjąć działania mające na celu efektywniejsze gospodarowanie zasobami materialnymi i ludzkimi.
3. Sieć przedszkoli w 92% zaspokoiła potrzeby mieszkańców Częstochowy w roku szkolnym 2010/2011.
4. Miasto Częstochowa stwarza możliwość pobierania nauki przez coraz większą liczbę dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi oraz predyspozycjami, zapewniając dostęp do sieci placówek specjalnych i do oddziałów integracyjnych funkcjonujących w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych. Nastąpił wyraźny wzrost liczby dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w oddziałach ogólnodostępnych.
5. Większość uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zarówno na sprawdzianie, jak i na egzaminie gimnazjalnym, uzyskała co najmniej dobre wyniki, co potwierdza potrzebę dalszego ich kształcenia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
6. Rodzice, dzieci i młodzież powszechnie korzystali z nieodpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w wyspecjalizowanych placówkach oświatowych.
7. Średni wynik uzyskany przez uczniów częstochowskich szkół na sprawdzianie po 6 klasie szkoły podstawowej i na egzaminie gimnazjalnym plasuje Częstochowę w czołówce powiatów województwa śląskiego, co wskazuje na bardzo dobre przygotowanie uczniów.
8. Poprawiła się zdawalność egzaminu maturalnego tegorocznych częstochowskich maturzystów ubiegających się o świadectwo dojrzałości (szkoły publiczne i niepubliczne), z uwzględnieniem sesji czerwcowej oraz poprawkowej w sierpniu i była na poziomie zdawalności w województwie śląskim i w kraju.
9. Pomimo że ogólna zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) jest na poziomie zdawalności województwa śląskiego, to

analiza wyników egzaminu z przedmiotów obowiązkowych w szkołach samorządowych (zwłaszcza średnich wyników, wskazujących na efektywność kształcenia) pokazuje, że wyniki te odbiegają znacznie od średnich wyników województwa śląskiego. Szczególnie duża różnica jest w wynikach z matematyki.

10. Analiza wyników egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe wykazała wyższą zdawalność w jego etapie pisemnym niż w etapie praktycznym w technikach i szkołach policealnych, co wskazuje na potrzebę położenia większego nacisku na kształcenie praktycznej nauki zawodu. W zasadniczych szkołach zawodowych należy większą uwagę zwrócić na część teoretyczną przygotowującą do zawodu.
11. Miasto stara się dostosować ofertę szkolnictwa zawodowego do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy, otwierając nowe kierunki kształcenia.
12. Nauczyciele częstochowskich szkół są wysoko wykwalifikowaną kadrą z wykształceniem wyższym magisterskim i przygotowaniem pedagogicznym, najczęściej w stopniu dyplomowanym i mianowanym, systematycznie podnoszącą swoje kwalifikacje zawodowe przez udział w doksztalcaniu i doskonaleniu.
13. Miasto Częstochowa wspomaga doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli oraz ich rozwój zawodowy poprzez prowadzenie placówki doskonalenia nauczycieli oraz dofinansowanie doksztalcania nauczycieli, co wpływa na poprawę jakości kształcenia w częstochowskich szkołach.
14. Poprzez modernizację i rozbudowę bazy szkolnej Miasto podwyższyło standard swoich szkół i placówek oświatowych.
15. Miasto Częstochowa wspiera współpracę międzynarodową szkół, mając na uwadze upowszechnienie znajomości języków obcych wśród uczniów i kadry pedagogicznej.
16. Dzięki pozyskanym przez Miasto Częstochowę środkom finansowym i środkom własnym Miasta, które przeznaczone są na: pomoc materialną dla uczniów, zajęcia wyrównawcze i zajęcia pozalekcyjne, istnieje możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, wspierania utalentowanych uczniów oraz rozszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych.
17. Miasto Częstochowa realizuje zadania oświatowe wynikające z zapisów ustawy o systemie oświaty i zadania w zakresie kształcenia i wychowania określone przez Radę Miasta Częstochowy na rok szkolny 2010/2011.

## Spis tabel

<b>Tabela 1.</b> Zestawienie samorządowych szkół i placówek oświatowych oraz liczby dzieci i uczniów.....	5
<b>Tabela 2.</b> Przedszkola samorządowe.....	7
<b>Tabela 3.</b> Oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych .....	8
<b>Tabela 4.</b> Szkoły podstawowe samorządowe .....	10
<b>Tabela 5.</b> Liczba 6-latków w klasach pierwszych w samorządowych szkołach podstawowych .	12
<b>Tabela 6.</b> Gimnazja samorządowe .....	13
<b>Tabela 7.</b> Licea ogólnokształcące samorządowe.....	14
<b>Tabela 8.</b> Zasadnicze szkoły zawodowe samorządowe.....	15
<b>Tabela 9.</b> Licea profilowane samorządowe .....	16
<b>Tabela 10.</b> Technika samorządowe.....	16
<b>Tabela 11.</b> Szkoły policealne samorządowe.....	17
<b>Tabela 12.</b> Liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w różnych typach placówek oświatowych .....	19
<b>Tabela 13.</b> Szkoły specjalne samorządowe.....	19
<b>Tabela 14.</b> Nauczanie indywidualne.....	23
<b>Tabela 15.</b> Baza lokalowa szkół i placówek oświatowych wg roku budowy .....	24
<b>Tabela 16.</b> Zestawienie prac remontowych zrealizowanych w częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych przez Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych .....	28
<b>Tabela 17.</b> Zestawienie prac w ramach awarii i remontów wynikających z bieżącego utrzymania budynków zrealizowanych w samorządowych szkołach i placówkach oświatowych .....	29
<b>Tabela 18.</b> Kwalifikacje nauczycieli etatami z uwzględnieniem typów szkół, w których są zatrudnieni .....	31
<b>Tabela 19.</b> Liczba nauczycieli z uwzględnieniem ich kwalifikacji i typów szkół, w których są zatrudnieni .....	31
<b>Tabela 20.</b> Liczba etatów kalkulacyjnych nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego i typ szkoły.....	32
<b>Tabela 21.</b> Liczba nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego i typ szkoły .....	32
<b>Tabela 22.</b> Liczba nauczycieli z podziałem na typ zatrudnienia .....	33
<b>Tabela 23.</b> Liczba etatów pracowników administracji oraz obsługi w poszczególnych typach placówek oświatowych.....	36
<b>Tabela 24.</b> Wyniki ze sprawdzianu uczniów piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie i woj. śląskim.....	38
<b>Tabela 25.</b> Wyniki punktowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego .....	43
<b>Tabela 26.</b> Wyniki uczniów w punktach z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno przyrodniczej piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu z wynikami woj. śląskiego .....	46
<b>Tabela 27.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe zawodami – technika – rok szkolny 2010/2011 .....	75

<b>Tabela 28.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich szkołach policealnych zawodami – rok szkolny 2010/2011.....	77
<b>Tabela 29.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik budownictwa – technika – rok szkolny 2010/2011 .....	79
<b>Tabela 30.</b> Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z uwzględnieniem typów szkół.....	80
<b>Tabela 31.</b> Zajęcia pozalekcyjne finansowanie w ramach środków unijnych .....	81
<b>Tabela 32.</b> Innowacje pedagogiczne w częstochowskich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2010/2011.....	82
<b>Tabela 33.</b> Programy rządowe i projekty współfinansowane z Funduszy Unii Europejskiej realizowane w roku szkolnym 2010/2011.....	85
<b>Tabela 34.</b> Etaty wsparcia .....	86
<b>Tabela 35.</b> Liczba dzieci przyjętych przez poradnie w roku szkolnym 2010/2011.....	88
<b>Tabela 36.</b> Działalność diagnostyczna poradni w roku szkolnym 2010/2011 .....	88

## Spis wykresów

<b>Wykres 1.</b> Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły podstawowe w roku szkolnym 2010/2011.....	25
<b>Wykres 2.</b> Wskaźnik wykorzystania budynku – gimnazja w roku szkolnym 2010/2011 .....	26
<b>Wykres 3.</b> Wskaźnik wykorzystania budynku – szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2010/2011 .....	27
<b>Wykres 4.</b> Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego.....	33
<b>Wykres 5.</b> Średni wynik ucznia ze sprawdzianu piszącego standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami w województwie śląskim i w kraju .....	38
<b>Wykres 6.</b> Średni wynik punktowy częstochowskich uczniów ze sprawdzianu piszących standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego .....	39
<b>Wykres 7.</b> Średni wynik sprawdzianu w samorządowych szkołach podstawowych.....	41
<b>Wykres 8.</b> Średnie wyniki punktowe uczniów z egzaminu gimnazjalnego w Częstochowie w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów w województwie śląskim i w kraju.....	42
<b>Wykres 9.</b> Średni wynik częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego .....	44
<b>Wykres 10.</b> Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego – część humanistyczna w samorządowych gimnazjach.....	45
<b>Wykres 11.</b> Średni wynik punktowy częstochowskich uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej w porównaniu ze średnimi wynikami uczniów innych powiatów województwa śląskiego .....	47
<b>Wykres 12.</b> Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym 2010-2011 – część matematyczno-przyrodnicza .....	48
<b>Wykres 13.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego w szkołach publicznych i niepublicznych w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim i z krajem.....	49
<b>Wykres 14.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego w Częstochowie w porównaniu ze zdawalnością w innych powiatach województwa śląskiego (szkoły publiczne i niepubliczne) z uwzględnieniem sesji poprawkowej.....	51
<b>Wykres 15.</b> Zdawalność egzaminu w Częstochowie (szkoły publiczne i niepubliczne) w porównaniu z województwem śląskim i krajem, z uwzględnieniem typów szkół w sesji majowej .....	52
<b>Wykres 16.</b> Zdawalność egzaminu w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim z uwzględnieniem podziału na szkoły publiczne i niepubliczne w sesji majowej .....	52
<b>Wykres 17.</b> Zdawalność egzaminu w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim z uwzględnieniem podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych w sesji majowej.....	53
<b>Wykres 18.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim .....	54
<b>Wykres 19.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim .....	54
<b>Wykres 20.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie w szkołach samorządowych w porównaniu z województwem śląskim .....	54
<b>Wykres 21.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie w porównaniu z województwem śląskim .....	55
<b>Wykres 22.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół.....	55
<b>Wykres 23.</b> Średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	56
<b>Wykres 24.</b> Częstość wybierania poszczególnych języków obcych nowożytnych na maturze w Częstochowie .....	56
<b>Wykres 25.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	57
<b>Wykres 26.</b> Średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	57
<b>Wykres 27.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	58
<b>Wykres 28.</b> Średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	58
<b>Wykres 29.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół .....	59
<b>Wykres 30.</b> Średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w Częstochowie z uwzględnieniem typów szkół.....	59
<b>Wykres 31.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich liceach ogólnokształcących .....	60
<b>Wykres 32.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich technikumach .....	61
<b>Wykres 33.</b> Zdawalność egzaminu maturalnego w częstochowskich liceach profilowanych .....	61

<b>Wykres 34.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich liceach .....	62
<b>Wykres 35.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich liceach ....	63
<b>Wykres 36.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich liceach ...	64
<b>Wykres 37.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich liceach .....	65
<b>Wykres 38.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich technikach...	66
<b>Wykres 39.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich technikach .....	67
<b>Wykres 40.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich technikach .....	68
<b>Wykres 41.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich technikach .....	69
<b>Wykres 42.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego w częstochowskich liceach profilowanych .....	69
<b>Wykres 43.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego w częstochowskich liceach profilowanych .....	70
<b>Wykres 44.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w częstochowskich liceach profilowanych .....	70
<b>Wykres 45.</b> Zdawalność i średni wynik egzaminu maturalnego z matematyki w częstochowskich liceach profilowanych .....	70
<b>Wykres 46.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w Częstochowie z uwzględnieniem typu szkoły .....	72
<b>Wykres 47.</b> Zdawalność poszczególnych etapów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w Częstochowie z uwzględnieniem typu szkoły w roku szkolnym 2010/2011 .....	72
<b>Wykres 48.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikach w roku szkolnym 2010/ 2011.....	74
<b>Wykres 49.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich szkołach policealnych zawodami w roku szkolnym 2010/2011 .....	77
<b>Wykres 50.</b> Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w częstochowskich technikach w roku szkolnym 2010/2011.....	78
<b>Wykres 51.</b> Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w poszczególnych przedszkolach w 2010 r. ....	91
<b>Wykres 52.</b> Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach podstawowych w 2010 roku* .....	92
<b>Wykres 53.</b> Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych gimnazjach w 2010 roku* .....	93
<b>Wykres 54.</b> Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w Zespole Szkół nr 1, 2 i 3 2010 roku* .....	93
<b>Wykres 55.</b> Miesięczny koszt kształcenia 1 ucznia w poszczególnych szkołach ponadgimnazjalnych w 2010 roku ..	94